

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

આર/ક્રિમિનલ કન્ફર્મેશન કેસ નં. ૬/૨૦૨૨

વિથ

આર/ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૧૩૯/૨૦૨૨

વિથ

ક્રિમિનલ મિસ. એપ્લિકેશન (ડિરેક્શન) નં. ૧/૨૦૨૨

ઈન આર/ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૧૩૯/૨૦૨૨

વિથ

આર/ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૮૧૩/૨૦૨૨

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી ઇલેશ જે. વોરા સહી/-

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી આર. ટી. વાછાણી સહી/-

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા	ના
	હા	

=====

ગુજરાત રાજ્ય

વિરુદ્ધ

ગોપી ઉર્ફે ભાલાભાઈ ગિરીશભાઈ દેવીપૂજક અને અન્ય

=====

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ તરફે વિદ્વાન એ.પી.પી. શ્રી જે. કે. શાહ
સામાવાળા(ઓ) નં. ૨, ૩ તરફે વકીલ શ્રી રામનંદન સિંહ (૧૧૨૬)
સી.આર.એ. નં. ૧૮૧૩/૨૦૨૨ માં અપીલકર્તા તરફે વકીલ શ્રી ભાવિક આર.
સામાણી
સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ ની રુલ બજવણી થયેલ

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી ઇલેશ જે. વોરા

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી આર. ટી. વાછાણી

તારીખ : ૧૩/૦૧/૨૦૨૬

સંયુક્ત મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી ઇલેશ જે. વોરા દ્વારા)

૧. શીર્ષક હેઠળની અપીલોમાં કેસની હકીકતો અને સંકળાયેલ મુદ્દો એકસમાન હોવાથી તેમજ એક જ ચુકાદામાંથી ઉદ્ભવતા હોવાથી, અપીલો

એકસાથે હાથ ધરવામાં આવે છે અને આ સંયુક્ત ચુકાદા દ્વારા તેનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

૨. આરોપીઓ એટલે કે એ-૧ ગોપી ઉર્ફે ભાલાભાઈ દેવીપૂજક, એર – જયંતિભાઈ વાદી, એ-૩ લાલાભાઈ વાદી સામે પરિણીત મહિલા ‘એક્સ’ ના સામૂહિક બળાત્કાર અને હત્યાના ગુના બદલ કેસ ચલાવવામાં આવ્યો હતો અને કાર્યવાહી કરવામાં આવી હતી. ટ્રાયલ કોર્ટે સેશન્સ કેસ નં. ૧૨/૨૦૨૧ (જૂનો કેસ નં. ૪૩/૨૦૧૯) માં પસાર કરેલા તારીખ ૨૯.૦૪.૨૦૨૨ ના પોતાના ચુકાદા અને હુકમ દ્વારા, ઇન્ડિયન પીનલ કોડની કલમો ૩૦૨, ૨૦૧, ૩૬૬, ૩૭૬(ડી) હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનાઓ બદલ દોષિત ઠેરવીને મૃત્યુદંડની સજા ફટકારી હતી. સજા અને દંડની રકમનું વિભાજન નીચે મુજબ છે:

<u>કલમ હેઠળ દોષસિદ્ધિ</u>	<u>સજા</u>	<u>દંડ</u>	<u>દંડ ન ભરે તો</u>
આઈ.પી.સી. ની કલમ ૩૦૨ સાથે વાંચતા ૧૧૪	મૃત્યુદંડની સજા	રૂ. ૧૦,૦૦૦/-	૬ માસની સાદી કેદ
આઈ.પી.સી. ની કલમ ૨૦૧ સાથે વાંચતા ૧૧૪	૩ વર્ષની સખત કેદ	રૂ. ૫,૦૦૦/-	૩ માસની સાદી કેદ
આઈ.પી.સી. ની કલમ ૩૬૬ સાથે વાંચતા ૧૧૪	૫ વર્ષની સખત કેદ	રૂ. ૫,૦૦૦/-	૩ માસની સાદી કેદ
આઈ.પી.સી. ની કલમ ૩૭૬(ડી)	આજીવન કેદ	રૂ. ૧૦,૦૦૦/-	૬ માસની સાદી કેદ

૩. મૃત્યુદંડની સજાની બહાલી માટે ડેથ રેફરન્સ આ અદાલત સમક્ષ આવેલ છે.

૪. અહીંના અપીલકર્તાઓ-આરોપીઓએ શીર્ષક હેઠળની અપીલો દાખલ કરીને દોષસિદ્ધિના ચુકાદા અને મૃત્યુદંડની સજાના હુકમની કાયદેસરતા અને યોગ્યતા સામે પણ પ્રશ્ન ઉઠાવ્યો છે.

ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૧૩૯/૨૦૨૨ મૂળ આરોપી નં. એર અને એ૩ (જયંતિભાઈ વાદી અને લાલાભાઈ વાદી) દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ છે.

ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૮૧૩/૨૦૨૨ મૂળ આરોપી નં. એ૧ – ગોપી ઉર્ફે ભાલાભાઈ દેવીપૂજક દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ છે.

૫. હકીકતલક્ષી પૃષ્ઠભૂમિ:

૫.૧ આરોપીઓ પર પરિણીત મહિલાના સામૂહિક બળાત્કાર અને હત્યાના ગુના બદલ આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો અને દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા હતા તથા હત્યા બાદ, શબને ઢસડીને ગામઃ નિર્માલીના અન્ય એક ખેતરમાં ફેંકી દેવામાં આવ્યું હતું. ગુજરનાર મહિલાને આંતરિક અને બાહ્ય શારીરિક ઈજાઓ પહોંચી હતી અને આરોપી એર – જયંતિ વાદી દ્વારા ગળું દબાવીને તેની હત્યા કરવામાં આવી હતી.

૫.૨ એવું કે, તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ આશરે સાંજે ૬:૦૦ વાગ્યે,

આરોપી જયંતિભાઈ વાઘી (એર) અને લાલાભાઈ વાઘી (એ૩) એ ગામઃ મોટી ઝેર, કપડવંજ, ખેડાની રહેવાસી એવી ગુજરાત મહિલાનું અપહરણ કર્યું હતું અને નિર્મલી ગામ ખાતે આવેલા અંબાલાલ પટેલના ખેતરમાં લઈ ગયા હતા. ગામઃ મોટી ઝેરના રહેવાસી એવા આરોપી એ૧ – ગોપી, ગુજરાત ‘એક્સ’ ના ભત્રીજા થતા હતા. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, ગુજરાત એ૧ ના કાકી થતા હતા.

૫.૩ અપહરણની ઘટના સમયે આરોપી એ૧, ગામઃ મોટી જેરના ચાર રસ્તા પર ઊભો હતો અને બાઈક પર સવાર આરોપી તથા મરણજનારને જોયા પછી, તેમને રોકવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો, પરંતુ, તેઓ ત્યાં રોકાયા ન હતા.

૫.૪ આરોપી એર અને એ૩ મરણજનાર ‘એક્સ’ને નિર્મલી રોડ પર સ્થિત અંબાલાલ પટેલના ખેતરે લઈ ગયા હતા, જ્યાં તેની પર બળાત્કાર ગુજારવામાં આવ્યો હતો અને તે કૃત્યનો પ્રતિકાર કરતી વખતે, તેને માર મારવામાં આવ્યો હતો, જેના કારણે તેના શરીર પર ગંભીર ઈજાઓ પહોંચી હતી. બળાત્કાર પછી, તે બેભાન થઈ ગઈ હતી અને ખેતરમાં નગ્ન અવસ્થામાં પડી રહી હતી.

૫.૫ આરોપી એ૩ લાલાભાઈ ખેતરમાંથી રોડ પર આવ્યો હતો અને કથિત રીતે ગુનામાં વપરાયેલી બાઈક નજીક ઊભો હતો. આરોપી એ૧ ગોપી પોતાની કાકીની શોધમાં હતો અને આરોપીઓની સાથે મરણજનારને જોયા પછી, તે સાક્ષી ગણપતસિંહ ઝાલા (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૧૪) ની દુકાને આવ્યો હતો, જે રોડની બાજુમાં ઇંડાની દુકાન ચલાવતો હતો. સદર સાક્ષીએ પોતાની બાઈક આપવાનો

ઈનકાર કર્યો હતો. આરોપી એ૧ એ સાક્ષી નરેન્દ્ર રાઠોડ – ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૬ ના ટ્રેક્ટરમાં લિફ્ટ લીધી હતી અને તે ઉમિયાનગર મિલ્ક કો-ઓપરેટિવ સોસાયટી ની ઑફિસ નજીક નિર્મલી રોડ પર આવ્યો હતો, જ્યાં તેણે આરોપી નં. ૨ જયંતિભાઈ વાદીની બાઈક અને બાઈક નજીક ઊભેલા આરોપી લાલાભાઈને જોયા હતા.

૫.૬ આરોપી એ૧ ગોપીએ આરોપી લાલાભાઈ એ૩ ને પોતાની કાકી મરણજનાર ‘એક્સ’ ક્યાં છે તે બાબતે પૂછ્યું હતું. તેના જવાબમાં આરોપી લાલાભાઈએ કહ્યું હતું કે, શાંત રહો, તમારી કાકી આવી રહી છે. તે દરમિયાન, આરોપી નં. ૨ જયંતિભાઈ રોડ પર આવ્યો હતો, જ્યાં આરોપી એ૧ એ૩ ની સાથે ઊભો હતો. આરોપી એ૨ આરોપી નં. ૧ ગોપીને ખેતરમાં લઈ ગયો હતો, જ્યાં મરણજનાર ‘એક્સ’ ખેતરમાં પડેલી હતી. આરોપી ગોપીએ મરણજનારને જોયા પછી, આરોપી જયંતિભાઈએ તેને કહ્યું હતું કે તેઓએ મરણજનાર પર પહેલેથી જ બળાત્કાર ગુજાર્યો છે, અને હવે મરણજનાર પર બળાત્કાર ગુજારવાનો તારો વારો છે અને વધુમાં ધમકી આપી હતી કે જો તે બળાત્કાર નહીં ગુજારે, તો તેઓ તેને મારી નાખશે. આવા સંજોગોમાં, આરોપી ગોપીએ પણ મરણજનાર ‘એક્સ’ પર બળાત્કાર ગુજાર્યો હતો.

૫.૭ ફરિયાદપક્ષનો વધુમાં એવો કેસ છે કે, આરોપી એ૨ જયંતિભાઈએ એ૧ અને એ૩ ને મરણજનારના હાથ અને પગ પકડી રાખવા કહ્યું હતું અને ત્યારબાદ, (જયંતિભાઈ - એ૨) દ્વારા મરણજનારનું ગળું દબાવીને હત્યા કરવામાં આવી

હતી. મૃત્યુ પછી, મરણજનારે પહેરેલી “સાડી” નો ઉપયોગ કરીને તેના શબને ઢસડવામાં આવ્યું હતું અને શબને હસમુખ જોઈતારામના નજીકના ખેતરમાં ફેંકી દેવામાં આવ્યું હતું અને ત્યારબાદ, આરોપીઓ કથિત રીતે ગુનામાં વપરાયેલી બાઈક પર ભાગી ગયા હતા.

૬. કપડવંજ રૂરલ પોલીસને બીજા દિવસે એટલે કે તારીખ ૨૯.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ, હસમુખભાઈ જોઈતારામના ખેતરમાંથી મરણજનાર ‘એક્સ’નું શબ મળ્યા અંગે જાણ કરવામાં આવી હતી. કપડવંજ પોલીસે એફ.એસ.એલ. ના અધિકારીઓને બોલાવ્યા અને તેમની હાજરીમાં ઘટનાસ્થળનું પંચનામું કરવામાં આવેલ તથા મિરાજ તમાકુનું પાઉચ, દસ અને વીસ રૂપિયાની ચલણી નોટો, “બેગપાઈપર” દારૂની એક ખાલી બોટલ જેવા જરૂરી નમૂનાઓ એકત્રિત કર્યા અને બ્લાઉઝ, ચણિયો તેમજ અન્ય વસ્તુઓ જેવા મરણજનારના કપડાં પણ જપ્ત તથા એકત્રિત કર્યા હતા. શબને સંબંધિત સરકારી હોસ્પિટલમાં પોસ્ટમોર્ટમ માટે મોકલવામાં આવ્યું હતું. મૃત્યુનું કારણ હાથ વડે ગળું દબાવવાના (થ્રોટલિંગ) કારણે થયેલ શ્વાસરોધ હતું. પી.એમ. કરનાર ડૉક્ટર (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૨) ને મરણજનારના શરીર પર ઈજાઓ જણાઈ હતી અને ડૉક્ટરના અભિપ્રાય મુજબ, બળાત્કારની શક્યતા નકારી શકાય નહીં. પી.એમ. કરનાર ડૉક્ટરે ડી.એન.એ. પ્રોફાઈલિંગ અને રાસાયણિક વિશ્લેષણના હેતુ માટે લોહીના નમૂનાઓ સાથે યોનિના સ્વેબ, સર્વાઈકલ, એનલ અને ઓરલ સ્વેબ એકત્રિત કર્યા હતા.

મરણજનારના ભાઈએ પોતાની બહેન પર બળાત્કાર ગુજારવા અને તેની

હત્યા કરવાનો ગુનો આચરવા બદલ અજાણી વ્યક્તિઓ સામે ફરિયાદ નોંધાવી હતી. તપાસ અધિકારીએ તપાસ દરમિયાન સાક્ષીઓના નિવેદનો નોંધ્યા હતા. તેમણે ઇંડાની દુકાનના માલિક ગણપતસિંહ ઝાલા (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૧૪) અને તેમના મદદનીશ વિજય ઝાલા (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૧૩) નું નિવેદન નોંધ્યું હતું અને તેમની પૂછપરછ દરમિયાન, તપાસ અધિકારીને જાણવા મળ્યું હતું કે આરોપી એ૧ – ગોપી બનાવના બીજા દિવસે વિજય ઝાલા (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૧૩) ના ઘરે ગયો હતો અને તેમની સમક્ષ આરોપીએ કબૂલાત કરી હતી કે તેણે પોતાની કાકીની હત્યા કરી છે. તપાસ અધિકારીએ તારીખ ૦૧.૧૧.૨૦૧૮ ના રોજ આરોપી ગોપીની ધરપકડ કરી હતી અને મળેલી માહિતીના આધારે, આરોપી નં. ૨ અને ૩ ની પણ તારીખ ૦૧.૧૧.૨૦૧૮ ના રોજ ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. તપાસ અધિકારીએ આરોપીઓને તબીબી તપાસણી માટે સંબંધિત હોસ્પિટલમાં મોકલ્યા હતા અને તેમની તપાસણી દરમિયાન, ડી.એન.એ. પ્રોફાઇલિંગ માટે સંબંધિત ડૉક્ટર દ્વારા લોહીના નમૂના, તેમના વીર્ય, નખ અને વાળના નમૂના એકત્રિત કરવામાં આવ્યા હતા. તપાસ અધિકારી દ્વારા હાથ ધરાયેલી તપાસ

તપાસ દરમિયાન, આરોપી ગોપીએ સ્વેચ્છાએ બનાવનું સ્થળ બતાવ્યું અને ગુનાના સ્થળના રિકન્સ્ટ્રક્શન પંચનામા દરમિયાન, તેણે ગુનાનો સમગ્ર ઘટનાક્રમ વર્ણવ્યો હતો. ઉપરોક્ત હકીકતો અને સંજોગોમાં, એફ.એસ.એલ. નો રિપોર્ટ મેળવ્યા બાદ, તપાસ અધિકારીએ અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ

આરોપીઓ વિરુદ્ધ આરોપનામું દાખલ કર્યું હતું. સદર કેસ માત્ર સેશન્સ કોર્ટ દ્વારા જ ચલાવવાપાત્ર હોવાથી, તે કપડવંજ, ખેડા ખાતેની સેશન્સ કોર્ટને કમિટ કરવામાં આવ્યો હતો. સેશન્સ કોર્ટે અપીલકર્તાઓ – આરોપીઓ સામે આરોપો ઘડ્યા હતા, તેઓએ આરોપ કબૂલ કર્યો ન હતો અને મુકદ્દમો ચલાવવાની માંગણી કરી હતી.

૭. ફરિયાદપક્ષે, આરોપ સાબિત કરવા માટે, પોતાના કેસના સમર્થનમાં નીચે મુજબના મૌખિક અને દસ્તાવેજી પુરાવા રજૂ કર્યા છે:

મૌખિક પુરાવા

સંદર્ભ	સાક્ષીની વિગત
ફ.સા. ૧ – આંક ૯	અર્જુનભાઈ નાનજીભાઈ રાઠવા, સાયન્ટિફિક ઓફિસર
ફ.સા. ૨ – આંક ૧૫	ડૉ. મનુભાઈ હલુભાઈ ગઢવી, મેડિકલ ઓફિસર
ફ.સા. ૩ – આંક ૨૫	કિરણ નગીનભાઈ વાઘરી, ફરિયાદી
ફ.સા. ૪ – આંક ૨૭	ચીનુભાઈ પ્રતાપભાઈ રાઠોડ, પંચ સાક્ષી
ફ.સા. ૫ – આંક ૩૧	હસમુખભાઈ હરગોવિંદભાઈ પટેલ, પંચ સાક્ષી
ફ.સા. ૬ – આંક ૩૯	જગદીશભાઈ હલસુખભાઈ વાઘરી, પંચ સાક્ષી
ફ.સા. ૭ – આંક ૪૨	ફિરોઝઅલી કમરઅલી સૈયદ, પંચ સાક્ષી
ફ.સા. ૮ – આંક ૪૩	સિરાજખાન હબીબખાન પઠાણ, પંચ સાક્ષી

સંદર્ભ	સાક્ષીની વિગત
ફ.સા. ૯ – આંક ૫૨	ઈલ્યાસ અદ્દારખા શેખ, પંચ સાક્ષી
ફ.સા. ૧૦ – આંક ૫૩	મહેબૂબબેગ સુલતાનબેગ મિર્ઝા, પંચ સાક્ષી
ફ.સા. ૧૧ – આંક ૫૫	મોમિનઅલી અકબરઅલી સૈયદ, પંચ સાક્ષી
ફ.સા. ૧૨ – આંક ૫૬	ભવાનસિંહ પ્રભાતસિંહ પરમાર, પંચ સાક્ષી
ફ.સા. ૧૩ – આંક ૫૮	વિજયભાઈ પ્રવીણભાઈ ઝાલા
ફ.સા. ૧૪ – આંક ૬૦	ગણપતસિંહ છત્રસિંહ ઝાલા
ફ.સા. ૧૫ – આંક ૬૧	મોહનભાઈ સોમાભાઈ રાઠોડ
ફ.સા. ૧૬ – આંક ૬૪	નરેન્દ્રકુમાર સોમાભાઈ રાઠોડ
ફ.સા. ૧૭ – આંક ૬૫	કુલાભાઈ ઝાલા
ફ.સા. ૧૮ – આંક ૬૭	મનુભાઈ હીરાભાઈ પરમાર
ફ.સા. ૧૯ – આંક ૭૬	મફ્તભાઈ મોહનભાઈ પરમાર
ફ.સા. ૨૦ – આંક ૭૮	ઉષાબેન લલેશભાઈ ચૌધરી
ફ.સા. ૨૧ – આંક ૭૯	ભૂરીબેન નગીનભાઈ દેવીપૂજક
ફ.સા. ૨૨ – આંક ૮૦	અશ્વિનભાઈ અંબાલાલ બારોટ, પંચ સાક્ષી

સંદર્ભ	સાક્ષીની વિગત
ફ.સા. ૨૩ – આંક ૮૫	સુરેશકુમાર અર્જુનભાઈ વાઘેલા, સાયન્ટિફિક ઓફિસર
ફ.સા. ૨૪ – આંક ૮૮	મૃદુલ ઉપેન્દ્રભાઈ ભટ્ટ
ફ.સા. ૨૫ – આંક ૯૪	સવજીભાઈ મેરુભાઈ મકવાણા
ફ.સા. ૨૬ – આંક ૯૬	રાકેશકુમાર અંબાલાલ પટેલ

દસ્તાવેજ પુરાવા

<u>આંક</u>	<u>દસ્તાવેજની વિગત</u>
આંક ૧૭	પી.એમ. (પોસ્ટમોર્ટમ) નોંધ
આંક ૧૮	મરણના કારણ અંગેનું પ્રમાણપત્ર (Cause of Death Certificate)
આંક ૨૬	ફરિયાદ
આંક ૨૮	ઈન્કવેસ્ટ પંચનામું
આંક ૩૫	ગુનાવાળી જગ્યાનું પંચનામું
આંક ૪૧	મરણજનારના શરીર પરથી કબજે કરેલા કપડાંનું પંચનામું
આંક ૫૦	અટક પંચનામું
આંક ૫૪	ગુનામાં વપરાયેલ મોટરસાઈકલનું પંચનામું

<u>આંક</u>	<u>દસ્તાવેજની વિગત</u>
આંક ૫૭	આરોપીને ગુનાવાળી જગ્યા બતાવ્યાનું પંચનામું
આંક ૬૯	નકશાની યાદી
આંક ૭૦	નકશાની યાદી
આંક ૭૧	નકશાની યાદી
આંક ૭૨	ગુનાવાળી જગ્યાનો નકશો
આંક ૮૧	આરોપીને ગુનાવાળી જગ્યા બતાવતી બનાવેલ વિડીયો કેસેટનું પંચનામું
આંક ૮૬	ડાયરેક્ટોરેટ ફોરેન્સિક સાયન્સનો રિપોર્ટ
આંક ૮૯	વોડાફોનને લખેલો પત્ર
આંક ૯૦	મોબાઈલ ફોનની વિગત
આંક ૯૧	આઈડિયા (Idea) પ્રમાણપત્ર
આંક ૯૫	કોલ ફોર્મ
આંક ૯૭	મરણ ફોર્મ
આંક ૯૮	એફ.એસ.એલ. (FSL) મોબાઈલ રિપોર્ટ
આંક ૯૯	એફ.એસ.એલ. ની પહોંચ
આંક ૧૦૦	એફ.એસ.એલ. નો પત્ર

<u>આંક</u>	<u>દસ્તાવેજની વિગત</u>
આંક ૧૦૧	ફોરવર્ડિંગ નોંધ (રવાનગી નોંધ)
આંક ૧૦૨	એફ.એસ.એલ. રિપોર્ટ
આંક ૧૦૩	એફ.એસ.એલ. ને મુદ્દામાલ મોકલવા અંગેનો પત્ર
આંક ૧૦૪	ફોરવર્ડિંગ નોંધ (રવાનગી નોંધ)
આંક ૧૦૫	એફ.એસ.એલ. ની પહોંચ
આંક ૧૦૬	એફ.એસ.એલ. નો પત્ર
આંક ૧૦૭	એફ.એસ.એલ. રિપોર્ટ
આંક ૧૦૮	એફ.એસ.એલ. ની પહોંચ
આંક ૧૦૯	ફોરવર્ડિંગ નોંધ (રવાનગી નોંધ)
આંક ૧૧૦	એફ.એસ.એલ. નો પત્ર
આંક ૧૧૧	બાયોલોજીકલ રિપોર્ટ
આંક ૧૧૨	સેરોલોજીકલ રિપોર્ટ
આંક ૧૧૩	એફ.એસ.એલ. નો પત્ર
આંક ૧૧૪	ફોરવર્ડિંગ નોંધ (રવાનગી નોંધ)

<u>આંક</u>	<u>દસ્તાવેજની વિગત</u>
આંક ૧૧૫	મુદ્દામાલ અંગે એફ.એસ.એલ. ને પત્ર
આંક ૧૧૬	ફોરવર્ડિંગ નોંધ (રવાનગી નોંધ)
આંક ૧૧૭	આરોપી જયંતિભાઈનું ડી.એન.એ. (DNA) ડિવિઝન ફોર્મ
આંક ૧૧૮	આરોપી લાલાભાઈનું ડી.એન.એ. ડિવિઝન ફોર્મ
આંક ૧૧૯	આરોપી ગોપીનું ડી.એન.એ. ડિવિઝન ફોર્મ
આંક ૧૨૦	મુકેશભાઈનું ડી.એન.એ. ડિવિઝન ફોર્મ

૮. ફરિયાદપક્ષનો પુરાવો બંધ થયા બાદ, સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૧૩ હેઠળ આરોપીઓનું નિવેદન નોંધવામાં આવ્યું હતું, જેમાં તેઓએ જણાવ્યું હતું કે તેઓને ગુનામાં ખોટી રીતે સંડોવી દેવામાં આવ્યા છે અને તેઓ નિર્દોષ છે તથા તેઓએ કોઈ ગુનો કર્યો નથી.

૯. તક આપવામાં આવી હોવા છતાં, અપીલકર્તાઓ – આરોપીઓ દ્વારા કોઈ મૌખિક પુરાવો રજૂ કરવામાં આવ્યો ન હતો.

ટ્રાયલ કોર્ટના તારણો :

૧૦. પક્ષકારોને સાંભળ્યા બાદ અને મહત્વપૂર્ણ પુરાવાની મૂલવણી કર્યા પછી, આરોપીઓને બળાત્કાર અને હત્યાના ગુના માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા અને

મૃત્યુદંડની સજા ફટકારવામાં આવી અને સજા નોંધતી વખતે, ટ્રાયલ કોર્ટે અવલોકન કર્યું કે, આરોપીઓ દ્વારા કરવામાં આવેલ ગુનો એ ઘોર ગુનો છે અને જે રીતે મૃતકનું જાતીય શોષણ કરવામાં આવ્યું અને હત્યા કરવામાં આવી, તે જોતાં આ કેસ વિરલમાંથી અતિ વિરલ કેસની શ્રેણીમાં આવશે. ટ્રાયલ કોર્ટે સાબિત થયેલા નીચે મુજબના સંજોગો પર આધાર રાખ્યો હતો:

(૧) તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ, આરોપી એ૨ અને એ૩ દ્વારા મૃતકનું અપહરણ કરવામાં આવ્યું હતું અને ખેડા ખાતે નિર્માલી રોડ પર આવેલા ખાનગી ખેતરમાં લઈ જવામાં આવી હતી અને ખેતરમાં આરોપીઓ દ્વારા તેણી પર જાતીય હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો;

(૨) તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ, આરોપી એ૧ ગોપી દેવીપૂજકે આરોપી નં. ૨ અને ૩ નો સંપર્ક કર્યો હતો અને મુલાકાત બાદ, તેણે મૃતક પર બળાત્કાર ગુજાર્યો હતો અને ત્યારપછીની તારીખે એટલે કે તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ, તેણે સાક્ષી વિજય પ્રવીણ ઝાલા – ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૩ સમક્ષ પોતાનો ગુનો કબૂલ કર્યો હતો અને સદર અદાલત બહારની કબૂલાત સ્વેચ્છિક અને સાચી જણાઈ હતી કારણ કે આ સંબંધમાં સાક્ષીની જુબાની વિશ્વાસ પ્રેરિત કરે છે અને એકિઝક્યુટિવ મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૧૬૪ હેઠળ નોંધવામાં આવેલા તેના નિવેદન દ્વારા તેને સમર્થન મળે છે;

(૩) તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ, મૃતક પર બળાત્કાર ગુજાર્યા બાદ,

આરોપી એ૧ અને એ૩ એ મૃતકને પકડી રાખી હતી અને એર જયંતિભાઈએ મૃતકનું ગળું દબાવીને તેની હત્યા કરી હતી;

(૪) તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ, પુરાવાનો નાશ કરવાના હેતુથી મૃતકનું શબ ઘસડી જઈને નજીકના ખેતરમાં ફેંકી દેવામાં આવ્યું હતું.

૧૧. ફરિયાદપક્ષ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ પુરાવો:

(૧) ડૉ. મનુભાઈ ગઢવી (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨) : કપડવંજ રેફરલ હોસ્પિટલના મેડિકલ ઓફિસર તરીકે આ ડૉક્ટરે તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ મૃતકના શરીરનું પોસ્ટમોર્ટમ કર્યું હતું. ડૉક્ટરે પોતાની સરતપાસમાં જણાવ્યું છે કે મૃતકનો ચહેરો રક્તસંચિત હતો અને તેમણે તેણીના ચહેરા પર કાદવ જોયો હતો તથા તેણીની જમણી આંખ પર ઈજા હતી અને તેમણે બંને થાપા પર કચડાયાની ઈજા પણ જોઈ હતી તથા મૃતકના હોઠની ડાબી બાજુએ કચડાયેલો ઘા હતો અને જ્યાં સુધી શરીરના આંતરિક ભાગ પરની ઈજાઓનો સંબંધ છે, ડાબા લેબિયા મેજેરા પર ઘસરકા જોવા મળ્યા હતા અને ગુદામાર્ગમાં લોહી જોવા મળ્યું હતું. ડૉક્ટરના અભિપ્રાય મુજબ, તેમણે નીચે મુજબની બાબતો નોંધી હતી:

“શબ આશરે ૩૫ વર્ષની વયની સ્ત્રીનું હતું. શબ પર વાદળી, લીલા અને પીળા રંગની છાપેલી સાડી પહેરેલી હતી જે ગળા અને ચહેરાની આસપાસ બાંધેલી હતી. સાડી કાદવથી ખરડાયેલી હતી. શબની ઓળખ થઈ હતી. શરીરના દરેક ભાગ પર રીગર મોર્ટીસ જોવા મળી હતી. પી.એમ. લેવિટ દબાણના બિંદુઓ

સિવાય શરીરના ઢળતા ભાગો પર સ્થિર થયેલ હતું.

શબનો ચહેરો રક્તસંચિત હતો અને કાદવથી ખરડાયેલો હતો. શબની આંખોમાં જમણી પાંપણ પર પેટેન્કલ હેમરેજ ઉપસ્થિત હતું અને આંખો અડધી ખુલ્લી હતી. ડાબી આંખ સોજી ગયેલી અને કાળી પડી ગયેલી તથા બંધ હતી. જીભ અંદર હતી અને થાપાના નીચેના ભાગ પર આડો પંચર ઘા હતો. મોંની સ્થિતિ જોતાં, નીચેના હોઠની ડાબી બાજુએ લોહીના ગચ્છા સાથે ૧ સે.મી. ના કદનો પંચર ઘા હતો.

બાહ્ય જનનાંગો પર ડાબા લેબિયા મેજોરા પર ૦.૫ × ૦.૩ સે.મી. નો ચામડી છોલાયેલો ઘા હતો. તે ઘેરા લાલ રંગનો હતો. તેણીની યોનિની અંદરના ભાગે તથા પેરીનિયમ અને બંને સાથળ પર ધૂળ અને લોહીના ડાઘા હતા. તેણીની ગુદા પહોળી થયેલી હતી અને તેની આસપાસ રક્તસ્ત્રાવ હતો. બંને ઉપલા અને નીચલા અંગો સીધા હતા.

શરીરના બાહ્ય પરીક્ષણ પર નીચે મુજબની ઈજાઓ મળી આવી હતી.

(૧) તેના ડાબા સુપ્રા ઓર્બિટલની બહારની બાજુએ ૨.૫ × ૦.૩ સે.મી. * આડો પંચર ઘા * હતો. આ ઘાની કિનારી છોલાયેલી હતી અને લોહી જામી ગયેલું હતું. આ ઈજા ઘેરા લાલ રંગની હતી. ડાબી આંખ ઉપર સબકન્જક્ટાઇવલ હેમરેજ હતું.

(૨) તેના નીચલા હોઠની વચ્ચે ૧-ઇંચનો મૂંઢ માર હતો, તેની ૨ સે.મી.

નીચે. * ૦.૫ સે.મી. નો લોહીનો ગટ્ટો

(૩) તેની ગરદનની જમણી બાજુએ, આગળ અને બહારની તરફ ચામડી પર ૧૧ છોલાણો હતા. જેનું કદ ૦.૧ થી ૦.૫ સે.મી. થી ૦.૫ × ૧ સે.મી. સુધીનું હતું અને તે અર્ધચંદ્રાકાર હતા. દરેક છોલાણ વચ્ચેની જગ્યા ૧ થી ૧.૫ સે.મી. હતી. છેદ હેઠળની નરમ પેશીઓ લોહીથી ભરેલી હતી. ચામડી પરના છોલાણો અને તેની આસપાસના વિસ્તારો વધુ સ્પષ્ટ દેખાતા હતા. આ છોલાણોનો રંગ ઘેરો લાલ હતો.

(૪) તેની ગરદનના માસ્ટર પ્રોસેસથી ૭ સે.મી. નીચે, ગરદનના મધ્ય ૧/૩ ભાગમાં ૮ × ૦.૩ સે.મી. માપનો રેખીય ચામડી છોલાયેલો ઘા હતો. જેની દિશા પાછળની તરફ અને છેદેલી હતી. જેનો રંગ ઘેરો લાલ હતો.

(૫) તેના થાઈરોઈડ ક્રોમિનન્સની ડાબી બાજુએ બહારની તરફ લંબાયેલી ૧.૫ સે.મી. ની ચામડીની ઈજા હતી. તેનો રંગ ઘેરો લાલ હતો. * ૧ સે.મી. ચામડીની ઈજાનું કદ

(૬) ઈજા નં. ૫ થી ૧ સે.મી. ઉપર ૧ × ૦.૧ સે.મી. નો ચામડી છોલાયેલો ઘા હતો. તે ઘેરા લાલ રંગનો હતો.

(૭) તેની છાતીની ડાબી બાજુએ ડાબી સ્ટર્નલ બોર્ડરથી અને બીજાની ઉપર ૦.૫ સે.મી. ઊંડો, ઘેરા લાલ રંગનો, ચામડી છોલાયેલો ઘા હતો.

(૮) ઈજા નં. ૭ ની ૧ સે.મી. મધ્ય બાજુએ ૦.૨ થી ૦.૨ × ૦.૧ સે.મી. માપનું ચામડી છોલાણ

(૯) તેની જમણી છાતીના નીચલા ભાગ પર ૦.૧ થી ૦.૧ સે.મી. નો ચામડી છોલાયેલો ઘા હતો, જે ઘેરા લાલ રંગનો હતો.

(૧૦) તેની ગરદનની ડાબી બાજુએ, બહારની તરફ બહુવિધ રેખીય, ૬ × ૩ સે.મી. માપના, ચામડી છોલાયેલા ઘા હતા. તેઓ ઘેરા લાલ રંગના હતા.

(૧૧) તેના ડાબા થાપાની આગળ અને બહારની બાજુએ ૮ આડા ચામડી છોલાયેલા ઘા હતા. જે ઘેરા લાલ રંગના હતા.

(૧૨) તેની ડાબી સાથળની આગળ અને અંદરની બાજુએ, ત્રોઈન ફોલ્ડથી ૪ સે.મી. નીચે, ૧ × ૦.૨ સે.મી. નો ચામડી છોલાયેલો ઘા હતો, જે ઘેરા લાલ રંગનો હતો.

(૧૩) ઈજા નં. ૧૨ ની ૨.૫ સે.મી. બહાર ૦.૫ × ૦.૨ સે.મી. માપનો બહારની ચામડીનો ઘા હતો, જે ઘેરા લાલ રંગનો હતો.

(૧૪) જમણા પગના લેટરલ મેસેન્ટરીના ઉપરના ભાગ પર ૩ × ૨ સે.મી. નો ચામડી છોલાયેલો ઘા હતો.

(૧૫) છાતીના પાછળના ભાગે ચામડી પર ઘણા છોલાણો હતા, જે સંખ્યામાં ૨૫ થી વધુ હતા અને જેની દિશા ઉભી હતી. જે પૈકીના કેટલાક મૃત્યુ

પૂર્વેના પ્રકારના હતા અને કેટલાક મરણોત્તર પ્રકારના હતા. જેનું કદ ૧ × ૦.૧ સે.મી. થી ૭ × ૦.૨ સે.મી. હતું.

ઉપરોક્ત ઇજાઓ મૃત્યુ પૂર્વેની અને મૃત્યુ પહેલાંની તાજી ઇજાઓ હતી.

આંતરિક પરીક્ષણ દરમિયાન માથાને જોતાં

(૧) જમણો ટેમ્પોરલ પેરિએટલ લોબ ૬ × ૫ સે.મી. ના વિસ્તારમાં લોહીથી ભરેલો હતો. તે ઘેરા લાલ રંગનો હતો.

(૨) તેના ડાબા ફ્રન્ટલ ભાગ પર ૭ × ૪ સે.મી. નો લોહીનો વિસ્તાર હતો. જે ઘેરા લાલ રંગનો હતો. આ ઇજા કોલમ નં. ૧૭ ની ઇજા નં. ૧ ની અડીને આવેલી હતી.

(૩) માથાના ડાબા પેરિએટલ અને ઓસિપિટલ ભાગ પર ૮-ભરેલી ઇજા હતી. તે ઘેરા લાલ રંગની હતી. ૬ સે.મી. ના વિસ્તારમાં લોહી.

ખોપરીમાં કોઈ સ્પર્શી શકાય તેવું કે દેખી શકાય તેવું ફ્રેક્ચર જણાયું ન હતું.

ખોપરીના અંદરના ભાગમાં મગજ અને મેનિન્જીસ રક્તસંચિત હતા અને મગજના દ્રવ્ય તથા મેનિન્જીસમાં રક્તસ્ત્રાવના ડાઘ જોવા મળ્યા હતા.

છાતીના પરીક્ષણ પર, ફેફસાં રક્તસંચિત હતા, લેરિન્ક્સ, અન્નનળી અને શ્વાસનળી રક્તસંચિત હતા. નરમ પેશીઓ લોહીથી ભરેલી હતી અને શ્વાસનળીના

અંદરના પડ પર રક્તસ્ત્રાવના ડાઘ દેખાતા હતા. બંને ફેફસાં રક્તસંચિત હતા અને રક્તસ્ત્રાવના ડાઘ દેખાતા હતા. પેરીકાર્ડિયમ રક્તસંચિત હતું. હૃદયની અંદર ફેટલ રક્તસ્ત્રાવ દેખાતો હતો.

પેટના આંતરિક પરીક્ષણ પર, અંદરની દીવાલ અને પેરીટોનિયમ રક્તસંચિત હતા. અન્નનળીની આસપાસની નરમ પેશીઓ લોહીથી ભરેલી હતી અને અન્નનળી ભરેલી હતી. પેટની અંદર જોતાં, ૧૫૦ મિ.લિ. નો કથ્થઈ પેસ્ટ જેવો પદાર્થ હાજર હતો અને તેમાંથી કોઈ ચોક્કસ ગંધ આવતી ન હતી. નાના આંતરડામાં ગેસ અને શ્લેષ્મ હતા. મોટા આંતરડામાં મળ અને ગેસ હતો. લીવર, બરોળ, કિડની વગેરે જેવા અંગો રક્તસંચિત હતા. મૂત્રાશય ખાલી હતું. આંતરિક જનનાંગો રક્તસંચિત હતા.

મૃતકના શરીરમાંથી નીચે મુજબના નમૂનાઓ એકત્રિત કરવામાં આવ્યા હતા, સીલ કરવામાં આવ્યા હતા અને રાસાયણિક પૃથક્કરણ માટે એફ.એસ.એલ. માં મોકલવામાં આવ્યા હતા.

(એ) બોટલ નં. ૧ માં જઠર અને તેની સામગ્રી સહિત આંતરડાનો ભાગ છે.

(બી) બોટલ નં. ૨ માં ફેફસાં, લીવર, બરોળ અને બંને કિડનીના ટુકડા છે.

(સી) બોટલ નં. ૧ અને ૨ માં નાખવામાં આવેલા પ્રિઝર્વેટિવનો નમૂનો બોટલ નં. ૩ માં.

(ડી) બોટલ નં. ૪ માં પ્લેક બ્લડ.

મૃતકના ગળા પરની ઈજાઓ કુદરતી સામાન્ય સંજોગોમાં મૃત્યુ નીપજાવવા માટે પૂરતી હતી. મૃતકના ગુમાંગો પર અને તેની આસપાસની ઈજાઓ દર્શાવે છે કે મૃત્યુ પહેલાં એક કરતાં વધુ વ્યક્તિઓ દ્વારા મૃતક પર બળાત્કાર ગુજારવામાં આવ્યો હતો.”

ડૉક્ટરના અભિપ્રાય મુજબ, મૃત્યુનું કારણ હાથ વડે ગળું દબાવવા (થ્રોટલિંગ) ના કારણે થયેલો શ્વાસરોધ હતું. સાક્ષીએ વધુમાં એવો અભિપ્રાય આપ્યો છે કે, મૃતકના શરીર પર જોવા મળેલી ઈજાઓ કુદરતી સામાન્ય સંજોગોમાં મૃત્યુ નીપજાવવા માટે પૂરતી હતી અને ઈજાઓના સ્વરૂપને ધ્યાને લેતાં, સામૂહિક બળાત્કાર આચરવામાં આવ્યો હોવાની શક્યતાને નકારી શકાય નહીં.

પી.એમ. દરમિયાન, ડૉક્ટરે ડી.એન.એ. પ્રોફાઇલિંગ માટે મૃતકના લોહીના નમૂના અને વેજાઇનલ, ડીપ વેજાઇનલ, સર્વાઇકલ, એનલ અને ઓરલ સ્વેબ લીધા હતા અને તે જ દિવસે સદર નમૂનાઓ સંબંધિત પોલીસ અધિકારીઓને સોંપ્યા હતા.

સાક્ષી ડૉ. (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૨), જ્યારે તેઓ ફરજ પર હતા, ત્યારે તેમણે અપીલકર્તા આરોપીઓ એટલે કે ગોપી ઉર્ફે ભાલાભાઈ, જયંતીભાઈ વાદી અને લાલાભાઈ વાદીની ધરપકડ પછી તારીખ ૦૨.૧૧.૨૦૧૮ ના રોજ જ્યારે

તેમને પોલીસ યાદી સાથે તેમની સમક્ષ લાવવામાં આવ્યા ત્યારે તેમની તબીબી તપાસણી કરી હતી. ડૉક્ટરે તેમની સરતપાસમાં, આરોપી નં. ૧- ગોપીની તપાસણી કરતી વખતે, જણાવેલ છે કે, તપાસણી પૂર્વે આરોપીએ બનાવની હિસ્ટ્રી આપી હતી જે તેમણે કેસ પેપર્સમાં નોંધી લીધી હતી અને સદર હિસ્ટ્રી મુજબ, એવું જણાવવામાં આવ્યું હતું કે,

“તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ, જ્યારે તેઓ મોટીઝેર બસ સ્ટેન્ડના ચાર રસ્તા પરથી પસાર થઈ રહ્યા હતા, ત્યારે તેમણે બાઈક પર બે વ્યક્તિઓને તેમની ભાભીને લઈ જતા જોયા અને ટ્રેક્ટરમાં લિફ્ટ લઈને, જ્યારે તેઓ નિર્માલી રોડ નજીક પહોંચ્યા, ત્યારે તે બંને વ્યક્તિઓ રસ્તાની બાજુમાં ઊભા હતા અને તેમની ભાભીને બતાવવા માટે તેમને ખેતરમાં લઈ ગયા અને ખેતરમાં, તેમની ભાભી સાથે સંભોગ કરવા માટે તેમના પર દબાણ કરવામાં આવ્યું હતું.”

ડૉક્ટરે (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૨) તે જ દિવસે એટલે કે તારીખ ૦૨.૧૧.૨૦૧૮ ના રોજ આરોપી જયંતીભાઈ વાદીની તપાસણી કરી હતી અને તેઓ તપાસણી કરી શકે તે પહેલાં, આરોપીએ બનાવની હિસ્ટ્રી આપી હતી જે તેમણે કેસ પેપર્સમાં નોંધી છે અને સદર હિસ્ટ્રીમાં એવું જણાવવામાં આવ્યું હતું કે, “તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ સાંજના આશરે ૬:૦૦ વાગ્યે, તેઓ અને આરોપી લાલાભાઈ બાઈક પર સવાર હતા અને ગામ: મોટીઝેરના બસ સ્ટેન્ડ નજીક પહોંચતાં, તેમણે મૃતકને લિફ્ટ આપી હતી અને તેણીને નિર્માલી ગામ નજીક ઉતારી દીધી હતી.”

ડૉક્ટરે (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૨) આરોપી લાલાભાઈની પણ તપાસણી કરી હતી અને લાલાભાઈ દ્વારા આપવામાં આવેલી હિસ્ટ્રી મુજબ, જ્યારે તેઓ આરોપી જયંતીભાઈ સાથે બાઈક પર સવાર થઈને મોટીઝેરના બસ સ્ટેન્ડ પાસેથી પસાર થઈ રહ્યા હતા ત્યારે તેમના દ્વારા મૃતકને લિફ્ટ આપવામાં આવી હતી અને તેણીને નિર્માલી નજીક ઉતારી દીધી હતી.

ડૉક્ટરે સરતપાસમાં વધુમાં જણાવ્યું છે કે, તેમણે ફોરેન્સિક પૃથક્કરણ અને ડી.એન.એ. પ્રોફાઇલિંગના હેતુ માટે લોહીના નમૂના અને લાળ, વાળ, નખ તથા શુક્રાણુ જેવા અન્ય નમૂના લીધા હતા. ડૉક્ટરે જરૂરી કેસ પેપર્સ આંક ૧૭ થી ૨૩ પર રજૂ કરેલ છે.

ઊલટતપાસમાં, ડૉક્ટરે (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૨) એ બાબતનો ઇનકાર કર્યો છે કે, પોલીસ યાદી મુજબ અને પોલીસના આદેશથી તેમના દ્વારા કેસ પેપર્સમાં હિસ્ટ્રી નોંધવામાં આવી હતી અને વાસ્તવમાં આરોપી દ્વારા આવી કોઈ હિસ્ટ્રી આપવામાં આવી ન હતી. બચાવપક્ષ દ્વારા પૂછવામાં આવેલા એ સૂચનનો ડૉક્ટરે ઇનકાર કર્યો છે કે, મૃતકને જે કંઈ ઇજાઓ થઈ હતી તે અકસ્માતથી અથવા ચાલુ ટ્રેક્ટરમાંથી કોઈ ફૂદી પડવાને કારણે શક્ય બની શકે છે.

(૨) કિરણભાઈ નગીનભાઈ વાઘરી (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૩): આ સાક્ષી મૃતકના ભાઈ છે અને સંદેશો મળ્યા પછી, તેઓ બનાવના સ્થળે ગયા હતા જ્યાં તેમણે તેમની બહેનનું શબ જોયું હતું. સદર સાક્ષીએ બીજા દિવસે એટલે કે તારીખ ૨૯.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ અજાણી વ્યક્તિ સામે એફ.આઈ.આર. નોંધાવી

હતી, જે આંક ૨૬ પર રજૂ કરવામાં આવેલ છે.

(૩) વિજય પ્રવીણભાઈ ઝાલા (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧૩): આ સાક્ષી આરોપી નં. ૧ – ગોપી દેવીપૂજકના મિત્ર હતા. સદર સાક્ષી અને આરોપી ગોપી, તે સમયે, ગામઃ મોટીઝેરના રહેવાસી હતા અને ઘણા સમયથી તેઓ મિત્રો હતા તથા એકબીજાને ઓળખતા હતા. સદર સાક્ષી એક ગણપતસિંહ ઝાલા (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧૪) ની ઈંડાની દુકાનમાં હેલ્પર તરીકે કામ કરતા હતા અને તેમના કામના કલાકો સાંજના ૫:૦૦ થી ૧૧:૦૦ વાગ્યા સુધીના હતા. સદર સાક્ષીએ તેમની સરતપાસમાં જણાવેલ છે કે, આરોપી ગોપીએ ગણપતસિંહ પાસે તેમની મોટરબાઈક માંગી હતી, પરંતુ, તે તેમના દ્વારા આપવામાં આવી ન હતી અને તેથી, તેણે ટ્રેક્ટરમાં મુસાફરી કરી હતી. સદર સાક્ષીએ વધુમાં જણાવેલ છે કે, તે દિવસે, દુકાન બંધ થયા પછી, તેઓ ગણપતસિંહના ઘરે ગયા હતા અને ત્યાં સૂઈ ગયા હતા. સદર સાક્ષીએ વધુમાં જણાવેલ છે કે બીજા દિવસે સવારના આશરે ૮:૦૦ વાગ્યે, અને તે સમયે, આરોપી ગોપી ગામની વાત્રક નદીમાં માછલી પકડવાના હેતુસર ઘરે આવ્યો હતો. સદર સાક્ષીએ જણાવેલ છે કે, તેઓ આરોપી ગોપી સાથે વાત્રક નદીમાં માછલી પકડવા ગયા હતા અને માછલી પકડવાની પ્રક્રિયા દરમિયાન, ગોપીએ તેમને કહ્યું હતું કે, “મેં મારી કાઢીને મારી નાખી છે.” સદર સાક્ષીએ વધુમાં જણાવેલ છે કે, માછલી પકડ્યા પછી, તેઓ પોતાના ઘરે ગયા હતા અને આરોપી દ્વારા જે કંઈ કબૂલાત કરવામાં આવી હતી, તેમણે સદર કબૂલાત પોતાના પિતા પ્રવીણભાઈને જણાવી હતી. સદર સાક્ષીએ વધુમાં

જાણાવેલ છે કે, તેઓ એ જાણતા નથી કે આરોપી ગોપી શા માટે નિર્માલી તરફ જવાનો ઈશદો ધરાવતો હતો. કલમ ૧૬૪ હેઠળ નોંધવામાં આવેલું સદર સાક્ષીનું નિવેદન આંક ૭૪ પર રજૂ કરવામાં આવેલ છે.

ઊલટતપાસમાં, સદર સાક્ષીએ સ્વીકાર્યું છે કે, તેમનું નિવેદન નોંધવા માટે, તેમના પિતા દ્વારા પોલીસને તેમનું નામ અને ઉંમર આપવામાં આવ્યા હતા. સદર સાક્ષીએ એવા સૂચનનો પણ ઇનકાર કર્યો છે કે, આરોપીએ તેમની સમક્ષ ક્યારેય પોતાનો ગુનો કબૂલ કર્યો ન હતો અને માછલી પકડવા માટે ક્યારેય તેમની સાથે રહ્યો ન હતો. સદર સાક્ષીએ સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૧૬૪ હેઠળ નોંધાયેલા પોતાના નિવેદન નીચે કથિત રીતે કરવામાં આવેલું પોતાના અંગૂઠાનું નિશાન સ્વીકાર્યું છે.

(જ) ગણપતસિંહ ઝાલા (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧૪):

આ સાક્ષી મોતીઝેર – નિર્માલી રોડ પર પોતાની ઇંડાની દુકાન ચલાવતા હતા અને દુકાન ચલાવવાના કામકાજના કલાકો સાંજના ૫ થી ૧૦:૦૦ વાગ્યા સુધીના હતા અને સંબંધિત સમયે, સાક્ષી વિજય ઝાલા આ વ્યવસાયમાં તેમની સાથે હેલ્પર તરીકે કામ કરતા હતા. સદર સાક્ષીએ તેમની સરતપાસમાં જાણાવેલ છે કે, આરોપી ગોપી સાંજના આશરે ૭:૦૦ વાગ્યે તેમની દુકાને આવ્યો હતો અને બાઈક માંગી હતી જે માટે તેમણે ઇનકાર કર્યો હતો. સદર સાક્ષીએ વધુમાં જાણાવેલ છે કે, તે સમયે, એક ટ્રેક્ટર ચાલક પોતાના ટ્રેક્ટર સાથે તેમની દુકાને આવ્યો હતો અને પોતાનો નાસ્તો પતાવ્યા પછી, જ્યારે તે નિર્માલી તરફ આગળ

વધવાની તૈયારીમાં હતો, ત્યારે આરોપી ગોપીએ ટ્રેક્ટરમાં લિફ્ટ લીધી હતી. સદર સાક્ષીએ વધુમાં જણાવેલ છે કે, બીજા દિવસે સાંજે, તેમને જાણવા મળ્યું હતું કે નિર્માલી નજીકના ખાનગી ખેતરમાંથી ગુજરનારનું શબ મળી આવ્યું છે. સદર સાક્ષીએ વધુમાં જણાવેલ છે કે, બે-ત્રણ દિવસ પછી, આરોપી ગોપી તેમની દુકાને આવ્યો હતો અને તેમને કહ્યું હતું કે, “તેણે ખોટું કામ કર્યું છે અને તેણે પોતાની કાકીની હત્યા કરી નાખી છે અને સદર બાબત કોઈને ન જણાવવા વિનંતી કરી હતી.” સદર સાક્ષીએ વધુમાં જણાવેલ છે કે, આરોપી દ્વારા તેમને સદર બાબતો જણાવ્યા પછી, આરોપી ગોપી તેમની દુકાનેથી નીકળી ગયો હતો.

ઊલટતપાસમાં, સદર સાક્ષી (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧૪) એ જણાવેલ છે કે, તેઓ આરોપી ગોપીના એ ઈરાદા વિશે જાણતા નથી કે તેણે શા માટે બાઈક માંગી હતી. સદર સાક્ષીએ સ્વીકાર્યું છે કે, પોલીસ તેમની દુકાને આવી હતી અને તેમનું નામ તથા સરનામું પૂછ્યું હતું. સદર સાક્ષીએ એ બાબતનો ઇનકાર કર્યો છે કે, આરોપી ગોપીને ના પાડ્યા પછી બાઈક, ત્યારબાદ તે તેની દુકાને ક્યારેય આવ્યો ન હતો.

(૫) મોહનભાઈ સોમાભાઈ રાઠોડ (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૧૫):

આ સાક્ષી ફરિયાદાણી દુકાનના માલિક છે જેઓ “નાગેશ્વરી ફિરાણા સ્ટોર” ના નામે અને શૈલીમાં પોતાનો વ્યવસાય કરે છે અને ગામ: લાલપુરના બસ સ્ટેન્ડ નજીક પોતાની દુકાન ચલાવે છે. ફરિયાદપક્ષે આ સાક્ષીની તપાસણી એ હકીકત સાબિત કરવા માટે કરી છે કે મૃતક છેલ્લે આરોપી નં. ૨ અને ૩ સાથે

જોવા મળ્યા હતા. ફરિયાદપક્ષના કેસ મુજબ, તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ સાંજે આશરે ૭:૦૦ વાગ્યે, આરોપી નં. ૨ અને ૩ મૃતક સ્ત્રી સાથે સાક્ષીની દુકાને આવ્યા હતા. આરોપી જયંતીભાઈ તમાકુ અને સોપારી ખરીદવા દુકાનમાં ગયા હતા, જ્યારે, આરોપી લાલાભાઈ અને મૃતક દુકાનની બહાર ઊભા હતા. આ પાસા પર પોતાની સરતપાસમાં સાક્ષીએ જણાવ્યું છે કે, સાંજના સમયે, આરોપી જયંતીભાઈ વાદી અને લાલાભાઈ એક સ્ત્રી સાથે ગામઃ મોટીઝેર તરફથી મોટરસાયકલ પર આવ્યા હતા. આરોપી જયંતીભાઈ મિરાજ તમાકુ અને સોપારી ખરીદવા દુકાનમાં આવ્યા હતા, જ્યારે, આરોપી લાલાભાઈ અને સ્ત્રી તેમની દુકાનની બહાર ઊભા હતા. સાક્ષીએ વધુમાં જણાવ્યું છે કે, ખરીદી કર્યા પછી, તેઓ નિર્માલી ગામ તરફ આગળ વધ્યા હતા. સાક્ષીએ અદાલતમાં આરોપી જયંતીભાઈને ઓળખી બતાવ્યા હતા, પરંતુ, આરોપી લાલાભાઈને ઓળખી શક્યા ન હતા. ઊલટતપાસમાં, સાક્ષીએ સ્વીકાર્યું છે કે, તારીખ ૦૩.૧૧.૨૦૧૮ ના પોતાના પોલીસ નિવેદનમાં, તેમણે જણાવ્યું છે કે, સાંજના સમયે તેમની દુકાનમાં ભીડ હતી અને તેથી, તેમની દુકાને કોણ આવ્યું હતું તે તેમની જાણમાં નથી. ઊલટતપાસમાં, સાક્ષીએ સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે, પોલીસ દ્વારા આરોપીઓને તેમની દુકાને લાવવામાં આવ્યા હતા અને સંબંધિત સમયે, તેમને પોલીસ દ્વારા કહેવામાં આવ્યું હતું કે, આ બે આરોપીઓ તેમની દુકાને આવ્યા હતા અને તેમની પાસેથી તમાકુ તથા સોપારી ખરીદી હતી. ઊલટતપાસમાં, સાક્ષીએ સ્વીકાર્યું છે કે, તેઓ આરોપી જયંતીભાઈ અને લાલાભાઈને ઓળખતા ન હતા અને બનાવ પહેલાં, તેમને આરોપીઓને મળવાનો કોઈ પ્રસંગ બન્યો ન હતો

અને તેઓ આરોપીઓના રહેઠાણ તથા ગામ વિશે પણ જાણતા નથી.

(૬) નરેન્દ્ર સોમાભાઈ રાઠોડ (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૧૬):

આ સાક્ષી ગામ: તલપોદાના રહેવાસી છે અને સંબંધિત સમયે, તેમણે ખેતીના હેતુ માટે નવું ટ્રેક્ટર ખરીદ્યું હતું. બનાવના દિવસે એટલે કે તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ, ટ્રેક્ટર ચલાવીને, તેઓ પશુઓ માટેનું ઘાસ ખાલી કરવા પોતાના મામાના ઘરે ગયા હતા. સાક્ષીએ પોતાની સરતપાસમાં જણાવ્યું છે કે, પોતાના મામાના ઘરેથી પાછા ફરતી વખતે, ગામના ચાર રસ્તા પર એક વ્યક્તિએ તેમને લિફ્ટ આપવા કહ્યું હતું, પરંતુ, તેમણે તે વિનંતી ધ્યાને લીધી ન હતી અને ત્યારબાદ, તેઓ નાસ્તો કરવા ગણપતસિંહ ઝાલાની દુકાને આવ્યા હતા અને તે સમયે, તેમણે લિફ્ટ માંગનાર વ્યક્તિને જોયો હતો. સાક્ષીએ વધુમાં જણાવ્યું છે કે, દુકાન પર રહેલી વ્યક્તિ નિર્માલી ગામ તરફ જવા માંગતી હતી અને તેથી, તે ટ્રેક્ટરમાં બેસી ગયો હતો. સાક્ષીએ વધુમાં જણાવ્યું છે કે, ગણપતસિંહની દુકાનેથી આગળ વધ્યા પછી, તેમણે પોતાનું ટ્રેક્ટર નિર્માલી રોડ તરફ હંકાર્યું હતું અને જ્યારે ટ્રેક્ટર નિર્માલી નજીક પહોંચ્યું, ત્યારે ટ્રેક્ટરમાં બેઠેલી વ્યક્તિએ તેને ત્યાં ઉતારવા કહ્યું હતું. સાક્ષીએ વધુમાં જણાવ્યું છે કે, તે વ્યક્તિને રસ્તાની બાજુએ ઉતારવામાં આવ્યો હતો અને તેને ઉતારતી વખતે, તેમણે એક બાઈક સાથે ત્રણ વ્યક્તિઓને જોયા હતા અને તે ત્રણ વ્યક્તિઓ પૈકી એક સ્ત્રી હતી અને ત્યારબાદ, તેઓ પોતાના ગામ તરફ આગળ વધ્યા હતા. ઊલટપાસમાં, સાક્ષીએ સ્વીકાર્યું છે કે, ટ્રેક્ટરમાં બેઠેલી વ્યક્તિનું નામ તેમને પોલીસ દ્વારા આપવામાં

આવ્યું હતું અને તે સમયે અંધારું હતું તથા અંધારાને કારણે, તેઓ તે વ્યક્તિને ઓળખી શકવાની સ્થિતિમાં ન હતા.

(૭) પ્રવીણભાઈ ઝાલા (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૧૭):

આ સાક્ષી, સાક્ષી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૩ – વિજય ઝાલાના પિતા છે. સાક્ષીએ સરતપાસમાં જણાવ્યું છે કે, ૨ વર્ષ પહેલાં, સવારના સમયે, તેમનો પુત્ર વિજય અને આરોપી ગોપી માછલી પકડવા ગયા હતા અને આશરે ૧૦ વાગ્યે પાછા ફર્યા હતા. સાક્ષીએ વધુમાં જણાવ્યું છે કે, તેમને તેમના પુત્ર દ્વારા જણાવવામાં આવ્યું હતું કે, આરોપી ગોપીએ તેની કાકીની હત્યા કરી છે.

(૮) સુરેશભાઈ અર્જુણભાઈ વાઘેલા (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૨૩):

આ સાક્ષીએ ડી.એન.એ. પ્રોફાઇલિંગ હાથ ધર્યું હતું અને તારીખ ૦૧.૦૫.૨૦૧૯ નો પોતાનો અહેવાલ રજૂ કર્યો હતો અને તે આંક ૮૬ પર રજૂ કરવામાં આવેલ છે. સદર સાક્ષી ડિરેક્ટોરેટ ઓફ ફોરેન્સિક સાયન્સ યુનિવર્સિટી ખાતે ફરજ બજાવતા સાયન્ટિફિક ઓફિસર હોઈ, તેમણે આંક ૮૬ ના અહેવાલ મુજબ જુબાની આપી છે. તેમના મૌખિક પુરાવાનો સંદર્ભ લેવાને બદલે, અમે સમગ્ર અહેવાલનો સંદર્ભ લેવાનું યોગ્ય ગણીએ છીએ જે નીચે મુજબ વંચાય છે:

DIRECTORATE OF FORENSIC SCIENCE
Gujarat State, Sector – 18 A, Gandhinagar
Phone (O): 079-23256270, 23256385. (Fax): 079-23256393

DFS(G)/FM/201

FORENSIC EXAMINATION REPORT

Case No. : DFS /EE/2018/DNA/ 580

Date: 01/05/2019

Police station: Kapadvanj Rural Dist: Kheda
C.R./ FIR No.: I 0046/2018 U/S: 302,201,366,376(D), 114

Mode of Receipt: Through Messenger Dt. of Receipt: 15/11/2018

No. of Parcel (s) Received: Total 19 (Nineteen) sealed parcel.
Condition of seal (s) on the parcel (s): The seal was intact and as per the specimen.

Details of Parcel (s) and Exhibit (s) received:

Parcel Mark	Description	Remarks
A	Cloth Bag parcel, source of 'Sangeetaben Devipujak'. Exhibit- A: Blouse* Black colored Blouse having brownish colored stain on it.	• Presence of blood Detected
B	Cloth Bag parcel, source of 'Sangeetaben Devipujak'. Exhibit- B: Chaniyo* Purple colored Chaniyo having few dark brownish & white colored stain on it. Note-stains of exhibit were marked as B-1, B-2, B-3, B-4 and B-5 in our Laboratory.	• Presence of blood, Semen was detected
C	Cloth Bag parcel, source of 'Sangeetaben Devipujak'. Exhibit- C: Saree* Navy blue and green colored design containing Saree having scattered dark brownish spot Note-stains of exhibit were marked as C-1 to C-9 in our Laboratory	• Presence of blood was detected in Mark C-1, C-2, C-4, C-5, C-6, C-8 & C-9 • Presence of blood, Semen was detected in Mark C-3 and C-7
D	Cloth bag parcel. Source of 'Gopi urfe Bhalabhai Girishbhai Devipujak'. Exhibit- D: T-shirt Black colored half sleeve T-shirt having no visible stain on it.	• Presence of blood, Semen could not be detected.

DFS/EE/2018/DNA/580

Page 1 of 14

DFS(G)/FW/2

E	Cloth bag parcel. Source of 'Gopi urfe Bhalabhai Girishbhai Devipujak'.	
	Exhibit- E: Pant Black colored Cotton jeans pant having no visible spot on it.	• Presence of blood, Ser could not be detected.
F	Cloth bag parcel. Source of 'Jayantibhai Bababhai Vadi'.	
	Exhibit- F: Shirt Maroon colored with black color lining full sleeve Shirt having no visible stain on it.	• Presence of b/c Semen could not detected.
G	Cloth bag parcel. Source of 'Jayantibhai Bababhai Vadi'.	
	Exhibit- G: Pant Dark Grey colored pant, having dust like spots	• Presence of blood, Ser could not be detected.
H	Cloth bag parcel. Source of 'Lalabhai Ramehsbhai Vadi'.	
	Exhibit- H: T-shirt * Yellow and red colored, half sleeve T-shirt having few light brownish colored stain on it.	• Presence of blood v detected • Presence of Semen could not be detected.
I	Cloth bag parcel. Source of 'Lalabhai Ramehsbhai Vadi'.	
	Exhibit- I: Pant Dark brown Maroon coloured Jeans pant Having few whitish stiffed stain on it.	• Presence of Semen v detected • Presence of blood could detected
J	A puttha Box parcel, if contains Two (02) Exhibits. Source of 'Gopi urfe Bhalabhai Girishbhai Devipujak'.	
	Exhibit- J-1: Blood * A Vacutainer tube having 3.0 ml reddish brown coloured fluid, stated as 'Blood'	Fluid identified as Blood
	Exhibit- J-2: Blood * A Vacutainer tube having 3.0 ml reddish brown coloured fluid, stated as 'Blood'	Fluid identified as Blood
K	A puttha Box parcel, if contains Two (02) Exhibits. Source of 'Jayantibhai Bababhai Vadi'.	
	Exhibit- K-1: Blood * A Vacutainer tube having 3.0 ml reddish brown coloured fluid, stated as 'Blood'	Fluid identified as Blood
	Exhibit- K-2: Blood * A Vacutainer tube having 3.0 ml reddish brown coloured fluid, stated as 'Blood'	Fluid identified as Blood
L	A puttha Box parcel, if contains Two (02) Exhibits. Source of 'Lalabhai Kankadiya Vadi'.	
	Exhibit- L-1: Blood * A Vacutainer tube having 3.0 ml reddish brown coloured fluid, stated as 'Blood'	Fluid identified as Blood

	Exhibit- L-2: Blood * A Vacutainer tube having 3.0 ml reddish brown coloured fluid, stated as 'Blood'	Fluid identified as Blood
M	A putha Box parcel, if contains Two (02) Exhibits. Source of 'Sangeetaben W/O Mukeshbhai Dhamabhai Devipujak', P.M.No.12/18,Dt.29/10/18.	
	Exhibit- M-1: Nail * Glass phial having few nails, stated as 'Nail'	• Presence of blood Detected
	Exhibit- M-2: Hair * Glassphial having few short cut hair, stated as 'Hair'	• Presence of blood was Detected
N	A plastic dubbi parcel stated as source of 'Sangeetaben W/O Mukeshbhai Dhamabhai Devipujak', P.M.No. 12/18,Dt.29/10/18.	
	Exhibit- N-1: Swab A glass test tube having wooden stick wrapped cotton swab stated as "Superficial Vaginal Swab"	• Presence of blood, Semen was detected.
	Exhibit- N-2: Swab A glass test tube having wooden stick wrapped cotton swab stated as "Deep Vaginal Swab"	• Presence of blood, Semen was detected
	Exhibit- N-3: Swab A glass test tube having wooden stick wrapped cotton swab stated as "Cervical Swab"	• Presence of blood was detected. • Presence of Semen could not detected.
	Exhibit- N-4: Swab A glass test tube having wooden stick wrapped cotton swab stated as "Anal Swab"	• Presence of blood was detected. • Presence of Semen could not detected.
	Exhibit- N-5: Swab A glass test tube having wooden stick wrapped cotton swab stated as "Oral Swab"	• Presence of blood, Saliva was detected. • Presence of Semen could not detected.
O	A brown putha Box parcel, if contains Two (02) Exhibits. Source of 'Sangeetaben W/O Mukeshbhai Dhamabhai Devipujak', P.M.No.12/18,Dt.29/10/18.	
	Exhibit- O-1: Blood * A Vacutainer tube having 3.0 ml dark brownish coloured fluid, stated as 'Blood'	Fluid identified as Blood
	Exhibit- O-2: Blood * A Vacutainer tube having 3.0 ml dark brownish coloured fluid, stated as 'Blood'	Fluid identified as Blood
P	A brown putha Box parcel, if contains Seven (07) Exhibits. Source of 'Gopi urfe Bhalabhai Girishbhai Devipujak'.	
	Exhibit- P-1: Blood* A glass phial having approximately 3.0 mL	Fluid identified as Blood

DFS(G)/FM/29/1

	dark brownish fluid stated as 'Blood'	
	Exhibit- P-2: Blood* A glass phial having approximately 3.0 mL dark brownish fluid stated as 'Blood'	Fluid identified as Blood
	Exhibit- P-3: Saliva* A glass phial having approximately 1.0 mL colorless fluid stated as 'Saliva'	Fluid identified as saliva
	Exhibit- P-4: Hair* A glass phial having few short dark black colored hairs, stated as 'Auxiliary Hair'	• Presence of blood could not be detected.
	Exhibit- P-5: Pubic Hair* A glass phial having few short black colored hairs, stated as 'Pubic Hair'	• Presence of blood, Semen could not be detected.
	Exhibit- P-6: Nail* A glass phial having few nails, stated as 'Nail'	• Presence of blood could not be detected.
	Exhibit- P-7: Semen* Approximately 1.0 mL light yellowish fluid stated as 'Semen'	Fluid identified as Semen
Q	A brown putha Box parcel, if contains Seven (07) Exhibits. Source of 'Jayantibhai Bababhai Vadi'.	
	Exhibit- Q-1: Blood* A glass phial having approximately 3.0 mL dark brownish fluid stated as 'Blood'	Fluid identified as Blood
	Exhibit- Q-2: Blood* A glass phial having approximately 3.0 mL dark brownish fluid stated as 'Blood'	Fluid identified as Blood
	Exhibit- Q-3: Saliva A glass phial having approximately 1.0 mL colorless fluid stated as 'Saliva'	Fluid identified as saliva
	Exhibit- Q-4: Hair A glass phial having few short dark black colored hairs, stated as 'Auxiliary Hair'	• Presence of blood could not be detected.
	Exhibit- Q-5: Pubic Hair A glass phial having few short dark black colored hairs, stated as 'Pubic Hair'	• Presence of blood, Semen could not be detected.
	Exhibit- Q-6: Nail A glass phial having few nails, stated as 'Nail'	• Presence of blood could not be detected.
	Exhibit- Q-7: Semen Approximately 1.0 mL light yellowish fluid stated as 'Semen'	Fluid identified as Semen
R	A brown putha Box parcel, if contains Eight (08) Exhibits. source of 'Lalabhai Rameshbhai Vadi'.	

DFS/EE/2018/DNA/580

Page 4 of 14

	Exhibit- R-1: Blood* A glass phial having approximately 3.0 mL dark brownish fluid stated as 'Blood'	Fluid identified as Blood
	Exhibit- R-2: Blood* A glass phial having approximately 3.0 mL dark brownish fluid stated as 'Blood'	Fluid identified as Blood
	Exhibit- R-3: Saliva A glass phial having approximately 1.0 mL colorless fluid stated as 'Saliva'	Fluid identified as saliva
	Exhibit- R-4: Hair A glass phial having few short black colored hairs, stated as 'Scalp Hair'	• Presence of blood could not detected.
	Exhibit- R-5: Hair A glass phial having few short black colored hairs, stated as 'Auxiliary Hair'	• Presence of blood could not detected.
	Exhibit- R-6: Pubic Hair A glass phial having few short black colored hairs, stated as 'Pubic Hair'	• Presence of blood, Semen could not detected.
	Exhibit- R-7: Nail A glass phial having few nails, stated as 'Nail'	• Presence of blood could not detected.
	Exhibit- R-8: Semen Approximately 1.0 mL light yellowish fluid stated as 'Semen'	Fluid identified as Semen
S	A brown putha Box parcel, source of 'Mukeshbhai/Sukeshbhai Dharmabhai Vadi'.	
	Exhibit- S: Blood* A vacutainer tube having approximately 5.0 mL dark brownish fluid stated as 'Blood'	Fluid identified as Blood
Note-	* Stains/Fluid of the respective exhibits used for DNA analysis	

METHODS:

DNA from above mentioned exhibit(s)- A,B (Mark-B-1,B-2,B-3,B-4 and B-5),C Mark-C-3 and C-7) ,H,I,J-1,K-1,L-1,M-1,M-2,N-1,N-2,N-3,N-4,N-5,O-1 and S was isolated by organic extraction method and subjected to multiplex PCR reaction for twenty three STR loci and amelogenin using AmpFSTR® PowerPlex® Fusion 6C and/ or AmpFSTR® Yfiler® Plus Kit.

The amplified products alongwith controls were run on Genetic Analyzer (Model 3500) and analysis was carried out using Data Collection software (version 4.0) and GeneMapper ID-X software (version 1.4) with respect to standard ladder.

RESULT OF ANALYSIS:

The following table shows amplification of Control 2800M DNA and sample(s) using the PowerPlex®Fusion 6C System.

GENETIC MARKER	Control DNA 2800M	Exhibit- A	Exhibit- B-1	Exhibit- B-2	Exhibit- B-3	Exhibit- B-4
Amelogenin	X, Y	X,X	X,Y	X,Y	X,Y	X,Y
D3S1358	17, 18	15,20	15,16,20	15,16,20	15,16,20	15,16,20
D1S1656	12, 13	11,17	8,11,15,17	8,11,15,17	8,11,15,17	8,11,15,17
D2S441	10, 14	11	11	11	11	11
D10S1248	13, 15	16	13,14,16	13,14,16	13,14,16	13,14,16
D13S317	9, 11	12,13	10,12,13,14	10,11,12,13,14	10,12,13,14	10,12,13,14
Penta E	7, 14	11,13	11,13	11,13	11,13	11,13
D16S539	9, 13	9,11	9,11,13	9,11,13	9,11,13	9,11,13
D18S51	16, 18	14	14	14	14	14
D2S1338	22, 25	19,23	18,19,22,23	18,22	18,22,23	18,19,22
CSF1PO	12, 12	11,13	11,12,13	11,12,13	11,12	11,12,13
Penta D	12, 13	10,11	9,10	9,10	9,10	9,10,11
TH01	6, 9,3	6,7	6,7,9,3	4,6,7,9,3	6,7,9,3	6,7,9,3
vWA	16, 19	17,18	17,18	17	17	17,18
D21S11	29,31,2	28,29	28,30,31,2	28,30,31,2	28,30,31,2	28,30,31,2
D7S820	8, 11	10	10,12	10,12	10,12	10,12
D5S818	12, 12	10,11	10,12	10,11,12	10,12	10,11,12
TPOX	11, 11	11,12	8,9,11,12	8,9	8,9,11,12	8,9
D8S1179	14, 15	10	10,15	10,15	10,15	10,15
D12S391	18, 23	18,19	19,22	19,22	19,22	19,22
D19S433	13, 14	13,15,2	13,14,15,15,2	13,14,15,15,2	13,14,15,15,2	13,14,15,15,2
SE33	15, 16	30,2,32,2	13,18,30,2,32,2	13,18,30,2,32,2	13,18,30,2,32,2	13,18
D22S1045	16, 16	11,15	11,14,15	14,15	14,15	14,15
DYS391	10	-	11	11	11	11
FGA	20, 23	20,23	20,21,23,24	20,21,23,24	20,21,23,24	20,21,23,24
DYS576	18	-	19	19	19	19
DYS570	17	-	18	18	18	18

1
an

DFS(GV/FM/29/1) S11

GENETIC MARKER	Control DNA 2800M	Exhibit- B-5	Exhibit- C-3	Exhibit- C-7	Exhibit- H
Amelogenin	X, Y	X,Y	X,Y	X,Y	X,X
D3S1358	17, 18	15,16,20	15,16,20	15,16,20	15,20
D1S1656	12, 13	8,11,15,17	8,11,17	8,11,15,17	11,17
D2S441	10, 14	11	11	11	11
D10S1248	13, 15	13,14,16	13,16	13,14,16	16
D13S317	9, 11	10,12,13,14	10,11,12,13	10,12,13,14	12,13
Penta E	7, 14	11,13	11,13,21	11,13	11,13
D16S539	9, 13	9,11,13	9,11,17	9,11,13	9,11
D18S51	16, 18	14	14	14	14
D2S1338	22, 25	18,19,22,23	18,19,21,23	18,19,22,23	19,23
CSF1PO	12, 12	11,12,13	11,13	11,12,13	11,13
Penta D	12, 13	9,10,11	10,11,12	9,10,11	10,11
TH01	6, 9.3	6,7,9.3	6,7,9.3	6,7,9.3	6,7
vWA	16, 19	17,18	16,17,18	17,18	17,18
D21S11	29,31.2	28,30,31.2	28,30	28,30,31.2	28,-
D7S820	8, 11	10,12	8,10,12	10,12	10
D5S818	12, 12	10,11,12	10,11,12	10,11,12	10,11
TPOX	11, 11	8,9,11,12	8,11,12	8,9,11,12	11,12
D8S1179	14, 15	7,10,15	10	10,15	10
D12S391	18, 23	18,19,22	18,19	18,19,22	18,19
D19S433	13, 14	13,14,15,15.2	12,13,15,15.2	13,14,15,15.2	13,15.2
SE33	15, 16	13,18,30.2,32.2	30.2,31.2,32.2	13,18,30.2,32.2	30.2,32.2
D22S1045	16, 16	11,14,15	11,15,16	11,14,15	11,15
DYS391	10	11	11	11	-
FGA	20, 23	20,21,23,24	20,21,23,24	20,21,23,24	20,23
DYS576	18	19	19	19	-
DYS570	17	18	18	18	-

1
an

DFS(G)/EM/29

GENETIC MARKER	Control DNA 2800M	Exhibit- I	Exhibit- J-1	Exhibit- K-1	Exhibit- L-1	Exhibit- M-1	Exhibit- M
Amelogenin	X, Y	X,Y	X,Y	X,Y	X,Y	X,X	X,X
D3S1358	17, 18	14, 17	15, 16	15	14, 17	15, 20	15, 20
D1S1656	12, 13	12, 15	8, 15	16	12, 15	11, 17	11, 17
D2S441	10, 14	10	11	10	10	11	11
D10S1248	13, 15	15	13, 14	16	15	16	16
D13S317	9, 11	8	10, 14	12	8	12, 13	12, 13
Penta E	7, 14	5, 15	11, 13	5, 22	5, 15	-, 13	11, 13
D16S539	9, 13	12	11, 13	11, 12	12	9, 11	9, 11
D18S51	16, 18	17, 18	14	14, 16	17, 18	14	14
D2S1338	22, 25	20, 23	18, 22	24, 25	20, 23	19, 23	19, 23
CSF1PO	12, 12	13	11, 12	11	13	11, 13	11, 13
Penta D	12, 13	10, 11	9, 10	10	10, 11	10, 11	10, 11
TH01	6, 9, 3	9, 9, 3	7, 9, 3	6, 7	9, 9, 3	6, 7	6, 7
vWA	16, 19	13, 15	17	17, 18	13, 15	17, 18	17, 18
D21S11	29, 31, 2	29, 31, 2	30, 31, 2	32, 2	29, 31, 2	28	28
D7S820	8, 11	8, 10	12	9, 11	8, 10	10	10
D5S818	12, 12	12, 13	10, 12	10, 11	12, 13	10, 11	10, 11
TPOX	11, 11	8, 11	8, 9	8, 11	8, 11	11, 12	11, 12
D8S1179	14, 15	10	10, 15	13, 17	10	10	10
D12S391	18, 23	25	19, 22	18, 22	25	18, 19	18, 19
D19S433	13, 14	14, 2, 15	14, 15	13, 15, 2	14, 2, 15	13, 15, 2	13, 15, 2
SE33	15, 16	21, 25, 2	13, 18	30, 2, 32, 2	21, 25, 2	30, 2, 32, 2	30, 2, 32, 2
D22S1045	16, 16	11, 15	14, 15	11, 15	11, 15	11, 15	11, 15
DYS391	10	10	11	10	10	-	-
FGA	20, 23	21, 22, 2	21, 24	21, 21, 2	21, 22, 2	20, 23	20, 23
DYS576	18	17	19	17	17	-	-
DYS570	17	20	18	20	20	-	-

1
an

DFS(G)/FM/29/1 513

GENETIC MARKER	Control DNA 2800M	Exhibit- N-1	Exhibit- N-2	Exhibit- N-3	Exhibit- N-4	Exhibit- N-5
Amelogenin	X, Y	X,Y	X,Y	X,X	X,X	X,X
D3S1358	17, 18	15,16,20	15,16,20	15,20	15,20	15,20
D1S1656	12, 13	8,11,15,17	8,11,15,17	11,17	11,17	11,17
D2S441	10, 14	11	11	11	11	11
D10S1248	13, 15	13,14,16	13,14,16	16	16	16
D13S317	9, 11	10,12,13,14	10,12,13,14	12,13	12,13	12,13
Penta E	7, 14	11,13	11,13	11,13	11,13	11,13
D16S539	9, 13	9,11,13	9,11,13	9,11	9,11	9,11
D18S51	16, 18	14	14	14	14	14
D2S1338	22, 25	18,19,22,23	18,19,22,23	19,23	19,23	19,23
CSF1PO	12, 12	11,12,13	11,12,13	11,13	11,13	11,13
Penta D	12, 13	9,10,11	9,10,11	10,11	10,11	10,11
TH01	6, 9, 3	6,7,9,3	6,7,9,3	6,7	6,7	6,7
WWA	16, 19	17,18	17,18	17,18	17,18	17,18
D21S11	29,31,2	28,30,31,2	28,30,31,2	28	28	28
D7S820	8, 11	10,12	10,12	10	10	10
D5S818	12, 12	10,11,12	10,11,12	10,11	10,11	10,11
TPOX	11, 11	8,9,11,12	8,9,11,12	11,12	11,12	11,12
D8S1179	14, 15	10,15	10,15	10	10	10
D12S391	18, 23	18,19,22	18,19,22	18,19	18,19	18,19
D19S433	13, 14	13,14,15,15,2	13,14,15,15,2	13,15,2	13,15,2	13,15,2
SE33	15, 16	13,18,30,2,32,2	13,18,30,2,32,2	30,2,32,2	30,2,32,2	30,2,32,2
D22S1045	16, 16	11,14,15	11,14,15	11,15	11,15	11,15
DYS391	10	11	11	-	-	-
FGA	20, 23	20,21,23,24	20,21,23,24	20,23	20,23	20,23
DYS576	18	19	19	-	-	-
DYS570	17	18	18	-	-	-

1
an

GENETIC MARKER	Control DNA 2800M	Exhibit- O-1	Exhibit- S
Amelogenin	X, Y	X,X	X,Y
D3S1358	17, 18	15,20	16,20
D1S1656	12, 13	11,17	8,17
D2S441	10, 14	11	11
D10S1248	13, 15	16	13
D13S317	9, 11	12,13	10,11
Penta E	7, 14	11,13	13,21
D16S539	9, 13	9,11	9
D18S51	16, 18	14	17
D2S1338	22, 25	19,23	18,19
CSF1PO	12, 12	11,13	11,13
Penta D	12, 13	10,11	10,12
TH01	6, 9, 3	6,7	6,9,3
vWA	16, 19	17,18	16,17
D21S11	29, 31, 2	28	28,30
D7S820	8, 11	10	8,12
D5S818	12, 12	10,11	11,12
TPOX	11, 11	11,12	8,11
D8S1179	14, 15	10	10
D12S391	18, 23	18,19	19
D19S433	13, 14	13,15,2	12,15
SE33	15, 16	30,2,32,2	31,2
D22S1045	16, 16	11,15	15,16
DYS391	10	-	11
FGA	20, 23	20,23	21,24
DYS576	18	-	19
DYS570	17	-	18

OBSERVATION (S):

From above results, it is observed that—

1. Autosomal DNA Profile obtained from stains of Exhibit-A: Blouse (Source Sangeetaben W/O Mukeshbhai Dhamabhai Devipujak), stains of Exhibit-H: Shirt and Exhibit-I: Pant (Source of Lalbhai Ramehsbhai Vadi) Exhibit-J: Blood (Source of Gopi urfe Bhalabhai Girishbhai Devipujak), Exhibit-K-1: Blood (Source of Jayantibhai Bababhai Vadi), Exhibit-L-1: Blood (Source of Lalabhai urfe Kankadiya Vadi), Exhibit-M-1: Nail (Source of Sangeetaben W/O Mukeshbhai Dhamabhai Devipujak), Exhibit-M-2: Hair (Source of Sangeetaben W/O Mukeshbhai Dhamabhai Devipujak), stains of Exhibit-N-3: Cervical Swab (Source of Sangeetaben W/O Mukeshbhai Dhamabhai Devipujak), stains Exhibit-N-4: Anal Swab (Source of Sangeetaben W/O Mukeshbhai Dhamabhai Devipujak)

DFS/EE/2018/DNA/580

Page 10 of 14

DFS(G)/FM/29/1 (SIS)
Devipujak), stains of Exhibit-N-5: Oral Swab (Source of Sangeetaben W/O Mukeshbhai Dhamabhai Devipujak), Exhibit-O-1: Blood (Source of Sangeetaben W/O Mukeshbhai Dhamabhai Devipujak), Exhibit-S: Blood (Source of Mukeshbhai/Sukeshbhai Dharmabhai Vadi)

2. Multiple alleles of autosomal DNA profile obtained from Exhibit-B: Chaniyo stains of Mark- B-1, B-2, B-3, B-4 and B-5, Exhibit-C: Saree stains of Mark C-3 and C-7, stains of Exhibit-N-1: Vaginal Swab, stains of Exhibit-N-2: Deep Vaginal Swab (Source of all these exhibits were Sangeetaben W/O Mukeshbhai Dhamabhai Devipujak)
- /
- an

- Male DNA profile obtained in above samples were as follows

STR Marker	DNA 007 Control Positive	Observed Genotypes								
		Exh B-1	Exh C-3	Exh C-7	Exh J-1	Exh K-1	Exh L-1	Exh N-1	Exh N-2	Exh S
DYS576	19	19	19	19	19	17	17	19	19	19
DYS389 I	13	14	14	14	14	13	13	14	14	14
DYS635	24	23	23	23	23	23	23	23	23	23
DYS389 II	29	33	33	33	33	29	29	-	33	33
DYS627	21	17	17	17	17	17	17	17	17	17
DYS460	11	10	10	10	10	11	11	10	10	10
DYS458	17	16	16	16	16	16	16	16	16	16
DYS19	15	15	15	15	15	16	16	15	15	15
Y GATA H4	13	12	12	12	12	12	12	12	12	12
DYS448	19	20	20	20	20	20	20	20	20	20
DYS391	11	11	11	11	11	10	10	11	11	11
DYS456	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
DYS390	24	26	26	26	26	24	25	26	26	26
DYS438	12	11	11	11	11	11	11	11	11	11
DYS392	13	11	11	11	11	11	11	11	11	11
DYS518	37	42	42	42	42	42	42	42	42	42
DYS570	17	18	18	18	18	20	20	18	18	18
DYS437	15	14	14	14	14	14	14	14	14	14
DYS385	11,14	11,14	11,14	11,14	11,14	11,14	11,14	11,14	11,14	11,14
DYS449	30	32	32	32	32	33	33	32	32	32
DYS393	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13
DYS439	12	10	10	10	10	9	9	10	10	10
DYS481	22	23	23	23	23	23	23	23	23	23
DYF387S1	35,37	40	40	40	40	37,39	37,39	40	40	40
DYS633	13	12	12	12	12	12	12	12	12	12

SIT

OBSERVATION (S):

From above results, it is observed that—

1. Male (Y-STR) DNA Profile obtained from stains of Exhibit-B-1: Chaniyo: (Source of Sangeetaben W/O Mukeshbhai Dhamabhai Devipujak), Exhibit-C: Saree stains of Mark C-3 and C-7 (Source of Sangeetaben W/O Mukeshbhai Dhamabhai Devipujak), stains of Exhibit-N-1: Vaginal Swab (Source of Sangeetaben W/O Mukeshbhai Dhamabhai Devipujak) and stains of Exhibit-N-2: Deep Vaginal Swab (Source of Sangeetaben W/O Mukeshbhai Dhamabhai Devipujak) and Exhibit-J-1: Blood (Source of Gopi urfe Bhalabhai Girishbhai Devipujak), Exhibit-K-1: Blood (Source of Jayantibhai Bababhai Vadi), Exhibit-L-1: Blood (Source of Lalabhai urfe Kankadiya Vadi), Exhibit-S: Blood (Source of Mukeshbhai/Sukeshbhai Dharmabhai Vadi).

CONCLUSION:

From above observation it is concluded that;

1. From stains of Exhibit-A: Blouse, Exhibit-M-1: Nail, Exhibit-M-2: Hair, stains of Exhibit-N-3: Cervical Swab, stains of Exhibit-N-4: Anal Swab, stains of Exhibit-N-5: Oral Swab and Exhibit-O-1: Blood (Source of all these exhibits were Sangeetaben W/O Mukeshbhai Dhamabhai Devipujak) was identical, stating a source of single human female.
2. Male DNA profile of Exhibit-J-1: Blood (Source of Gopi urfe Bhalabhai Girishbhai Devipujak) and Exhibit-S: Blood (Source of Mukeshbhai/Sukeshbhai Dharmabhai Vadi) showed biologically paternal relation with each other.
3. Male DNA profile of Exhibit-K-1: Blood (Source of Jayantibhai Bababhai Vadi) and Exhibit-L-1: Blood (Source of Lalabhai urfe Kankadiya Vadi) showed biologically paternal relation with each other.
4. Alleles of amplified loci of autosomal DNA Profile obtained from Exhibit-B: Chaniyo stains of Mark B-1, B-2, B-3, B-4 and B-5, Exhibit-C: Saree stains of Mark C-7 (Source of all these exhibits were Sangeetaben W/O Mukeshbhai Dhamabhai Devipujak) showed concomitance with autosomal DNA Profile obtained from Exhibit-J-1: Blood (Source of Gopi urfe Bhalabhai Girishbhai Devipujak) along with Exhibit-O-1: Blood (Source of Sangeetaben W/O Mukeshbhai Dhamabhai Devipujak).

5. Alleles of amplified loci of autosomal DNA Profile obtained from Exhibit-C: saree stains of Mark-C-3 (Source of all these exhibits were Sangeetaben W/O Mukeshbhai Dhamabhai Devipujak) showed concomitance with autosomal DNA Profile obtained from Exhibit-S: Blood (Source of Mukeshbhai/Sukeshbhai Dharmabhai Vadi) along with Exhibit-O-1: Blood (Source of Sangeetaben W/O Mukeshbhai Dhamabhai Devipujak).
6. Autosomal DNA Profile obtained from stains of Exhibit-H: T-Shirt (Source of Lalbhai Ramehsbhai Vadi) and Exhibit-O-1: Blood (Source of Sangeetaben W/O Mukeshbhai Dhamabhai Devipujak) shows concordance with each other.
7. Autosomal DNA Profile obtained from stains of Exhibit-I: Pant (Source of Lalbhai Ramehsbhai Vadi) and Exhibit-L-1: Blood (Source of Lalabhai urfe Kankudiyo Rameshbhai Vadi) shows concordance with each other.
8. Jayantibhai Bababhai Vadi (source of Exhibit-K-1: Blood sample) and Lalabhai urfe Kankudiyo Rameshbhai Vadi (source of Exhibit-L-1: Blood sample) have not contributed in Multiple alleles of autosomal DNA profile obtained from Exhibit-B: Chaniyo Mark B-1, B-2, B-3, B-4 and B-5, stains of Exhibit-C: Saree stains of Mark C-3 and C-7, stains of Exhibit-N-1: Vaginal Swab, stains of Exhibit-N-2: Deep Vaginal Swab (Source of all these exhibits were Sangeetaben W/O Mukeshbhai Dhamabhai Devipujak)

Note: 1. Result(s) relate only to the exhibit(s) tested.
 2. No further serological or nuclear DNA examinations carried out.
 3. This report is admissible under section 293 Cr.P.C.

S. A. Vaghela
 (S. A. Vaghela)
 Scientific Officer,
 DNA Division
 Scientific Officer
 Directorate of Forensic Science
 Govt. of Gujarat, Gandhinagar

DFS/EE/2018/DNA/580

Page 14 of 14

(૯) રાકેશકુમાર અંબાલાલ પટેલ (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી: ૨૬): આ સાક્ષી કપડવંજ પોલીસ સ્ટેશનના પી.એસ.આઈ. હોઈ, તેમને ગુનાની તપાસ સોંપવામાં આવી હતી અને રિક્વિઝિશન મળ્યા બાદ, તેમણે તે સ્થળની મુલાકાત લીધી હતી જ્યાં સ્ત્રીનું શબ નગ્ન અવસ્થામાં મળી આવ્યું હતું. સદર સાક્ષીએ એફ.એસ.એલ. ના સાયન્ટિફિક ઓફિસરને બોલાવ્યા હતા અને પંચોની હાજરીમાં બનાવના સ્થળનું પંચનામું કર્યું હતું તથા મૃતકના કપડાં તેમજ સ્થળ પર પડેલી વસ્તુઓ એટલે કે ચલણી નોટો, તમાકુની પડીકી અને દારૂની ખાલી બોટલ જપ્ત કરી એકત્ર કરી હતી. સદર સાક્ષી સમક્ષ મૃતકના ભાઈ એટલે કે કિરણભાઈ દેવીપૂજકે એફ.આઈ.આર. નોંધાવી હતી અને ગુનો નોંધાયા પછી, તેમણે કેસનો હવાલો સંભાળ્યો હતો. સદર સાક્ષીએ તપાસ દરમિયાન ઇન્કવેસ્ટ તૈયાર કર્યું હતું અને શબને પોસ્ટમોર્ટમ માટે મોકલ્યું હતું, સાક્ષીઓના નિવેદનો નોંધ્યા હતા, તારીખ ૦૨.૧૧.૨૦૧૮ ના રોજ આરોપીઓની ધરપકડ કરી હતી, આરોપીઓને તબીબી તપાસણી માટે મોકલ્યા હતા, ડી.એન.એ. પ્રોફાઇલિંગ માટે આરોપીઓના જરૂરી નમૂના મેળવ્યા હતા, આરોપી લાલાએ સ્વેચ્છાએ બનાવનું સ્થળ દર્શાવ્યું હતું અને રિકન્સ્ટ્રક્શન પંચનામા દરમિયાન, તેણે ગુનાની કબૂલાત કરી હતી અને બનાવની રીત તથા મૃતકને કેવી રીતે મારી નાખવામાં આવી હતી તેનું વર્ણન કર્યું હતું. તપાસ અધિકારીએ તપાસ દરમિયાન ડી.એન.એ. એનાલિસિસનો રિપોર્ટ અને એફ.એસ.એલ. ના અન્ય રિપોર્ટો મેળવ્યા હતા, અને સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૧૬૪ હેઠળ કથિત રીતે નોંધવામાં આવેલા સાક્ષીઓના

નિવેદનો મેળવ્યા હતા અને યોગ્ય તપાસ કર્યા બાદ, અપહરણ, બળાત્કાર અને હત્યાના ગુનાઓ માટે આરોપીઓ વિરુદ્ધ અદાલત સમક્ષ આરોપનામું રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું.

ઊલટતપાસમાં, તપાસ અધિકારીએ એ સૂચનનો ઇનકાર કર્યો હતો કે આરોપીઓને આ ગુનામાં ખોટી રીતે સંડોવી દેવામાં આવ્યા છે અને વાસ્તવમાં, પ્રશ્નવાળા ગુના સાથે તેમને સાંકળતો કોઈ પૂરતો પુરાવો નથી.

રજૂઆતો:

૧૨. આરોપી નં. ૨ અને ૩ તરફે અને તેમના વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી રામનંદન સિંઘે નીચે મુજબની રજૂઆતો કરી છે :

(૧) વાદગ્રસ્ત ચુકાદાને પડકારતાં, એવી ભારપૂર્વક દલીલ કરવામાં આવી હતી કે, દોષિત ઠરાવતો ચુકાદો સાંયોગિક પુરાવા પર આધારિત હોઈ અને કોઈ પ્રત્યક્ષદર્શી સાક્ષી ન હોવાથી, અપીલકર્તાઓની સંડોવણી દર્શાવતી ઘટનાઓની સંપૂર્ણ સાંકળ ફરિયાદપક્ષ દ્વારા પ્રસ્થાપિત કરવામાં આવી નથી.

(૨) ફરિયાદપક્ષ પોતાનો કેસ વાજબી શંકાથી પર સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યું છે અને દોષિત ઠરાવતા તારણો અટકળો અને અનુમાનોના આધારે નોંધવામાં આવ્યા છે, કારણ કે કાયદાની સુસ્થાપિત સ્થિતિ છે કે, શંકા ગમે તેટલી પ્રબળ હોય, તો પણ તે સજાનો આધાર બની શકતી નથી.

(૩) જ્યાં સુધી આરોપી નં. ૨ અને ૩ એટલે કે જયંતીભાઈ વાદી અને લાલાભાઈ વાદીને ફાળે દર્શાવવામાં આવેલી ભૂમિકાનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી, ફરિયાદપક્ષનો એવો કેસ છે કે, તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ, મૃતક સ્ત્રીને મોટર-બાઈક પર લઈ જવામાં આવી હતી અને તેનું અપહરણ કર્યા પછી તેને ગામઃ નિર્માલીના ખાનગી ખેતરમાં લઈ જવામાં આવી હતી. ફરિયાદપક્ષ અપહરણ અને અપનયનના ગુનાના આવશ્યક તત્વો સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યું છે. ભોગ બનનાર સંબંધિત સમયે પુખ્ત વયની હતી. તેણીને ખેતરમાં લઈ જવામાં આવે તે પહેલાં, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૫ મોહન રાહોડની કરિયાણાની દુકાન નજીક બાઈક ઊભી રાખવામાં આવી હતી અને તેમની દુકાનેથી આરોપી જયંતીભાઈ વાદીએ મિરાજ તમાકુની પડીકી અને સોપારી ખરીદી હતી તથા આરોપી લાલાભાઈ અને ભોગ બનનાર તેમની દુકાનની બહાર ઊભા હતા. ટ્રાયલ કોર્ટ આરોપીઓને દોષિત ઠરાવતી વખતે કરિયાણાની દુકાનના માલિક ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૫ ના છેલ્લે સાથે જોયા હોવાના પુરાવાને ધ્યાનમાં લીધો હતો. કરિયાણાની દુકાનના માલિક આરોપીઓને ઓળખતા ન હતા કે બનાવ પહેલાં તેઓ ક્યારેય મળ્યા ન હતા અને સ્વીકૃતપણે, આરોપીઓ ગામઃ મોટી ઝેરના રહેવાસી ન હતા. સદર દુકાન ગામના બસ સ્ટેન્ડ વિસ્તારમાં આવેલી હતી અને આ વિસ્તારમાં અન્ય દુકાનો પણ આવેલી હતી. ભોગ બનનાર પાસે કાં તો ભાગી જવાની અથવા પોતાના અપહરણ અંગે બૂમાબૂમ કરવાની તક હતી. દુકાન માલિકે ઊલટતપાસમાં સ્વીકાર્યું છે કે, બનાવ પછી પોલીસે આરોપીઓને તેમની સમક્ષ હાજર કર્યા હતા અને કહ્યું હતું કે, આ આરોપીએ તમારી દુકાનેથી મિરાજ

તમાકુ ખરીદી હતી. દુકાન માલિકે એ પણ સ્વીકાર્યું છે કે, સંબંધિત સમયે તેમની દુકાનમાં ભીડ હોવાને કારણે, આરોપીનો ચહેરો અને મિરાજ તમાકુ કોણે ખરીદી હતી તે યાદ રાખવું તેમના માટે શક્ય નથી અને તેથી, સાક્ષીની ટી.આઈ. પેરેડના કોઈપણ પુરાવાના અભાવે, આરોપી અને મૃતક છેલ્લે સાથે જોવા મળ્યા હતા અને આરોપીઓએ મૃતકને પોતાની સાથે રહેવા માટે બળજબરીથી મજબૂર કરી હતી અથવા લલચાવી હતી તે સંબંધે દુકાનદાર ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૫ નો પુરાવો ધ્યાને લેતાં, અપહરણના ગુના માટે દોષિત ઠરાવતા તારણો કાયદા મુજબ ટકી શકે તેમ નથી.

(જ) ફરિયાદપક્ષનો એવો કેસ છે કે, આરોપી નં. ૨ અને ૩ એ બળાટકાર અને હત્યાનો ગુનો કર્યો છે. સદર આરોપ સાબિત કરવા માટે, ફરિયાદપક્ષે મુખ્યત્વે છેલ્લે એકસાથે જોયા હોવાના સંજોગો, ડી.એન.એ. એનાલિસિસ રિપોર્ટ અને તબીબ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૨ સમક્ષ આરોપીઓ દ્વારા કથિત રીતે આપવામાં આવેલી કેસ હિસ્ટ્રી પર આધાર રાખ્યો છે. આરોપીઓની તારીખ ૦૨.૧૧.૨૦૧૮ ના રોજ ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. જ્યાં સુધી કરિયાલાની દુકાનદાર ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧૫ ના પુરાવાનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી, છેલ્લે એકસાથે જોયા હોવાના સિદ્ધાંત અંગે તેમનો પુરાવો સ્વીકારવા યોગ્ય બિલકુલ નથી કારણ કે આરોપીઓ તેમને બતાવવામાં આવ્યા હતા અને પોલીસ દ્વારા આપવામાં આવેલી માહિતીના આધારે તેમણે અદાલતમાં આરોપીઓની ઓળખ કરી હતી, જોકે, એ સ્વીકૃત હકીકત છે કે દુકાનદાર અને આરોપીઓ એક જ

ગામના ન હતા, તેમજ તેઓ એકબીજાને ઓળખતા ન હતા કે બનાવ પહેલાં કોઈપણ સ્થળે ક્યારેય મળ્યા પણ ન હતા. આમ, તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ સાંજના આશરે ૬-૦૦ વાગ્યે મૃતક આરોપીઓની સાથે હતી તે સાબિત કરવા માટે દુકાનદારના પુરાવા (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧૫) પર આધાર રાખી શકાય નહીં. છેલ્લે એકસાથે જોયા હોવા અંગેનો અન્ય પુરાવો કે જેના પર ટ્રાયલ કોર્ટે આધાર રાખ્યો છે તે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧૬ – નરેન્દ્ર રાઠોડનો છે. આ સાક્ષીએ આરોપી ગોપીને નિર્માલી રોડ પર ઉતાર્યો હતો અને આરોપી ગોપી – આરોપી નં. ૧ ને ઉતારતી વખતે, સદર સાક્ષીએ આરોપી નં. ૨ અને ૩ તથા મૃતકની હાજરી નોંધી હતી અને સાક્ષીના કથન મુજબ, તેઓ રોડની બાજુમાં ઊભા હતા અને બાઈક ત્યાં પાર્ક કરેલું હતું. એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે, ટ્રેક્ટર ચાલક ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧૬ ઊભા કરેલા સાક્ષી છે કારણ કે, ફરિયાદપક્ષના કેસ મુજબ, અપહરણ કર્યા પછી મૃતકને ખાનગી ખેતરમાં લઈ જવામાં આવી હતી જ્યાં આરોપી લાલાભાઈ અને જયંતીભાઈ દ્વારા બળાત્કાર ગુજારવામાં આવ્યો હતો અને તે પછી, આરોપી ગોપી રોડ પર લાલાભાઈને મળ્યો હતો અને મૃતક ક્યાં છે તે અંગે પૂછપરછ કર્યા પછી, આરોપી નં. ૨ અને ૩ આરોપી નં. ૧ ને ખેતરમાં લઈ ગયા હતા, જ્યાં મૃતક પડી હતી. આમ, સદર સ્થળે આરોપીઓની હાજરીના સંબંધમાં ટ્રેક્ટર ચાલકના પુરાવામાં મહત્વનો વિરોધાભાસ અને સુધારો છે અને તેથી, તેમની જુબાનીને વધુ સમર્થન મળ્યા વિના છેલ્લે એકસાથે જોયા હોવાના સિદ્ધાંતના સંજોગને સાબિત કરવા માટે નરેન્દ્ર રાઠોડ – ટ્રેક્ટર ચાલકની જુબાની સ્વીકારી શકાય નહીં અને તેના પર આધાર

રાખી શકાય નહીં. આમ, જ્યાં ગુનો આચરવામાં આવ્યો હતો તે ખેતરમાં આરોપીઓની હાજરી પ્રસ્થાપિત અને સાબિત થતી નથી અને તેથી એવો કોઈ ગ્રાહ્ય પુરાવો નથી કે આરોપીઓએ મૃતકનું અપહરણ કર્યા પછી તેના પર બળાત્કાર ગુજાર્યો હતો અને હાથ વડે ગળું દબાવીને (થ્રોટલિંગ) તેની હત્યા કરી નાખી હતી.

(૫) ફરિયાદપક્ષનો એવો કેસ છે કે ધરપકડ બાદ આરોપીઓને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૨ સમક્ષ તબીબી તપાસણી માટે મોકલવામાં આવ્યા હતા અને તબીબ સમક્ષ આરોપીઓ દ્વારા કેસ હિસ્ટ્રી આપવામાં આવી હતી. કેસ હિસ્ટ્રીના સ્વરૂપમાં તબીબ સમક્ષ આરોપી નં. ૧ ના નિવેદન પર નિર્ણાયક અને ગ્રાહ્ય પુરાવા તરીકે આધાર રાખી શકાતો નથી, કારણ કે સદર હિસ્ટ્રીમાં, આરોપી ગોપીએ આરોપીઓના નામોનો ઉલ્લેખ કર્યો ન હતો. જ્યાં સુધી આરોપી નં. ૨ અને ૩ નો સંબંધ છે ત્યાં સુધી, તેઓએ એવી હકીકતનો ઇનકાર કર્યો હતો કે તેમના દ્વારા તબીબ સમક્ષ આવી કોઈ હિસ્ટ્રી આપવામાં આવી હતી.

(૬) હાલના કેસની હકીકતોમાં, આરોપીઓની ધરપકડ બાદ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૨ દ્વારા તેમના લોહીના નમૂના અને વીર્યના નમૂના વગેરે લેવામાં આવ્યા હતા અને સદર નમૂનાઓ સંબંધિત પોલીસ અધિકારીને સોંપવામાં આવ્યા હતા અને તે અમદાવાદ ખાતે એફ.એસ.એલ. ની કચેરી સમક્ષ જમા કરવામાં આવ્યા હતા. ગુજરનારના નમૂનાઓ જેવા કે યોનિના સ્વેબ વગેરે અને કપડાં તારીખ ૨૯.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ જપ્ત અને એકત્રિત કરવામાં આવ્યા

હતા અને ડી.એન.એ. પ્રોફાઇલિંગ માટે આરોપીના નમૂના તારીખ ૦૨.૧૧.૨૦૧૮ ના રોજ લેવામાં આવ્યા હતા અને એકત્રિત કરવામાં આવ્યા હતા અને તમામ નમૂનાઓ તારીખ ૧૫.૧૧.૨૦૧૮ ના રોજ જમા કરવામાં આવ્યા હતા અને તે મેળવ્યા બાદ, સાયન્ટિફિક ઓફિસર શ્રી સુરેશ વાઘેલા, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨૩ એ ડી.એન.એ. વિશ્લેષણ – આંક ૮૬ નો અહેવાલ અને અન્ય અહેવાલો તૈયાર કર્યા હતા. આ પૃષ્ઠભૂમિની હકીકતોમાં, એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે ફરિયાદપક્ષ ડી.એન.એ. નમૂનાઓ માટે કસ્ટડીની સાંકળની જરૂરિયાત સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયું છે અને સીલની અખંડિતતા સાબિત કરવા માટે, નમૂના લઈ જનાર વ્યક્તિની તપાસણી કરવામાં આવી નથી. સદર નમૂનાઓ આશરે ૧૩ દિવસ સુધી પોલીસ સ્ટેશનમાં પડી રહ્યા હતા અને જાળવણી, પેકેજિંગના સંબંધમાં પોલીસ દ્વારા કયા પ્રકારના સુરક્ષાત્મક પગલાં અનુસરવામાં આવ્યા હતા તે સાબિત કરવામાં આવ્યું નથી અને તેથી, તે નમૂનાઓની અખંડિતતા તથા ડી.એન.એ. પરીક્ષણની ચોકસાઈ અને વિશ્વસનીયતા અંગે ગંભીર શંકા ઊભી કરે છે અને તેથી, માત્ર ડી.એન.એ. વિશ્લેષણના આધારે દોષસિદ્ધિ કાયદાની દ્રષ્ટિએ ટકવાપાત્ર નથી. આના સમર્થનમાં, રાહુલ વિ. સ્ટેટ ઓફ દિલ્હી ((૨૦૨૩) ૧ એસ.સી.સી. ૮૮૩) ના કેસ પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે, એવી દલીલ કરવા માટે કે જો ડી.એન.એ. પુરાવાનું યોગ્ય રીતે દસ્તાવેજીકરણ, એકત્રીકરણ, પેકેજિંગ અને જાળવણી કરવામાં ન આવે, તો તે કાયદાની અદાલતમાં ગ્રાહ્યતા માટેની કાનૂની અને વૈજ્ઞાનિક જરૂરિયાતોને પૂર્ણ કરશે નહીં.

૧૩. આરોપી – ગોપી ઉર્ફે ભાલાભાઈ દેવીપૂજક તરફે અને તેમના વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી ભાવિક સામાણીએ નીચે મુજબની રજૂઆતો કરી હતી:

(૧) ફરિયાદપક્ષ દ્વારા રેકૉર્ડ પર લાવવામાં આવેલા પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવા આરોપી ગોપી સામે બળાત્કાર અને હત્યાનો આરોપ સાબિત કરવા માટે પૂરતા ન હતા, કારણ કે ફરિયાદપક્ષ અખંડિત ઘટનાઓની એવી સાંકળ સાબિત અને સ્થાપિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયું છે કે જે અચૂકપણે માત્ર આરોપીના દોષ તરફ જ નિર્દેશ કરતી હોય અને અન્ય કોઈ તરફ નહીં.

(૨) કથિત ગુનામાં આરોપીને સાંકળવા માટે, ફરિયાદપક્ષે મુખ્યત્વે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૩ વિજય ઝાલા અને ગણપતસિંહ ઝાલા – ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૪ ની જુબાની પર આધાર રાખ્યો છે. સાક્ષી ગણપતસિંહ ઝાલા મોટી ઝેર ગામના પાદરે ઈંડાની દુકાન ધરાવતા હતા અને સાક્ષી વિજય ઝાલા તેમની પાસે તેમના મદદનીશ તરીકે કામ કરતા હતા. ફરિયાદપક્ષના કેસ મુજબ, તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ, આશરે ૬-૩૦ વાગ્યે, આરોપી ગોપી ગણપતસિંહ ઝાલાની દુકાને આવ્યો હતો, અને તેણે સદર સાક્ષી પાસે તેનું બાઈક માંગ્યું હતું પરંતુ તેમણે તે આપ્યું ન હતું અને થોડા સમય પછી, સાક્ષી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૬ નરેન્દ્ર રાઠોડ પોતાના ટ્રેક્ટર સાથે તેમની દુકાને આવ્યા હતા અને ત્યાં નાસ્તો કર્યો હતો અને તે પછી, જ્યારે તેઓ નિર્માલી રોડ તરફ જવાના હતા, ત્યારે આરોપી ગોપીએ ટ્રેક્ટરમાં લિફ્ટ મેળવી હતી અને

નિર્માલી રોડ પર ઉતરી ગયો હતો. આ સંદર્ભમાં, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે, સાક્ષી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૬ ઊભા કરેલા સાક્ષી હતા, કારણ કે તેમના પુરાવા મુજબ, જ્યારે આરોપી નં. ૧ ટ્રેક્ટર પરથી નીચે ઉતર્યો, ત્યારે ગુજરનાર આરોપી નં. ૨ અને ૩ ની સાથે મળી આવ્યા હતા. જોકે, ફરિયાદપક્ષના કેસ મુજબ, આરોપી નં. ૧ નિર્માલી રોડ પર પહોંચી શકે તે પહેલાં, આરોપી નં. ૨ અને ૩ દ્વારા ખેતરમાં ગુજરનાર પર બળાટકાર ગુજારવામાં આવ્યો હતો અને તે ખેતરમાં પડેલી હતી. તેથી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૬ નું કથન બનાવ સ્થળે તેની હાજરી અને આરોપી નં. ૧ ને લિફ્ટ આપવા અંગે શંકા ઊભી કરે છે. સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૧૬૪ હેઠળ નોંધવામાં આવેલા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૩ વિજય ઝાલાના નિવેદન (આંક ૭૪) નો સંદર્ભ આપતાં, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે, સાક્ષી ઝાલાએ મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ જણાવ્યું હતું કે આરોપી ગોપી રાત્રે આશરે ૧૧-૦૦ વાગ્યે દુકાને આવ્યો હતો અને નાસ્તો કર્યા પછી, તે નિર્માલી તરફ આગળ વધ્યો હતો. આમ, ટ્રેક્ટર ચાલક દ્વારા ગણપત ઝાલાની દુકાને નાસ્તો કરવા અને આરોપી ગોપીને લિફ્ટ આપી તેને નિર્માલી રોડ પર ઉતારવા અંગેનું કથન, સાક્ષી વિજય ઝાલાના નિવેદનથી ખોટું સાબિત થાય છે અને તેથી, ગણપત ઝાલા – ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૪ ની દુકાને આરોપીની હાજરી સાબિત અને સુસ્થાપિત થતી નથી અને નિર્માલી રોડ પર સહ-આરોપી સાથે મુલાકાત થવા અંગેનો ફરિયાદપક્ષનો આગળનો કેસ પણ સુસ્થાપિત અને સાબિત થતો નથી.

(૩) આરોપ સાબિત કરવા માટે, ફરિયાદપક્ષે મુખ્યત્વે સાક્ષી વિજય ઝાલા – ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૩ સમક્ષ આરોપી ગોપીની ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાત પર આધાર રાખ્યો છે. કથિત કબૂલાત સ્વેચ્છિક નથી કે સાચી પણ નથી અને આરોપીએ પોતાની કાકી એટલે કે મૃતકની કઈ રીતે અને કયા સમયે હત્યા કરી તે સંબંધિત કોઈપણ વિગતોના અભાવે, આરોપીના ગુનાની કબૂલાત કરતી ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાત અંગે સાક્ષીના પુરાવા પર આધાર રાખી શકાય નહીં અને તે દોષસિદ્ધિનો આધાર બની શકે નહીં કારણ કે, ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાતનો પુરાવો એ નબળા પ્રકારનો પુરાવો છે અને જ્યારે તે વિશ્વાસ ઉપજાવતો ન હોય, તથા અન્ય કોઈપણ પુરાવા દ્વારા તેને સમર્થન મળતું ન હોય, ત્યારે તેના પર આધાર રાખી શકાય નહીં અને તેના આધારે દોષસિદ્ધિ થઈ શકે નહીં.

(૪) આરોપી ગોપીને જ્યારે તબીબી તપાસણી માટે મોકલવામાં આવ્યો ત્યારે ડૉક્ટરે કેસની હિસ્ટ્રી નોંધી હતી અને સદર હિસ્ટ્રીમાં, આરોપીએ સ્વીકાર્યું હતું કે, તેણે ૨ આરોપીઓ સાથે મળીને મૃતક પર બળાત્કાર ગુજાર્યો હતો. એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે, આરોપીને પોલીસ યાદી સાથે ડૉક્ટર સમક્ષ લાવવામાં આવ્યો હતો અને જ્યારે સરકારી હોસ્પિટલમાં ડૉક્ટર દ્વારા હિસ્ટ્રી નોંધવામાં આવી ત્યારે કપડવંજ પોલીસ સ્ટેશનના પોલીસ અધિકારીઓ હાજર હતા અને તેથી, કબૂલાતના સ્વરૂપમાં રહેલી સદર હિસ્ટ્રી, એવિડન્સ એક્ટની કલમો ૨૫ અને ૨૬ થી બાધિત છે, કારણ કે, પોલીસ અધિકારી સમક્ષ કરવામાં આવેલી કબૂલાત પ્રતિબંધિત છે અને પુરાવામાં ગ્રાહ્ય રાખી શકાય નહીં તથા જ્યાં

સુધી તે મેજિસ્ટ્રેટની પ્રત્યક્ષ હાજરીમાં કરવામાં ન આવી હોય ત્યાં સુધી, આરોપી જ્યારે પોલીસ કસ્ટડીમાં હોય ત્યારે તેના દ્વારા કરવામાં આવેલી કોઈપણ કબૂલાત તેની વિરુદ્ધ સાબિત કરી શકાશે નહીં. આમ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨, કે જેમણે કેસની હિસ્ટ્રી નોંધી હતી, તેમનો પુરાવો આરોપી વિરુદ્ધ વાંચી શકાય નહીં.

(૫) ફરિયાદપક્ષનો એવો કેસ છે કે આરોપી ગોપીની ધરપકડ પછી, તેણે સ્વેચ્છાએ એક ખુલાસાત્મક નિવેદન કર્યું હતું જેના કારણે ગુનાના સ્થળ અને અન્ય સ્થળોની શોધ થઈ હતી જ્યાં આરોપીને આરોપી સાથે મળવાની તક મળી હતી. એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે, તપાસ અધિકારીએ આરોપીની ધરપકડ પહેલાં બનાવના સ્થળનું પંચનામું કર્યું હતું અને ધરપકડ પછી, આરોપીના ખુલાસાત્મક નિવેદન પર, પંચનામું કર્યું હતું.

આરોપી દ્વારા દર્શાવવામાં આવેલી જગ્યાઓનું પંચનામું કર્યું હતું. સદર પંચનામાના પંચોએ પંચનામાના ચોક્કસ શબ્દો મુજબ જુબાની આપેલ નથી અને તેથી પંચ સાક્ષીઓ દ્વારા પંચનામાની વિગતો સાબિત થયેલ ન હોવાથી અને તપાસ અધિકારીએ પણ પોતાની જુબાનીમાં આરોપી દ્વારા ઉચ્ચારવામાં આવેલા ચોક્કસ શબ્દો અને પંચનામાની વિગતો સાબિત કરેલ નથી. રામાનંદ ઉર્ફે નંદલાલ ભારતી વિ. ઉત્તર પ્રદેશ રાજ્ય, ૨૦૨૨ એસ.સી.સી. ઓનલાઈન ૧૩૯૬ ના કેસ પર ભારે આધાર રાખવામાં આવ્યો છે, જેમાં, સુપ્રીમ કોર્ટે એ કારણોસર શોધના પુરાવાને સ્વીકાર્યો ન હતો કે તપાસ અધિકારીએ પોતાની

મૌખિક જુબાનીમાં પોલીસ સ્ટેશન ખાતે પોલીસ દ્વારા ઉચ્ચારવામાં આવેલા ચોક્કસ શબ્દો વિશે જણાવ્યું ન હતું અને શોધ પંચનામાની વિગતો સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યા હતા. સુપ્રીમ કોર્ટે ચુકાદાના પેરા-પક માં જણાવ્યું હતું કે, પંચનામાની વિગતો સાબિત કરીને શોધને સ્વીકારતાં પહેલાં કાયદાની જરૂરિયાત પૂર્ણ કરવી જરૂરી છે અને તપાસ અધિકારી પોતાની જુબાનીમાં પંચનામાની વિગતો સાબિત કરવા કાયદા મુજબ બંધાયેલા છે અને માત્ર જો તપાસ અધિકારીએ કાયદા અનુસાર શોધ પંચનામાની વિગતો સફળતાપૂર્વક સાબિત કરી હોય, તો જ તેવા કિસ્સામાં, ફરિયાદપક્ષ આવા પુરાવા પર આધાર રાખવામાં વાજબી ઠરી શકે છે અને ટ્રાયલ કોર્ટ પણ સદર પુરાવો સ્વીકારી શકે છે.

(૬) જ્યાં સુધી ડી.એન.એ. વિશ્લેષણ અહેવાલનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી, વિદ્વાન વકીલ શ્રી સામાણીએ શ્રી આર.એન. સિંઘની દલીલો અપનાવી હતી અને ઉપર ઉલ્લેખ કર્યા મુજબ સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદા પર પણ આધાર રાખ્યો હતો.

૧૪. ઉપર ઉલ્લેખ કરાયેલા આવા સંજોગોમાં, આરોપીઓ તરફે ઉપસ્થિત કાઉન્સેલ શ્રી આર.એન. સિંઘ અને શ્રી ભાવિક સામાણીએ એવી રજૂઆત કરી છે કે સચોટ, ગ્રાહ્ય અને વિશ્વસનીય પુરાવા રજૂ કરીને ફરિયાદપક્ષ પોતાનો કેસ વાજબી શંકાથી પર સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યું છે અને આથી, દોષસિદ્ધિ અને સજાનો ચુકાદો રદ થવાને પાત્ર છે. ફરિયાદપક્ષ નિર્ણાયક અને ખાતરી કરાવનારા પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવા રજૂ કરીને પોતાનો કેસ સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યું છે અને કોઈપણ કાયદેસર તેમજ ગ્રાહ્ય પુરાવાના અભાવે, ટ્રાયલ કોર્ટે અટકળો,

અનુમાનો અને શંકાના આધારે આરોપીઓને દોષિત ઠેરવ્યા હતા. જ્યાં સુધી મૃત્યુદંડની સજાનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી, હાલનો કેસ વિરલમાંથી વિરલ કેસોની શ્રેણીમાં આવતો નથી અને ટ્રાયલ કોર્ટ મૃત્યુદંડની સજા ફટકારવા માટે વિશેષ કારણો દર્શાવવામાં નિષ્ફળ રહી છે. આમ, એવી અરજ કરવામાં આવી હતી કે અપીલમાં વજૂદ હોઈ દોષસિદ્ધિનો ચુકાદો અને સજાનો હુકમ રદ કરીને સદર અપીલ મંજૂર કરવામાં આવે.

૧૫. બીજી બાજુ, સામાવાળા-રાજ્ય તરફે વિદ્વાન એડિશનલ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર શ્રી જે. કે. શાહે અપીલોનો ભારપૂર્વક વિરોધ કર્યો હતો અને એવી દલીલ કરી હતી કે, અપીલકર્તાઓ આરોપીઓને બળાત્કાર અને હત્યાના ગુના માટે દોષિત ઠેરવતી વખતે ટ્રાયલ કોર્ટે કોઈપણ ભૂલ કરેલ નથી. તેમણે વધુમાં એવી રજૂઆત કરી હતી કે પોલીસ સત્તાવાળાઓ માટે આરોપીઓને બળાત્કાર અને હત્યા જેવા ગંભીર આરોપમાં સંડોવી દેવાનું કોઈ કારણ નથી અને તેથી, ખોટી રીતે સંડોવી દેવાના આક્ષેપનો કોઈ આધાર નથી. આરોપી ગોપી મોટીઝેર ગામના રહેવાસી હતા અને તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ, તેમણે આરોપી નં. ૨ અને ૩ ને પોતાની મોટરબાઈક પર ગુજરનારને લઈ જતા જોયા હતા અને સદર હકીકતો ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી: ૧૫ મોહન રાઠોડના પુરાવા દ્વારા સાબિત અને પ્રસ્થાપિત થયેલ છે, કે જેઓ કરિયાણાની દુકાનના માલિક હોઈ, તેમણે કોર્ટમાં ઓળખી બતાવ્યા હતા કે બનાવના દિવસે આરોપી અને ગુજરનાર તમાકુની ખરીદી કરવા માટે તેમની દુકાને આવ્યા હતા. ખેતરમાં આરોપીઓની હાજરી પણ

ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી: ૧૬ નરેન્દ્ર રાઠોડના પુરાવા દ્વારા પ્રસ્થાપિત થાય છે કારણ કે આરોપી ગોપીને નિર્માલી રોડ ખાતે ઉતારતી વખતે તેમણે આરોપી અને ગુજરનારને રસ્તાની બાજુમાં ઊભેલા જોયા હતા. આરોપીએ ડૉક્ટર ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી: ૨ સમક્ષ હિસ્ટ્રી આપી હતી, જેમણે પોતાના કેસ પેપર્સ આંક ૨૦, ૨૧ અને ૨૨ માં હિસ્ટ્રીની હકીકત અંગે જુબાની આપી છે, જે સાબિત કરે છે કે તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ, ગુજરનાર મહિલાનું આરોપી નં. ૨ અને ૩ દ્વારા અપહરણ કરવામાં આવ્યું હતું અને ત્યારબાદ, બળાત્કાર અને હત્યાનો ગુનો આચરવા માટે આરોપી નં. ૧ સહ-આરોપીઓ સાથે જોડાયા હતા. તબીબી પુરાવો એ પણ સાબિત કરે છે કે સામૂહિક બળાત્કારની શક્યતા નકારી શકાય નહીં કારણ કે ગુજરનારને તેના ગુમાંગો પર ઈજાઓ પહોંચી હતી અને ખાનગી ખેતરમાંથી જે રીતે શબ મળી આવ્યું હતું તે જોતાં, ગુજરનારનું મૃત્યુ હાથ વડે ગળું દબાવવાના કારણે થયું હતું. આરોપી ગોપીએ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી: ૧૩ અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી: ૧૪ સમક્ષ પોતાના ગુનાની કબૂલાત કરી હતી. આવા સંજોગોમાં, અપહરણના ગુના પછી, ગુજરનાર પર જાતીય હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો અને ત્યારબાદ ગળું દબાવીને તેની નિર્મમ હત્યા કરવામાં આવી હતી. ડી.એન.એ. વિશ્લેષણ અહેવાલ આંક ૮૬ આરોપી ગોપીની સંડોવણીની વધુ પુષ્ટિ કરે છે. આરોપી ગોપીએ સ્વેચ્છાએ પોલીસ સમક્ષ ખુલાસાત્મક નિવેદન કર્યું હતું અને પંચોની હાજરીમાં, તેમણે બનાવનું સ્થળ જોયું હતું જ્યાં ગુજરનાર પર કથિત રીતે બળાત્કાર ગુજારવામાં આવ્યો હતો અને હત્યા કરવામાં આવી હતી. આવા સંજોગોમાં, શ્રી જે. કે. શાહ એવી રજૂઆત કરશે કે ફરિયાદપક્ષે

આરોપી અપીલકર્તાઓ વિરુદ્ધનો આરોપ વાજબી શંકાથી પર સાબિત કર્યો છે અને ઉપર જણાવ્યા મુજબના સંજોગો વાજબી શંકાથી પર સાબિત થયા છે તથા તમામ સંજોગો આરોપીઓનો દોષ પ્રસ્થાપિત કરવા માટે પૂરતા છે કારણ કે વિવિધ સંજોગો આરોપી અપીલકર્તાઓ તરફ અને અન્ય કોઈ તરફ નહીં નિર્દેશ કરતી સાંકળ રચે છે. આમ, તેથી, રાજ્ય તરફેના કાઉન્સેલે એવી અરજ કરેલ છે કે અપીલમાં કોઈ વજૂદ ન હોઈ સદર અપીલ નામંજૂર કરવામાં આવે.

૧૬. અમે બંને પક્ષકારોના વિદ્વાન કાઉન્સેલને સાંભળ્યા છે અને કેસના રેકૉર્ડનું અવલોકન કર્યું છે. અમારા મતે, નીચે મુજબની હકીકતો વિવાદમાં નથી:

(૧) આરોપી ગોપી (એ૧) ગામ: મોટીઝેર, કપડવંજ, જિલ્લો: ખેડાના રહેવાસી છે અને ગુજરનાર તેમની કાકી હોઈ તે પણ પોતાના પતિ સાથે તે જ ગામમાં રહેતી હતી.

(૨) આરોપી નં. ૨ અને ૩ ગામ: શિહોરાના રહેવાસી છે અને તેમની આરોપી ગોપી સાથે તારીખ ૦૧.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ ધરપકડ કરવામાં આવી હતી, જ્યારે કથિત બનાવ તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ બન્યો હતો.

(૩) ગુજરનારનું શબ નગ્ન અવસ્થામાં મળી આવ્યું હતું અને તેના કપડાં, રૂ. ૫૦ અને રૂ. ૧૦૦ ની બે ભારતીય ચલણી નોટો બનાવ સ્થળેથી મળી આવી હતી. તપાસ અધિકારીને બનાવ સ્થળનું પંચનામું કરતી વખતે તમાકુનું પાઉચ અને બેગપાઈપર વ્હિસ્કીની ખાલી બોટલ પણ મળી આવી હતી.

(જ) ગુજરનારને શારીરિક ઇજાઓ અને તેના ગુપ્તાંગ પર ઇજાઓ પહોંચી હતી અને તબીબી પુરાવા મુજબ, મૃત્યુનું કારણ હાથ વડે ગળું દબાવવા (થ્રોટલિંગ) ના કારણે થયેલો શ્વાસરોધ હતો અને પી.એમ. રિપોર્ટમાં નોંધ્યા મુજબ ગળા પરની ઇજાઓ કુદરતી સામાન્ય સંજોગોમાં મૃત્યુ નીપજાવવા માટે પૂરતી હતી.

(પ) ગુજરનારનું મૃત્યુ માનવવધજન્ય હતું.

૧૭. ફરિયાદપક્ષનો કેસ સ્વીકૃતપણે પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવા પર આધારિત છે. ફરિયાદપક્ષે નીચે મુજબના સંજોગો પર આધાર રાખ્યો હતો:

(૧) ગુજરનાર છેલ્લે આરોપી નં. ૨ અને ૩ ની સાથે જોવા મળી હતી (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી: ૧૫ – મોહન રાઠોડ),

(૨) આરોપીઓ છેલ્લે સાક્ષી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી: ૧૬ નરેન્દ્ર રાઠોડ દ્વારા જોવા મળ્યા હતા,

(૩) સાક્ષી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી: ૧૩ વિજય ઝાલા સમક્ષ આરોપી એ૧ ની ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાત,

(જ) ડૉક્ટર ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી: ૨ – મનુભાઈ ગઢવી સમક્ષ તબીબી હિસ્ટ્રીના સ્વરૂપમાં આરોપીનું નિવેદન,

(પ) ગુનામાં આરોપીની સંડોવણી સાબિત કરતો આંક ૮૬ પરનો

ડી.એન.એ. વિશ્લેષણ અહેવાલ.

૧૮. રેકૉર્ડ પરના પુરાવાને ધ્યાનમાં લેતાં, અમારી વિચારણા માટે ઉપસ્થિત થતો એકમાત્ર પ્રશ્ન એ છે કે શું ઉપર સંદર્ભિત સંજોગો માત્ર અપીલકર્તા આરોપીઓના દોષ તરફ જ અને અન્ય કોઈ તરફ નહીં નિર્દેશ કરતી ઘટનાઓની એવી સાંકળ રચે છે કે કેમ.

૧૯. પુરાવાનું વિશ્લેષણ અને પક્ષકારોની દલીલો તરફ અમે આગળ વધીએ તે પહેલાં, પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવા સંબંધિત કાયદાનું સંક્ષિપ્તમાં પરીક્ષણ કરવું જરૂરી છે. કાયદાની સુસ્થાપિત સ્થિતિ છે કે પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવો એ વિવાદિત મુદ્દા પર પ્રત્યક્ષ હોતો નથી પરંતુ એવી અન્ય હકીકતોના પુરાવાનો બનેલો હોય છે જે વિવાદિત હકીકતો સાથે એટલી નિકટતાથી સંકળાયેલી હોય છે કે તેમને સમગ્રતયા લેતાં, તેઓ સંજોગોની એવી સાંકળ રચે છે કે જેના પરથી મુખ્ય હકીકતોના અસ્તિત્વનું કાયદેસર રીતે અનુમાન કરી શકાય અથવા ધારી શકાય. સાંકળ સંપૂર્ણ હોવી જોઈએ અને સાંકળનો ભાગ બનતી પ્રત્યેક હકીકત સાબિત થયેલી હોવી જોઈએ. જે સંજોગો પરથી દોષિત હોવાનો નિષ્કર્ષ તારવવાનો હોય તે સંજોગો પ્રથમ તબક્કે સંપૂર્ણપણે પ્રસ્થાપિત થયેલા હોવા જોઈએ અને ત્યારબાદ, સમગ્રતયા લેવાયેલા સંજોગોએ પુરાવાની એવી સંપૂર્ણ સાંકળ રચવી જોઈએ કે જેથી આરોપીની નિર્દોષતા સાથે સુસંગત હોય તેવા નિષ્કર્ષ માટે કોઈ વાજબી આધાર ન રહે અને વધુમાં દર્શાવવું જોઈએ કે તમામ સંભાવનાઓમાં ગુનો આરોપી દ્વારા જ આચરવામાં આવ્યો હોવો જોઈએ (શરદ બિરધી ચંદ સારડા

વિ. મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય – એ.આઈ.આર. ૧૯૮૪ એસ.સી. ૧૬૨૨).

૨૦. હાલના કેસમાં, તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ બળાત્કાર અને હત્યાની કથિત ઘટના બની હતી અને ગામ: નિર્મલી, કપડવંજ, ખેડા ખાતે આવેલા ખાનગી ખેતરમાંથી ગુજરનારનું શબ નગ્ન અવસ્થામાં મળી આવ્યું હતું. અમે તબીબી પુરાવાઓનું અવલોકન કર્યું છે. તેમાં કોઈ વિવાદ નથી કે, ગુજરનારનું મૃત્યુ માનવવધના સ્વરૂપનું હતું અને થયેલી ઈજાઓને ધ્યાને લેતાં, ડૉક્ટર દ્વારા વ્યક્ત કરાયેલા અભિપ્રાય મુજબ સામૂહિક બળાત્કારની શક્યતાને નકારી શકાય નહીં. તે સંદર્ભમાં, પ્રશ્ન એ છે કે શું ફરિયાદપક્ષ આરોપીઓ – અપીલકર્તાઓ સામે બળાત્કાર અને હત્યાનો આરોપ સાબિત કરવામાં સક્ષમ છે કે કેમ.

૨૧. વિશ્લેષણ અને તારણો:

અમે પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને વિગતવાર સાંભળ્યા છે અને કેસના રેકૉર્ડ તથા ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધવામાં આવેલા દોષસિદ્ધિ અને સજાના તારણોનું અવલોકન કર્યું છે.

૨૨. ફરિયાદપક્ષના કેસ મુજબ, આરોપીઓને તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ સાંજના સમયે મોહન રાઠોડ (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી. ૧૫) ની દુકાને ગુજરનાર સાથે જોવામાં આવ્યા હતા અને ત્યારબાદ, નિર્મલી રોડ પર, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી. ૧૬ – નરેન્દ્ર રાઠોડ દ્વારા જોવામાં આવ્યા હતા. આ સંદર્ભમાં, છેલ્લે સાથે જોયા હોવાના સિદ્ધાંતના મુદ્દા પર વિચારણા કરતાં પહેલાં, આવો આપણે આ

સંબંધે સુસ્થાપિત કાયદાનું પરીક્ષણ કરીએ અને તેનો સંદર્ભ લઈએ.

છેલ્લે એકસાથે જોયા હોવાનો સિદ્ધાંત:

(૧) કન્ઝેયા લાલ વિ. રાજસ્થાન રાજ્ય (૨૦૦૪ (૪) એસ.સી.સી. ૭૧૫) ના કેસમાં, સર્વોચ્ચ અદાલતે ઠરાવ્યું છે કે “છેલ્લે એકસાથે જોયા હોવા” અંગેનો પુરાવો એ નબળા પ્રકારનો પુરાવો છે અને આરોપી વિરુદ્ધ કોઈપણ સમર્થનકારી પુરાવો ન હોવા છતાં માત્ર છેલ્લે એકસાથે જોયા હોવાના આધારે દોષસિદ્ધિ, ઇન્ડિયન પીનલ કોડની કલમ ૩૦૨ હેઠળના ગુના માટે આરોપીને દોષિત ઠેરવવા પૂરતી નથી. ચુકાદાના પેરા-૧૨ અને ૧૫ નીચે મુજબ વંચાય છે:

“૧૨. છેલ્લે એકસાથે જોયા હોવાનો સંજોગ આપમેળે અને અનિવાર્યપણે એવા અનુમાન તરફ દોરી જતો નથી કે ગુનો આચરનાર આરોપી જ હતો. આરોપી અને ગુના વચ્ચે જોડાણ સ્થાપિત કરતું કંઈક વિશેષ હોવું જોઈએ. અમારા સુવિચારિત અભિપ્રાય મુજબ, અપીલકર્તા તરફથી માત્ર ખુલાસો ન આપવો, તે પોતે જ અપીલકર્તા વિરુદ્ધના દોષની સાબિતી તરફ દોરી શકે નહીં.

૧૫. છેલ્લે જોયા હોવાનો સિદ્ધાંત – આ અગાઉ નોંધ્યા મુજબની રીતે અપીલકર્તા ગુજરનાર સાથે ગયા હોવાનું, તેની વિરુદ્ધ ઉપલબ્ધ પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવાની એકમાત્ર કડી છે. અપીલકર્તાની દોષસિદ્ધિ માત્ર શંકાના આધારે, ભલે તે ગમે તેટલી પ્રબળ હોય, અથવા તેના વર્તનના આધારે કાયમ રાખી શકાય નહીં. ખાસ કરીને જ્યારે એ સાબિત થયેલ હોય કે આરોપી અને ગુજરનાર વચ્ચે લાંબા

સમયથી સૌહાર્દપૂર્ણ સંબંધો હતા, ત્યારે હેતુની સાબિતીના અભાવના કારણે આ હકીકતો વધુ મહત્વ ધારણ કરે છે. આ હકીકતલક્ષી પરિસ્થિતિ માધો સિંઘ વિ. રાજસ્થાન રાજ્ય, (૨૦૧૦) ૧૫ એસ.સી.સી. ૫૮૮ ની પરિસ્થિતિ સાથે ખૂબ સમાનતા ધરાવે છે.”

(૨) તેવી જ રીતે, સર્વોચ્ચ અદાલતે રામબ્રકાશ ઉર્ફે જાલીમ વિ. છત્તીસગઢ રાજ્ય (૨૦૧૬ (૧૨) એસ.સી.સી. ૨૫૧) ના કેસમાં છેલ્લે એકસાથે જોયા હોવાના કિસ્સામાં કાનૂની સ્થિતિનો પુનરોચ્ચાર કર્યો છે. પેરા-૧૨ અને ૧૩ કે જે સંદર્ભ લેવા જરૂરી છે અને તે અહીં પુનઃ રજૂ કરવામાં આવે છે:

“૧૨. એ સુસ્થાપિત કાયદો છે કે માત્ર એવા કારણસર આરોપી સામે દોષસિદ્ધિ નોંધી શકાય નહીં કે આરોપી મૃતક સાથે છેલ્લે જોવા મળ્યો હતો. બીજા શબ્દોમાં, માત્ર છેલ્લે એકસાથે જોવા મળવાના સંજોગ પર દોષસિદ્ધિ આધારિત હોઈ શકે નહીં. સામાન્ય રીતે, છેલ્લે જોવા મળવાનો સિદ્ધાંત ત્યારે અમલમાં આવે છે જ્યારે તે સમય, કે જ્યારે આરોપી અને મૃતક છેલ્લે જીવંત જોવા મળ્યા હતા અને જ્યારે મૃતક મૃત મળી આવે છે, તે વચ્ચેનો સમયગાળો એટલો ઓછો હોય કે આરોપી સિવાયની કોઈપણ વ્યક્તિ ગુનાનો કર્તા હોવાની શક્યતા અસંભવ બની જાય. દોષસિદ્ધિ નોંધવા માટે, માત્ર છેલ્લે એકસાથે જોવા મળવું જ પૂરતું રહેશે નહીં અને ફરિયાદપક્ષે આરોપીનો દોષ પુરવાર કરવા માટે પરિસ્થિતિઓની સાંકળ પૂર્ણ કરવી પડશે.

૧૩. સમાન હકીકતલક્ષી પરિસ્થિતિમાં આ અદાલતે કિષ્નન વિ. સ્ટેટ

ઓફ ટી.એન. (૨૦૧૪) ૧૨ એસ.સી.સી. ૨૭૯ માં નીચે મુજબ ઠરાવ્યું હતું:
(એસ.સી.સી. પાના ૨૮૪-૮૫, પેરા ૨૧-૨૪)

“૨૧. માત્ર મૃતક સાથે છેલ્લે એકસાથે જોવા મળવાના સંજોગ પર દોષસિદ્ધિ આધારિત હોઈ શકે નહીં. અર્જુન મારિક વિ. સ્ટેટ ઓફ બિહાર (૧૯૯૪) સપ્લી. (૨) એસ.સી.સી. ૩૭૨) માં, આ અદાલતે નીચે મુજબ ઠરાવ્યું હતું:
(એસ.સી.સી. પાનું ૩૮૫, પેરા ૩૧)

“૩૧. આમ, એ પુરાવો કે અપીલકર્તા તારીખ ૧૯-૭-૧૯૮૫ ની સાંજે સીતારામ પાસે ગયા હતા અને રાત્રે મૃતક સીતારામના ઘરે રોકાયા હતા, તે ખૂબ જ ડામાડોળ અને અનિર્ણયક છે. જો એવું સ્વીકારી પણ લેવામાં આવે કે તેઓ ત્યાં હતા, તો પણ તે વધુમાં વધુ અપીલકર્તાઓ મૃતક સાથે છેલ્લે એકસાથે જોવા મળ્યા હોવાનો પુરાવો બની રહેશે. પરંતુ એ સુસ્થાપિત કાયદો છે કે માત્ર છેલ્લે જોવા મળવાનો સંજોગ એવું તારણ નોંધવા માટે પરિસ્થિતિઓની સાંકળ પૂર્ણ કરશે નહીં કે તે માત્ર આરોપીના દોષની પૂર્વધારણા સાથે જ સુસંગત છે અને તેથી, માત્ર તે આધાર પર કોઈ દોષસિદ્ધિ થઈ શકે નહીં.”

૨૨. આ અદાલતે બોધરાજ વિ. સ્ટેટ ઓફ જે એન્ડ કે (૨૦૦૨) ૮ એસ.સી.સી. ૪૫) માં ઠરાવ્યું હતું કે: (એસ.સી.સી. પાનું ૬૩, પેરા ૩૧)

“૩૧. છેલ્લે જોવા મળવાનો સિદ્ધાંત ત્યારે અમલમાં આવે છે જ્યારે તે સમય, કે જ્યારે આરોપી અને મૃતક છેલ્લે જીવંત જોવા મળ્યા હતા અને જ્યારે

મૃતક મૃત મળી આવે છે, તે વચ્ચેનો સમયગાળો એટલો ઓછો હોય કે આરોપી સિવાયની કોઈપણ વ્યક્તિ ગુનાનો કર્તા હોવાની શક્યતા અસંભવ બની જાય.”

એવા કિસ્સાઓમાં દોષના નિષ્કર્ષ પર પહોંચવું જોખમી રહેશે જ્યાં આરોપી અને મૃતક છેલ્લે સાથે જોવા મળ્યા હતા તેવો નિષ્કર્ષ કાઢવા માટે અન્ય કોઈ સકારાત્મક પુરાવો ન હોય.

૨૩. એફ.આઈ.આર. નોંધવામાં છ દિવસનો અસ્પષ્ટ વિલંબ થયેલ છે. ફરિયાદપક્ષની હકીકત મુજબ મૃતક મણિકંદન તારીખ ૪-૪-૨૦૦૪ ના રોજ વડકુમેલુર ગામે મરિયમ્મન મંદિર ખાતે પંગુની ઉથિરમ ઉત્સવ દરમિયાન છેલ્લે જોવા મળ્યો હતો. સાત દિવસથી વધુ સમય પછી ફાયર સર્વિસના કર્મચારીઓ દ્વારા બોરવેલમાંથી મૃતકનું શબ બહાર કાઢવામાં આવ્યું હતું. મૃતક આરોપી સાથે છેલ્લે એકસાથે જોવા મળ્યો હતો અને સાત દિવસના વચગાળાના સમયગાળા દરમિયાન કોઈ વ્યક્તિ મૃતકના સંપર્કમાં ન હતી તે દર્શાવવા માટે રેકૉર્ડ પર અન્ય કોઈ સકારાત્મક સામગ્રી નથી.

૨૪. જસવંત ગીર વિ. સ્ટેટ ઓફ પંજાબ (૨૦૦૫) ૧૨ એસ.સી.સી. ૪૩૮) માં, આ અદાલતે ઠરાવ્યું હતું કે પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવાની સાંકળમાં અન્ય કોઈપણ કડીઓના અભાવે, ભલે આ સંબંધમાં ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીના કથન પર વિશ્વાસ કરવામાં આવે તો પણ, માત્ર “છેલ્લે સાથે જોવા મળ્યા” ના આધારે અપીલકર્તાને દોષિત ઠેરવી શકાય નહીં.”

૨૩. હાલના કેસની હકીકતોમાં છેલ્લે સાથે જોવા મળવાના સંજોગ અને પુરાવાની કાળજીપૂર્વકની ચકાસણી પરથી, સાક્ષીઓએ કાં તો પોલીસના કહેવાથી જુબાની આપી હતી, અથવા તેઓ ખરેખર ગુનાના સમગ્ર હકીકતલક્ષી પાસાથી વાકેફ ન હતા. જો આપણે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૫ – મોહન રાઠોડ, કે જેમણે મૃતકને આરોપી નં. ૨ અને ૩ ની સાથે જોયા હતા, તેમના પુરાવાની તપાસણી કરીએ, તો તે વિશ્વાસ ઉપજાવતો નથી કારણ કે તેમના કથન મુજબ, સાંજના સમયે તેમની દુકાને ઘણા ગ્રાહકો ઊભા હતા. આરોપી નં. ૨ તેમને વ્યક્તિગત રીતે ઓળખતા ન હતા, કે બનાવ પહેલાં, તેઓ કોઈપણ રીતે આરોપીના સંપર્કમાં આવ્યા ન હતા. સ્વીકૃતપણે, પોલીસ બંને આરોપીઓને સાક્ષીની દુકાને લાવી હતી અને જણાવ્યું હતું કે, આ આરોપીઓ તમાકુ ખરીદવા તેમની દુકાને આવ્યા હતા અને તે સમયે, મૃતક અને અન્ય આરોપી દુકાનની બહાર ઊભા હતા. તપાસ અધિકારી સાક્ષીની ટી.આઈ.પી. યોજવામાં નિષ્ફળ રહ્યા હતા કારણ કે છેલ્લે સાથે જોવા મળવાનો આ સંજોગ સૌથી મહત્વપૂર્ણ આરોપીઓને ગુના સાથે જોડવા માટેની કડી હતી. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૫, કે જેમણે કથિત રીતે ગુજરનારને છેલ્લે આરોપી નં. ૨ અને ૩ ની સાથે જીવતી જોઈ હતી, તેમના પુરાવામાં સ્પષ્ટ વિસંગતતાઓ રહેલી છે. આવા સંજોગોમાં, ફરિયાદાની દુકાનના માલિક માટે દરેક ગ્રાહકને અને તેણે કયા પ્રકારની વસ્તુઓ ખરીદી હતી તે યાદ રાખવું વ્યવહારિક રીતે શક્ય ન હતું. આમ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૫ ના પુરાવાને કોઈપણ સમર્થનના અભાવે, છેલ્લે એકસાથે જોયા હોવાના સિદ્ધાંતના પાસા પરનો તેમનો પુરાવો, સાક્ષી દ્વારા તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના

રોજ સાંજે આશરે ૬:૪૫ વાગ્યે આરોપી એર અને એ૩ ને ગુજરનાર સાથે છેલ્લે જોવામાં આવ્યા હતા તેવું અનુમાન કરવાનો આધાર બની શકે નહીં. પુરાવાનો અન્ય એક ભાગ એટલે કે છેલ્લે એકસાથે જોયા હોવાનો સંજોગ એ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૬ – નરેન્દ્ર રાઠોડનો પુરાવો છે કે જેમણે ગુજરનારને છેલ્લે તમામ આરોપીઓની સાથે જોઈ હતી. અમે તેમના પુરાવાની કાળજીપૂર્વક તપાસણી કરી છે. એ નોંધવું પ્રસ્તુત છે કે, સાક્ષી ટ્રેક્ટર ચાલક હોઈ, રસ્તાની બાજુમાં આવેલી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૪ ની ખાણીપીણીની દુકાને આવ્યા હતા, જ્યાં ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૩ – વિજય ઝાલા મદદનીશ તરીકે નોકરી કરતા હતા. સાક્ષી વિજય ઝાલા (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૩) એ પોતાના ૧૬૪ ના નિવેદન (આંક ૭૪) માં સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ, આરોપી ગોપી (એ૧) રાત્રે આશરે ૧૧:૦૦ વાગ્યે નાસ્તો કરવા માટે ખાણીપીણીની દુકાને આવ્યો હતો અને નાસ્તો કર્યા પછી, તે નિર્માલી રોડ તરફ રવાના થયો હતો. ફરિયાદપક્ષનો એવો કેસ છે કે, તે જ દિવસે, આશરે ૬:૩૦ વાગ્યે, આરોપી ગોપીએ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૬ ના ટ્રેક્ટરમાં લિફ્ટ મેળવી હતી અને તેને નિર્માલી રોડ પર ઉતારવામાં આવ્યો હતો અને તે સમયે, ટ્રેક્ટર ચાલકે આરોપી નં. ૨ અને ૩ ને ગુજરનાર સાથે રસ્તાની બાજુમાં ઊભેલા જોયા હતા. ટ્રેક્ટર ચાલકનો પુરાવો સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૧૬૪ હેઠળ મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા નોંધવામાં આવેલા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૩ ના નિવેદન સાથે વિરોધાભાસમાં છે અને સદર નિવેદન મુજબ, એ૧ ખાણીપીણીની દુકાને આશરે ૧૧ વાગ્યે આવ્યો હતો. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૬ ના પુરાવામાં બીજો વિરોધાભાસ એ છે કે, જ્યારે સદર

સાક્ષીએ આરોપી ગોપીને નિર્માલી રોડ પર ઉતાર્યો હતો, ત્યારે ગુજરનારને પહેલેથી જ ખાનગી ખેતરમાં લઈ જવામાં આવી હતી જ્યાં કથિત રીતે આરોપી નં. ૨ એ તેણી પર બળાટકાર ગુજાર્યો હતો. આવા સંજોગોમાં, ફરિયાદપક્ષના કેસ મુજબ ગુજરનાર અને આરોપી નં. ૨ – જયંતીભાઈની હાજરી, જ્યારે સાક્ષી (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૬) દ્વારા આરોપી ગોપીને ઉતારવામાં આવ્યો હતો ત્યારે રસ્તાની બાજુમાં ન હતી. આમ, ઉપરોક્ત બંને સાક્ષીઓના પુરાવાની તપાસણી કર્યા પછી, તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૫ ની ફરિયાદાણી દુકાને અને ત્યારબાદ, નિર્માલી રોડ પર ગુજરનાર આરોપીઓની સાથે મળી આવ્યા હોવાનો સંજોગ બિલકુલ સાબિત અને સુસ્થાપિત થતો નથી અને આવા પુરાવા પરથી, છેલ્લે એકસાથે જોયા હોવાનો સંજોગ પોતાની મેળે એવા અનુમાન તરફ દોરી જતો નથી કે ગુજરનાર છેલ્લે આરોપીઓની સાથે જોવામાં આવી હતી.

૨૪. ઉપરોક્ત ચર્ચાનું ચોખ્ખું પરિણામ એ આવશે કે જ્યાં બનાવ બન્યો હતો તે સ્થળે આરોપી નં. ૨ અને ૩ ની હાજરી સાબિત અને સુસ્થાપિત થઈ નથી, તેમજ એ પણ સુસ્થાપિત થયું નથી કે, ગુજરનાર છેલ્લે તેમની સાથે હતી અને જાતીય સંબંધ બાંધવા માટે બળજબરીપૂર્વક તેણીનું અપહરણ કરવામાં આવ્યું હતું. એ નોંધવું પ્રસ્તુત છે કે આરોપી નં. ૧ ગોપીએ ડૉક્ટર (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨) સમક્ષ આરોપી નં. ૨ અને ૩ ના નામો જાહેર કર્યા ન હતા કે, તેઓએ ગામઃ મોટીઝેરના બસ સ્ટેન્ડ પરથી ગુજરનારનું અપહરણ કર્યું હતું અને તેમનો પીછો

કચ્છ પછી, તેણે આરોપીઓને નિર્માલી રોડ પર જોયા હતા. આમ, ડૉક્ટર સમક્ષની હિસ્ટ્રી આરોપી નં. ૨ અને ૩ ના નામો તરફ નિર્દેશ કરતી નથી અને તેથી, તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ ગામઃ મોટીઝેરના ચાર રસ્તા પર અથવા નિર્માલી રોડ પર જ્યાં બનાવ બન્યો હતો ત્યાં આરોપીઓની હાજરી. અમે હંમેશા તબીબી હિસ્ટ્રીના પુરાવાકીય મૂલ્યનો લાભદાયી રીતે સંદર્ભ લઈ શકીએ છીએ. સારવાર કરનાર ડૉક્ટર દ્વારા નોંધવામાં આવે છે. પટ્ટીપતિ વેકેયા વિ. આંધ્રપ્રદેશ રાજ્ય (૧૯૮૫ (જ) એસ.સી.સી. ૮૦) ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટે, ડૉક્ટરની ફરજનું અવલોકન કરતી વખતે ઠરાવ્યું હતું કે, ડૉક્ટર માત્ર ઈજાના અહેવાલ પૂરતા મર્યાદિત હેતુ માટે જ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી છે અને બનાવના સંબંધમાં ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નથી. પેરા-૧૭ માં કરવામાં આવેલા અવલોકનો અહીં પુનઃ રજૂ કરવા પ્રસ્તુત છે:

પેરા-૧૭:

“અમારી સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવેલી બીજી દલીલ એ હતી કે, જોકે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૧ અને ૨ નજરે જોનાર સાક્ષીઓ હોવાનું મનાતું હતું, તેમ છતાં જ્યારે ગુજરનારનું શબ હોસ્પિટલ લઈ જવામાં આવ્યું ત્યારે તેઓએ હુમલાખોરોના નામ ડૉક્ટર સમક્ષ જાહેર કરવાની ક્યારેય દરકાર કરી ન હતી. આ દલીલ માત્ર ફગાવી દેવા ખાતર જ રજૂ કરવામાં આવી છે. ગુનો કોણે કર્યો છે અથવા તેમની સમક્ષ લાવવામાં આવેલી વ્યક્તિ ગુનેગાર છે કે સામાન્ય વ્યક્તિ, તે બાબત સાથે ડૉક્ટરને જરાય નિસબત નથી, તેમનો પ્રાથમિક પ્રયાસ તેમની

સમક્ષ લાવવામાં આવેલી વ્યક્તિનો જીવ બચાવવાનો અને મેડિકો-લીગલ કેસોમાં પોલીસને જાણ કરવાનો હોય છે. મૂંઝવણની આ સ્થિતિમાં, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષીઓ ૧ અને ૨ એ ડૉક્ટરને હત્યાની વિગતો આપવાનું પસંદ ન કર્યું હોય તેવું બની શકે છે. એ સુસ્થાપિત છે કે, જે ડૉક્ટરો સમક્ષ શબ રજૂ કરવામાં આવે છે અથવા ઇજાગ્રસ્ત વ્યક્તિઓને લાવવામાં આવે છે તેઓ કાં તો જાતે મરણોન્મુખ નિવેદન લે છે અથવા તરત જ પી.એમ. કરે છે અને જો તેઓ માહિતી આપનારાઓની પૂછપરછ કરવાનું શરૂ કરે, તો તેઓ બનાવના સાક્ષી બની જવાની સંભાવના રહે છે, જે માન્ય નથી.”

કાયદાના સુસ્થાપિત સિદ્ધાંતના પ્રકાશમાં અને તેને હાલના કેસની હકીકતો પર લાગુ કરતાં, એ બાબત નિર્વિવાદ છે કે, આરોપીઓની ધરપકડ બાદ, તેઓને તારીખ ૦૨.૧૧.૨૦૧૮ ના રોજ તબીબી તપાસણી માટે પોલીસ યાદી સાથે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૨ સમક્ષ લાવવામાં આવ્યા હતા અને હોસ્પિટલમાં પોલીસ કર્મચારીઓ સમગ્ર સમય દરમિયાન આરોપીઓની સાથે રહ્યા હતા અને તેમની હાજરીમાં, ડૉક્ટરે આરોપીઓની તપાસણી કરી હતી અને ઇતિહાસ નોંધ્યો હતો. આમ, ફરિયાદપક્ષ દ્વારા આધાર રાખવામાં આવેલ ડૉક્ટર સમક્ષનો ઇતિહાસ બે બાબતોના આધારે મજબૂત અને ગ્રાહ્ય પુરાવો નથી, એટલે કે (૧) જેનો સારવાર સાથે અથવા જે હેતુ માટે આરોપીઓને જરૂરી નમૂનાઓ વગેરે મેળવવા માટે મોકલવામાં આવ્યા હતા તે હેતુ સાથે કોઈ સંબંધ ન હોય તેવો ઇતિહાસ નોંધવો એ ડૉક્ટરનું કોઈ કામ નથી અને (૨) જ્યારે ડૉક્ટર દ્વારા

કહેવાતો ઇતિહાસ નોંધવામાં આવ્યો, ત્યારે કેસ પેપર્સમાં ઉલ્લેખ કર્યા મુજબ પોલીસ કોન્સ્ટેબલની હાજરી સમગ્ર સમય દરમિયાન આરોપી વ્યક્તિઓની સાથે હતી અને તેથી, કબૂલાતના રૂપમાં કોઈપણ નિવેદન ભલે ડૉક્ટર સમક્ષ હોય, પરંતુ, પોલીસ અધિકારીઓની હાજરીમાં હોવાથી, પુરાવામાં ગ્રાહ્ય રાખી શકાય નહીં કારણ કે સદર કબૂલાત કાયદામાં પ્રતિબંધિત છે અને ધ એવિડન્સ એક્ટની કલમો ૨૫ અને ૨૬ થી બાધિત છે. આમ, કથિત ગુનામાં આરોપીઓને જોડતા તબીબી ઇતિહાસના સંજોગને પુરાવામાં ગ્રાહ્ય રાખી શકાય નહીં અને તેના આધારે, એવું કોઈ અનુમાન કરી શકાય નહીં કે, આરોપીઓ તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ, સાંજના સમયે, ગુજરનારને પોતાની બાઈક પર લઈ ગયા હતા અને તેને ખાનગી ખેતરમાં લઈ ગયા હતા.

૨૫. ફરિયાદપક્ષ દ્વારા આધાર રાખવામાં આવેલ આરોપી નં. ૧ ગોપી દેવીપૂજકને સંડોવતો આગળનો સંજોગ એ બે સાક્ષીઓ એટલે કે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૧૩ – વિજય ઝાલા અને ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૧૪ – ગણપતસિંહ ઝાલા સમક્ષ કરવામાં આવેલી અદાલત બહારની કબૂલાત છે. ફરિયાદપક્ષનો એવો કેસ છે કે, આરોપી ગોપી તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૧૪ ની રોડની બાજુમાં આવેલી ખાણીપીણીની દુકાને આવ્યો હતો અને પોતાની બાઈક આપવા કહ્યું હતું જેથી તે ગુજરનાર અને આરોપી નં. ૨ તથા ૩ ને પકડી શકે. સાક્ષીએ પોતાની બાઈક આપવાનો ઇનકાર કર્યો હતો અને આરોપી ખાણીપીણીની દુકાનમાં બેસી રહ્યો હતો અને તે સમયે, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૧૬ પોતાનું ટ્રેક્ટર ચલાવીને નાસ્તા માટે દુકાને આવ્યા હતા અને નાસ્તો પતાવ્યા

પછી, તેમણે આરોપી ગોપીને લિફ્ટ આપી હતી અને તેને નિર્માલી રોડ પર ઉતાર્યો હતો. આ ચુકાદાના અગાઉના પેરામાં ચર્ચા કર્યા મુજબ સદર સંજોગ અંગે, ફરિયાદપક્ષ ખાણીપીણીની દુકાનમાં આરોપીની હાજરીનું સદર પાસું સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યું છે કારણ કે મદદનીશ વિજય ઝાલા ગોપીનો મિત્ર હોઈ, પોતાના ૧૬૪ ના નિવેદન (આંક ૭૪) માં, સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું હતું કે આરોપી ગોપી આશરે ૧૧:૦૦ વાગ્યે ખાણીપીણીની દુકાને આવ્યો હતો અને ત્યાર બાદ

નાસ્તો કર્યા પછી, તે નિર્માલી રોડ તરફ આગળ વધ્યો હતો. આરોપી દ્વારા ટ્રેક્ટરમાં લિફ્ટ લેવાની થિયરી અને ટ્રેક્ટર ચાલક (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી: ૧૬) દ્વારા નાસ્તો કરવામાં આવ્યો હોવાની હકીકત, સાક્ષી (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી: ૧૩) ના ૧૬૪ ના નિવેદનથી ખોટી સાબિત થાય છે. આમ, તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ આશરે ૭:૦૦ વાગ્યે નાસ્તાની દુકાને આરોપી ગોપીની ઉપસ્થિતિ અને ટ્રેક્ટરમાં લિફ્ટ લઈને નિર્માલી રોડ તરફ જવું, સાબિત અને પ્રસ્થાપિત થયેલ નથી. ફરિયાદપક્ષનો વધુમાં એવો કેસ છે કે, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી: ૧૩ અને ગામ: મોટીઝેરના રહેવાસી આરોપી ગોપી મિત્રો હતા અને તેઓ સાથે માછલી પકડવા જતા હતા. આ સંદર્ભમાં ફરિયાદપક્ષ દ્વારા જે પરિસ્થિતિ પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે તે એ છે કે, બનાવના બીજા દિવસે એટલે કે તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ સવારે આશરે ૮:૦૦ વાગ્યે આરોપી ગોપી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી: ૧૩ ના ઘરે ગયો હતો અને જ્યારે તેઓ માછલી પકડવાના હેતુસર વાત્રક નદીમાં હતા, ત્યારે આરોપી ગોપીએ એક લીટીમાં એવી કબૂલાત

કરી હતી કે, “તેણે તેની કાકીની હત્યા કરી હતી.”

બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, ફરિયાદપક્ષના કેસ અનુસાર, આરોપી ગોપીએ સાક્ષી (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી: ૧૩) સમક્ષ પોતાનો ગુનો કબૂલ કર્યો હતો અને સદર કબૂલાત તેના દ્વારા સ્વેચ્છાએ કરવામાં આવી હતી તથા તે બનાવની સાચી હકીકતો દર્શાવે છે અને આ પાસા પર ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી: ૧૩ નો પુરાવો વિશ્વસનીય છે. અદાલત બહારની કબૂલાતના મુદ્દા પર વિચારણા કરતાં પહેલાં કાયદાની સ્થાપિત સ્થિતિનો સંદર્ભ લેવો જરૂરી છે.

અદાલત બહારની કબૂલાત:

રામુ અપ્પા મહાપાતર વિ. મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય (૨૦૨૫ (૨) એસ.સી.આર. ૩૮૮) ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટે આરોપીને નિર્દોષ છોડી મૂકતી વખતે એ બાબત પર ભાર મૂક્યો હતો કે અદાલત બહારની કબૂલાત એ સ્વાભાવિક રીતે જ નબળો પુરાવો છે અને દોષસિદ્ધિ ટકાવી રાખવા માટે, ખાસ કરીને વિરોધાભાસી જુબાનીઓ અને પુરાવાના અભાવ વચ્ચે, માત્ર શંકા નહીં પરંતુ મજબૂત, વિશ્વસનીય સમર્થનની જરૂર પડે છે. અદાલત બહારની કબૂલાતના વિષય પર સુપ્રીમ કોર્ટના અગાઉના ચુકાદાનો સંદર્ભ આપતાં પેરા-૧૬ થી ૧૮ નીચે મુજબ વંચાય છે:

“૧૬. સાક્ષી સમક્ષ આરોપી દ્વારા કરવામાં આવેલી ગુનાની અદાલત બહારની કબૂલાત એ પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવાના અનેક ઉદાહરણો પૈકીનું એક છે;

અન્ય સંજોગો પણ છે, જેવા કે, છેલ્લે સાથે જોયા હોવાની થિયરી; બનાવ પહેલાં અથવા બનાવ પછી તરત જ આરોપીનું વર્તન; આરોપીના કપડાં અથવા શરીર પર માનવ રક્ત મળી આવવું જે આરોપીના રક્ત સાથે મેળ ખાતું હોય; શોધ તરફ દોરી જવું, હથિયાર કબજે લેવું વગેરે. જેમ કે આપણે જાણીએ છીએ, પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવો વિવાદિત મુદ્દા પર પ્રત્યક્ષ હોતો નથી પરંતુ વિવિધ અન્ય એવી હકીકતોના પુરાવાનો બનેલો હોય છે કે જે વિવાદિત હકીકત સાથે એટલી નિકટતાથી સંકળાયેલી હોય છે કે એકસાથે લેતાં, તેઓ સંજોગોની એવી સાંકળ રચે છે કે જેમાંથી મુખ્ય હકીકતનું અસ્તિત્વ કાયદેસર રીતે અનુમાનિત અથવા પૂર્વધારિત કરી શકાય છે. સાંકળ સંપૂર્ણ હોવી જોઈએ અને સાંકળનો ભાગ બનતી પ્રત્યેક હકીકત સાબિત થયેલી હોવી જોઈએ. આ અદાલત દ્વારા સતત ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે જ્યાં કેસ સંપૂર્ણપણે પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવા પર આધારિત હોય, ત્યાં દોષિત હોવાનું અનુમાન માત્ર ત્યારે જ વાજબી ઠરી શકે છે જ્યારે તમામ ગુનાહિત હકીકતો અને સંજોગો આરોપીની નિર્દોષતા અથવા અન્ય કોઈ વ્યક્તિના દોષ સાથે અસંગત જણાય. સંજોગો માત્ર વાજબી શંકાથી પર સાબિત કરવા પડશે એટલું જ નહીં, પરંતુ તે સંજોગોમાંથી જે મુખ્ય હકીકતનું અનુમાન કરવા માંગવામાં આવ્યું છે તેની સાથે તેઓ નિકટતાથી જોડાયેલા હોવાનું પણ દર્શાવવું પડશે. આ તમામ સંજોગો સંપૂર્ણ હોવા જોઈએ અને પુરાવાની સાંકળમાં કોઈ અંતરાલ બાકી રહેવો જોઈએ નહીં. સાબિત થયેલા સંજોગો માત્ર આરોપીના દોષની પૂર્વધારણા સાથે જ સુસંગત હોવા જોઈએ અને તેની નિર્દોષતા સાથે સંપૂર્ણપણે અસંગત હોવા જોઈએ. સંચિત રીતે લેવાયેલા

સંજોગો એટલા સંપૂર્ણ હોવા જોઈએ કે એવા તારણમાંથી છૂટવાનો કોઈ માર્ગ ન રહે કે તમામ માનવીય સંભાવનાઓની મર્યાદામાં સદર ગુનો આરોપી દ્વારા જ આચરવામાં આવ્યો હતો અને અન્ય કોઈ દ્વારા નહીં. જોકે એમાં કોઈ શંકા નથી કે દોષસિદ્ધિ માત્ર પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવા પર આધારિત હોઈ શકે છે પરંતુ પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવાનું મૂલ્યાંકન કરવામાં ખૂબ કાળજી રાખવી આવશ્યક છે. જો જે પુરાવા પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે તેમાંથી વાજબી રીતે બે અનુમાનો નીકળી શકતા હોય, તો આરોપીની તરફેણવાળું અનુમાન સ્વીકારવું જોઈએ.

૧૭. રાજસ્થાન રાજ્ય વિ. રાજા રામ, મનુ/એસ.સી./૦૫૯૫/૨૦૦૩ : ૨૦૦૩:આઈ.એન.એસ.સી.:૩૮૮ : (૨૦૦૩) ૮ એસ.સી.સી. ૧૮૦ માં, આ અદાલતે અદાલત બહારની કબૂલાતના ખ્યાલને સમજાવ્યો હતો. કબૂલાતને બે વર્ગોમાં વિભાજિત કરી શકાય છે એટલે કે ન્યાયિક અને અદાલત બહારની. ન્યાયિક કબૂલાતો એ છે કે જે ન્યાયિક કાર્યવાહી દરમિયાન મેજિસ્ટ્રેટ અથવા અદાલત સમક્ષ કરવામાં આવે છે. અદાલત બહારની કબૂલાતો એ છે કે જે પક્ષકાર દ્વારા મેજિસ્ટ્રેટ અથવા અદાલત સમક્ષ સિવાય અન્યત્ર કરવામાં આવે છે. અદાલત બહારની કબૂલાતો સામાન્ય રીતે એવી હોય છે કે જે પક્ષકાર દ્વારા કોઈ ખાનગી વ્યક્તિ સમક્ષ કરવામાં આવે છે, જે પોતાની અંગત ક્ષમતામાં ન્યાયિક અધિકારી પણ હોઈ શકે છે. અદાલત બહારની કબૂલાતો સંબંધે, બે પ્રશ્નો ઉપસ્થિત થાય છે: પ્રથમ, શું તે સ્વેચ્છાએ કરવામાં આવી છે અને બીજું, શું તે સાચી છે? જો અદાલતનો એવો અભિપ્રાય હોય કે કબૂલાત સ્વેચ્છાએ કરવામાં

આવી ન હતી પરંતુ તે કોઈ પ્રલોભન, ધમકી કે વચનનું પરિણામ હતી, તો તેના આધારે કાર્યવાહી કરવામાં આવશે નહીં. તેના પરથી એ ફલિત થાય છે કે જો કબૂલાત આરોપી દ્વારા સ્વસ્થ માનસિક સ્થિતિમાં કરવામાં આવી હોય અને જો તે સત્તા ધરાવતી વ્યક્તિ તરફથી તેની વિરુદ્ધના આરોપના સંદર્ભમાં આપવામાં આવેલા કોઈપણ પ્રલોભન, ધમકી કે વચનને કારણે કરવામાં આવી ન હોય, તો તે સ્વેચ્છિક ગણાશે. કબૂલાત સ્વેચ્છિક હતી કે નહીં, તેનો આધાર ઇન્ડિયન એપિડન્સ એક્ટ, ૧૮૭૨ (જે હવે પછી સંક્ષિપ્તમાં 'સદર એપિડન્સ એક્ટ' તરીકે ઉલ્લેખિત છે) ની કલમ ૨૪ ના પ્રકાશમાં મૂલવવામાં આવેલી દરેક કેસની હકીકતો અને સંજોગો પર રહેશે. કાયદો સ્પષ્ટ છે કે જ્યાં સુધી અદાલતને એવી ખાતરી ન થાય કે કબૂલાત સ્વેચ્છિક હતી, ત્યાં સુધી તેનો ઉપયોગ આરોપી વ્યક્તિ વિરુદ્ધ થઈ શકતો નથી. તે તબક્કે, તે સાચી છે કે ખોટી તેવો પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થતો નથી. જો કબૂલાત કરવા સંબંધિત આસપાસની હકીકતો અને સંજોગો કબૂલાતની સત્યતા અને સ્વેચ્છિકતા પર શંકા ઉપજાવતા જણાય, તો અદાલત, સદર કબૂલાત પુરાવામાં ગ્રાહ્ય હોય તો પણ, તેના આધારે કાર્યવાહી કરવાનો ઇનકાર કરી શકે છે. કબૂલાત સ્વેચ્છિક છે કે નહીં તે પ્રશ્ન હંમેશા હકીકતનો પ્રશ્ન છે. મુક્ત અને સ્વેચ્છિક કબૂલાત સર્વોચ્ચ વિશ્વસનીયતાને પાત્ર છે કારણ કે તે ગુનાની સર્વોચ્ચ ભાવનામાંથી ઉદ્ભવેલી હોવાનું માનવામાં આવે છે.

૧૭.૧.ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાત, જો સ્વેચ્છિક અને સાચી હોય તેમજ સ્વસ્થ માનસિક સ્થિતિમાં કરવામાં આવી હોય, તો અદાલત તેના પર આધાર

રાખી શકે છે. સદર કબૂલાત અન્ય કોઈપણ હકીકતની જેમ સાબિત કરવી પડશે. અન્ય કોઈપણ પુરાવાની જેમ કબૂલાત અંગેના પુરાવાનું મૂલ્ય તે સાક્ષીની વિશ્વસનીયતા પર નિર્ભર રહે છે કે જેની સમક્ષ તે કરવામાં આવી હોય અને જે પુરાવો આપે છે. ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાત પર આધાર રાખી શકાય છે અને તેના આધારે દોષસિદ્ધિ થઈ શકે છે જો કબૂલાત અંગેનો પુરાવો એવા સાક્ષી તરફથી આવતો હોય કે જે નિષ્પક્ષ જણાતો હોય, આરોપી પ્રત્યે દૂર-દૂર સુધી પણ શત્રુતા ધરાવતો ન હોય, અને જેના સંબંધમાં એવું દર્શાવતી કોઈ બાબત બહાર આવી ન હોય કે તે આરોપીના નામે અસત્ય નિવેદન જોડવાનો કોઈ હેતુ ધરાવતો હોઈ શકે. સાક્ષી દ્વારા બોલાયેલા શબ્દો સ્પષ્ટ, અસંદિગ્ધ હોવા જોઈએ અને અચૂકપણે એ દર્શાવતા હોવા જોઈએ કે આરોપી જ ગુનો આચરનાર છે અને સાક્ષી દ્વારા એવી કોઈ બાબત છોડવામાં આવી ન હોવી જોઈએ કે જે તેની વિરુદ્ધ જતી હોય. વિશ્વસનીયતાની એરણે સાક્ષીના પુરાવાની સઘન ચકાસણી કર્યા પછી, ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાત સ્વીકારી શકાય છે અને જો તે વિશ્વસનીયતાની કસોટીમાં પાર ઉતરે તો તે દોષસિદ્ધિનો આધાર બની શકે છે.

૧૭.૨. જો ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાત સંબંધિત પુરાવો વિશ્વસનીયતા અને ગ્રાહ્યતાની એરણે ચકાસાયા પછી વિશ્વસનીય જણાય, તો તે એકમાત્ર દોષસિદ્ધિનો આધાર બની શકે છે. સમર્થનની આવશ્યકતા એ વિવેકબુદ્ધિની બાબત છે અને કાયદાનો કોઈ અફર નિયમ નથી.

૧૮. સંસાર ચંદ વિ. સ્ટેટ ઓફ રાજસ્થાન માનુ/એસ.સી./૦૮૬૯/૨૦૧૦

: ૨૦૧૦:આઈ.એન.એસ.સી.:૭૧૨ : (૨૦૧૦) ૧૦ એસ.સી.સી. ૬૦૪ ના કેસમાં, આ અદાલતે ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાતની ગ્રાહ્યતા સ્વીકારી હતી અને ઠરાવ્યું હતું કે એવો કોઈ સંપૂર્ણ નિયમ નથી કે ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાત ક્યારેય દોષસિદ્ધિનો આધાર બની શકે નહીં જોકે સામાન્ય રીતે ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાતને કોઈ અન્ય સામગ્રી દ્વારા સમર્થિત હોવી જોઈએ.

૧૯. સહદેવન વિ. તમિલનાડુ રાજ્ય, મનુ/એસસી/૦૪૯૯/૨૦૧૨ : (૨૦૧૨) ૬ એસ.સી.સી. ૪૦૩ માં આ અદાલત દ્વારા ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાતના પુરાવાકીય મૂલ્યની ફરીથી વિગતવાર ચકાસણી કરવામાં આવી હતી. તે પણ એવો કેસ હતો કે જ્યાં દોષસિદ્ધિ ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાત પર આધારિત હતી. આ અદાલતે ઠરાવ્યું હતું કે પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવા પર આધારિત કેસમાં, ઘટનાઓની સંપૂર્ણ સાંકળ સાબિત કરવાનો બોજો ફરિયાદપક્ષ પર રહેલો છે કે જે નિઃશંકપણે આરોપીના વાંક તરફ નિર્દેશ કરતી હોવી જોઈએ. તે સિવાય, પરિસ્થિતિજન્ય પુરાવાના એવા કેસમાં કે જ્યાં ફરિયાદપક્ષ ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાત પર આધાર રાખે છે, ત્યાં અદાલતે વધુ કાળજી અને સાવચેતી સાથે તેની ચકાસણી કરવી પડે છે. ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાત, જો સ્વૈચ્છિક અને સાચી હોય તેમજ સ્વસ્થ મનની સ્થિતિમાં કરવામાં આવી હોય, તો અદાલત તેના પર આધાર રાખી શકે છે. જોકે, સદર કબૂલાત અન્ય કોઈપણ હકીકતની જેમ જ સાબિત કરવી પડશે. કબૂલાત અંગેના પુરાવાનું મૂલ્ય, અન્ય કોઈપણ પુરાવાની જેમ, જે સાક્ષી સમક્ષ તે કરવામાં આવી હોય તે સાક્ષીની સત્યનિષ્ઠા પર નિર્ભર કરે છે.

૧૯.૧. આ અદાલતે સ્પીકાર્યું હતું કે ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાત એ પુરાવાનો એક નબળો પ્રકાર છે. જ્યાં પણ અદાલત ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાત પર દોષસિદ્ધિનો આધાર રાખવાનો ઇરાદો ધરાવતી હોય, ત્યાં તેણે એ સુનિશ્ચિત કરવું જોઈએ કે તે વિશ્વાસ પ્રેરિત કરતી હોય અને ફરિયાદપક્ષના અન્ય પુરાવાઓ દ્વારા સમર્થિત હોય. જો ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાત મહત્વપૂર્ણ વિસંગતતાઓ અથવા સ્વાભાવિક અસંભવિતતાઓથી પીડાતી હોય અને સચોટ જણાતી ન હોય, તો તેવા પુરાવાને ધ્યાને લેવો જોઈએ નહીં. આ અદાલતે નીચે મુજબ ઠરાવ્યું હતું:

૧૪. ફોજદારી ન્યાયશાસ્ત્રનો આ એક સુસ્થાપિત સિદ્ધાંત છે કે ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાત એ પુરાવાનો એક નબળો પ્રકાર છે. જ્યાં પણ અદાલત, ફરિયાદપક્ષના સમગ્ર પુરાવાની યોગ્ય મૂલવણી કર્યા પછી, ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાત પર દોષસિદ્ધિનો આધાર રાખવાનો ઇરાદો ધરાવતી હોય, ત્યાં તેણે એ સુનિશ્ચિત કરવું જોઈએ કે તે વિશ્વાસ પ્રેરિત કરતી હોય અને ફરિયાદપક્ષના અન્ય પુરાવાઓ દ્વારા સમર્થિત હોય. જોકે, જો ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાત મહત્વપૂર્ણ વિસંગતતાઓ અથવા સ્વાભાવિક અસંભવિતતાઓથી પીડાતી હોય અને ફરિયાદપક્ષના કથન મુજબ સચોટ જણાતી ન હોય, તો અદાલત માટે આવી કબૂલાત પર દોષસિદ્ધિનો આધાર રાખવો મુશ્કેલ બની શકે છે. આવા સંજોગોમાં, અદાલત આવા પુરાવાને વિચારણામાંથી બાકાત રાખવામાં સંપૂર્ણપણે વાજબી ગણાશે.

૧૯.૨. ન્યાયિક પૂર્વચુકાદાઓના ઊંડાણપૂર્વકના વિશ્લેષણ પર, આ

અદાલતે સહદેવન (ઉપર મુજબ) માં એવા સિદ્ધાંતોનો સારાંશ આપ્યો હતો કે જે ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાતને આરોપીની દોષસિદ્ધિનો આધાર બનવા સક્ષમ પુરાવાનો ગ્રાહ્ય પ્રકાર બનાવશે:

(૧) ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાત એ તેની જાતે જ એક નબળો પુરાવો છે. અદાલતે વધુ કાળજી અને સાવચેતી સાથે તેની ચકાસણી કરવી પડશે.

(૨) તે સ્વેચ્છાએ કરવામાં આવેલી હોવી જોઈએ અને સાચી હોવી જોઈએ.

(૩) તે વિશ્વાસ પ્રેરિત કરતી હોવી જોઈએ.

(૪) જો ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાત સચોટ સંજોગોની સાંકળ દ્વારા સમર્થિત હોય અને ફરિયાદપક્ષના અન્ય પુરાવાઓ દ્વારા વધુ સમર્થન પામેલ હોય, તો તે વધુ વિશ્વસનીયતા અને પુરાવાકીય મૂલ્ય પ્રાપ્ત કરે છે.

(૫) ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાત દોષસિદ્ધિનો આધાર બનવા માટે, તે કોઈપણ મહત્વપૂર્ણ વિસંગતતાઓ અને સ્વાભાવિક અસંભવિતતાઓથી પીડાતી ન હોવી જોઈએ.

(૬) આવા નિવેદનને અનિવાર્યપણે અન્ય કોઈપણ હકીકતની જેમ અને કાયદા અનુસાર સાબિત કરવું પડશે.”

કાયદાની સુસ્થાપિત સ્થિતિના સંદર્ભમાં, આપણી વિચારણા માટે એવો મુદ્દો ઉપસ્થિત થાય છે કે શું પોતાની કાકીની હત્યા કરવાનો પોતાનો ગુનો

કબૂલતી આરોપીની ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાત એ ગુનો આચરવામાં આરોપીની સંડોવણીનું અનુમાન કરવા માટે સ્વૈચ્છિક, સાચી અને વિશ્વસનીય છે કે કેમ. તેનો જવાબ ના છે કારણ કે ફરિયાદપક્ષના કેસ મુજબ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૧૩ – વિજય ઝાલા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૧૪ ની માલિકીની રોડની બાજુની ખાણીપીણીની દુકાન પર મદદનીશ તરીકે કામ કરતા હતા અને કામના કલાકો સાંજના ૫:૦૦ થી રાત્રિના ૧૧:૩૦ વાગ્યા સુધીના હતા. સદર સાક્ષી પોતાનું દૈનિક કામ પૂરું થયા પછી ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૧૪ ના ઘરે સૂઈ જતા હતા. ફરિયાદપક્ષનો એવો કેસ છે કે, બીજા દિવસે એટલે કે તારીખ ૨૯.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ, સાક્ષી (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૧૩) તેમના પિતાના ઘરે હતા અને સવારમાં, આરોપી ગોપી ઘરે આવ્યો હતો અને બંને સાથે મળીને નજીકની નદી પાસે માછલી પકડવા ગયા હતા અને માછલી પકડતી વખતે, આરોપી ગોપીએ પોતાની કાકીની હત્યા કરવા બાબતે કબૂલાત કરી હતી. આ એક લીટીની કબૂલાત વિશ્વાસ પ્રેરિત કરતી નથી કારણ કે મરણજનારની હત્યા કેવી રીતે અને ક્યાં કરવામાં આવી હતી, તે બાબત ન તો આરોપી દ્વારા જણાવવામાં આવી હતી, કે ન તો સાક્ષી દ્વારા પૂછવામાં આવી હતી. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૧૩ ના પિતા, જેમને પાછળથી આરોપી ગોપી દ્વારા કરવામાં આવેલી કબૂલાત વિશે જાણ થઈ હતી, તેમણે પોતાની જુબાનીમાં જણાવ્યું હતું કે, જ્યારે ગોપી તેમના ઘરે આવ્યો, ત્યારે તેઓ ઘરે ન હતા અને તેમના પુત્રએ પાછળથી તેમને કબૂલાત વિશે જાણ કરી હતી. આવા આવા સંજોગોમાં, ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાતના પુરાવાને કોઈપણ સમર્થનના અભાવે, ન્યાયિક-બાહ્ય કબૂલાતના આધારે આરોપીનો દોષ સાબિત

કરવા માટે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૩ ના એકમાત્ર પુરાવા પરનો આધાર વિવેકબુદ્ધિથી સ્વીકાર્ય અને માન્ય નથી કારણ કે એક લીટીની કબૂલાત સદર કબૂલાતની સત્યતા વિશે વિશ્વાસ પ્રેરિત કરતી નથી, કેમ કે સમય, તારીખ અને હત્યાના હેતુ જેવી આ બાબત પરની કોઈપણ વધુ વિગતોના અભાવે, તેના પર અમલ કરી શકાય નહીં.

૨૬. આરોપીના દોષ તરફ નિર્દેશ કરતો અન્ય એક સંજોગ કે જેના પર ફરિયાદપક્ષ દ્વારા આધાર રાખવામાં આવ્યો છે તે ડી.એન.એ. વિશ્લેષણ છે. સાયન્ટિફિક ઓફિસર (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨૩) સુરેશ વાઘેલાએ ડી.એન.એ. પ્રોફાઇલિંગ હાથ ધર્યું હતું અને આંક ૮૬ પર તારીખ ૦૧.૦૫.૨૦૧૮ નો અહેવાલ આપ્યો હતો. સ્વીકૃતપણે, કથિત બનાવ તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ બન્યો હતો. મૃતકનું પી.એમ. તારીખ ૨૮.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ કરવામાં આવ્યું હતું અને ડૉક્ટરે (ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨) ડી.એન.એ. પ્રોફાઇલિંગ માટે મૃતકના શરીર પરથી જરૂરી નમૂના લીધા હતા અને નમૂનાઓ સીલ કર્યા પછી, તેઓને એફ.એસ.એલ. માં જમા કરાવવા માટે સંબંધિત પોલીસ અધિકારીઓને સોંપવામાં આવ્યા હતા. ત્રણેય આરોપીઓની તારીખ ૦૧.૧૧.૨૦૧૮ ના રોજ ધરપકડ કરવામાં આવી હતી અને તારીખ ૦૨.૧૧.૨૦૧૮ ના રોજ, તેઓને તબીબી તપાસણી માટે અને ડી.એન.એ. પ્રોફાઇલિંગના જરૂરી નમૂના લેવા માટે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૨ સમક્ષ લાવવામાં આવ્યા હતા અને લોહી વગેરેના નમૂના લીધા પછી, સીલબંધ નમૂનાઓ એફ.એસ.એલ. મોકલવા માટે સંબંધિત

પોલીસને સોંપવામાં આવ્યા હતા. મૃતક અને આરોપીઓના નમૂનાઓ તારીખ ૧૫.૧૧.૨૦૧૮ ના રોજ એટલે કે ૧૪ દિવસના વિલંબ પછી અમદાવાદ એફ.એસ.એલ. ને મળ્યા હતા. નમૂનાઓ ૧૪ દિવસના સમયગાળા સુધી પોલીસ સ્ટેશનમાં શા માટે પડ્યા રહ્યા હતા અને સદર સમયગાળા દરમિયાન, નમૂનાઓની જાળવણી માટે કયા પ્રકારના પગલાં લેવામાં આવ્યા હતા તે અંગે કોઈ કારણ સામે આવતું નથી. આ પૃષ્ઠભૂમિની હકીકતોમાં, એવી તકરાર ઉઠાવવામાં આવી છે કે, નમૂનાઓ મોકલવામાં વિલંબ, નમૂનાઓની જાળવણી માટેના પ્રોટોકોલનો ભંગ, કસ્ટડીની સાંકળમાં રહેલા અંતરાલો જેવી અનેક વિસંગતતાઓ છે, જે નમૂનાઓ અને પરીક્ષણ અહેવાલોની ચોકસાઈ તેમજ અખંડિતતા અંગે શંકા ઊભી કરે છે અને તેથી, આરોપીઓની સંડોવણી સાબિત કરવા માટે ડી.એન.એ. પ્રોફાઇલિંગ રિપોર્ટ (આંક ૮૬) પર આધાર રાખી શકાય નહીં.

ડી.એન.એ. પ્રોફાઇલિંગ:

(૧) ડી.એન.એ. પુરાવો તપાસના હેતુઓ માટે વધુ ઉપયોગી હોઈ શકે છે અને જ્યાં સુધી તેના પુરાવાકીય મૂલ્યનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી, સર્વોચ્ચ અદાલતે પોતાના વિવિધ ચુકાદાઓમાં ઠરાવ્યું છે કે ડી.એન.એ. પુરાવો એ એવિડન્સ એક્ટની કલમ ૪૫ હેઠળ પરિકલ્પિત અભિપ્રાયના પુરાવાના સ્વરૂપમાં છે અને અન્ય કોઈપણ અભિપ્રાયના પુરાવાની જેમ, તેનું સાબિતી મૂલ્ય કેસ-દર-કેસ બદલાય છે અને તે પ્રયોગશાળામાં ગુણવત્તા નિયંત્રણ અને ગુણવત્તા ખાતરી

પ્રક્રિયા પર આધાર રાખે છે (રાહુલ વિ. સ્ટેટ ઓફ દિલ્હી - ૨૦૨૩ (૧) એસ.સી.સી. ૮૩).

હાલના કેસની હકીકતોમાં, સ્વીકૃતપણે, ૧૪ દિવસના વિલંબ પછી, નમૂનાઓ એફ.એસ.એલ., અમદાવાદને મોકલવામાં આવ્યા હતા અને વિલંબ અસ્પષ્ટિત રહ્યો છે તથા સદર સમયગાળા દરમિયાન, કઈ સ્થિતિમાં નમૂનાઓ સાચવવામાં આવ્યા હતા, તે પણ રેકૉર્ડ પર આવ્યું નથી. તાજેતરમાં, કરણદીપ શર્મા ઉર્ફે રઝિયા ઉર્ફે રાજુ વિ. ગુજરાત રાજ્ય (૨૦૨૫ આઈ.એન.એસ.સી. ૪૪૪) ના કેસમાં, સુપ્રીમ કોર્ટે ડી.એન.એ. પ્રોફાઈલિંગના પુરાવાની વિશ્વસનીયતા અને ગ્રાહ્યતાના મુદ્દા પર ઠરાવ્યું અને અવલોકન કર્યું હતું કે, ફરિયાદપક્ષે સૌપ્રથમ નમૂનાઓ/વસ્તુઓ તૈયાર કરવાના, એકત્રિત કરવાના સમયથી લઈને તે એફ.એસ.એલ. પહોંચ્યા તે સમય સુધી તેમની પવિત્રતા અને કસ્ટડીની સાંકળ સાબિત કરવી જરૂરી રહેશે અને આ હેતુ માટે, સંબંધિત સાક્ષીઓની તપાસણી કરીને કડીરૂપ પુરાવો સ્થાપિત કરવો પડશે. અન્ય એક કેસમાં, સુપ્રીમ કોર્ટે (પુતાઈ વિ. ઉત્તર પ્રદેશ રાજ્ય (૨૦૨૫) આઈ.એન.એસ.સી. ૧૦૪૨), ૧૨ વર્ષની બાળકી પર બળાત્કાર અને હત્યા બદલ સજા પામેલા – તે પૈકી એકને મૃત્યુદંડની સજા – બે ગ્રામજનો, પુતાઈ અને દિલીપની ફોજદારી અપીલો મંજૂર કરતી વખતે. એવા કારણોસર દોષસિદ્ધિ રદ કરવામાં આવી છે કે, મહત્વપૂર્ણ ડી.એન.એ. નમૂનાઓ અને અન્ય ફોરેન્સિક મુદ્દામાલ માટેની અસાબિત અને અપૂર્ણ ચેઇન ઓફ કસ્ટડીના કારણે ફરિયાદપક્ષનો પરિસ્થિતિજન્ય કેસ ગંભીર

રીતે દૂષિત હતો. પ્રકાશ નિષાદ વિ. મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય (૨૦૨૩ ૧૬ એસ.સી.સી. ૩૫૭) ના કેસમાં, પ્રયોગશાળામાં નમૂનાઓ મોકલવામાં થયેલા વિલંબના પાસા પર, સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું છે કે, જ્યારે એફ.એસ.એલ. માં નમૂનાઓ મોકલવામાં ખુલાસા વિનાનો વિલંબ થાય, ત્યારે દૂષિત થવાની આનુષંગિક સંભાવનાને નકારી શકાય નહીં અને પ્રયોગશાળાઓમાં નમૂનાઓ મોકલવામાં ત્વરિતતાની આવશ્યકતા પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો હતો.

તાજેતરમાં, કહ્લાવેલઈ ઉર્ફે દેવાકર વિ. તમિલનાડુ રાજ્ય (૨૦૨૫ આઈ.એન.એસ.સી. ૮૪૫) ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટે, ડી.એન.એ. પુરાવાને અગ્રાહ્ય રાખતાં, એવું અવલોકન કર્યું હતું કે, ડી.એન.એ. પુરાવાની ઉપસ્થિતિ હોવા છતાં, એ કારણોસર તેને ફગાવી દેવો પડે છે કે, અપીલકર્તા – દોષિતની દોષસિદ્ધિ દરમિયાન પુરાવાને એકત્રિત કરવા, સીલ કરવા, સંગ્રહિત કરવા અને ઉપયોગમાં લેવામાં યોગ્ય પદ્ધતિઓ અને પ્રક્રિયાઓનું પાલન કરવામાં આવ્યું ન હતું. અમે અવલોકન કર્યું છે તેમ, ડી.એન.એ. મોટે ભાગે વિશ્વસનીય હોવું જોઈએ, જોકે આ પુરાવો માત્ર પુરાવાકીય મૂલ્યનો જ છે, પરંતુ તે યોગ્ય રીતે હાથ ધરવામાં આવ્યો હોય તે શરતને આધીન છે. વીતેલા દાયકાઓમાં, વિશ્વભરના ઘણા પ્રદેશોમાં ડી.એન.એ. પુરાવાની મદદથી ઘણા કેસો તેમના તાર્કિક અંત સુધી પહોંચ્યા છે. એ પણ એટલું જ સાચું છે કે, આ ટેકનોલોજીમાં થયેલી પ્રગતિના કારણે ખોટી રીતે દોષિત ઠરેલી ઘણી વ્યક્તિઓને નિર્દોષ જાહેર કરવામાં આવતાં આખરે તેમને ન્યાય મળ્યો છે. એ કમનસીબ બાબત છે કે, આવી પ્રગતિની સાથે સાથે,

આપણી સમક્ષ હજુ પણ એવા કેસો આવે છે કે જ્યાં પુરાવો ઉપસ્થિત હોવા છતાં, એ કારણોસર તેને નકારી કાઢવો પડે છે કે, સંબંધિત વ્યક્તિઓ, ભલે તે ડૉક્ટરો હોય કે તપાસ કરનારાઓ હોય, આવા સંવેદનશીલ પુરાવાને હાથ ધરવામાં બેદરકાર રહ્યા છે. સુપ્રીમ કોર્ટે ચુકાદાના પેરા-૪૪ માં નીચે મુજબના નિર્દેશો જારી કર્યા હતા, જેનું હવે પછી તમામ કેસોમાં પાલન કરવામાં આવશે, જ્યાં ડી.એન.એ. પુરાવો સંકળાયેલો હોય.

“૧. યોગ્ય કાળજી અને તમામ જરૂરી પ્રક્રિયાઓના પાલન પછી એકવાર ડી.એન.એ. નમૂનાઓ એકત્રિત કરવામાં આવ્યા બાદ, ત્વરિત અને યોગ્ય પેકેજિંગ સહિત, જેમાં (એ) એફ.આઈ.આર. નંબર અને તારીખ; (બી) કલમ અને તેમાં સંકળાયેલ કાયદો; (સી) તપાસ અધિકારી, પોલીસ સ્ટેશનની વિગતો; અને (ડી) જરૂરી ક્રમ નંબરનો સમાવેશ થાય છે, તેનું યોગ્ય રીતે દસ્તાવેજીકરણ કરવામાં આવશે. નમૂના એકત્રિત કરવાની નોંધ ધરાવતા દસ્તાવેજ પર ઉપસ્થિત તબીબી વ્યવસાયિક, તપાસ અધિકારી અને સ્વતંત્ર સાક્ષીઓની સહીઓ અને હોદ્દા હોવા જોઈશે. અહીં જ અમે સ્પષ્ટતા કરી શકીએ છીએ કે સ્વતંત્ર સાક્ષીઓની ગેરહાજરીને આવા પુરાવા એકત્રિત કરવામાં બાંધછોડ થયેલી ગણવામાં આવશે નહીં, પરંતુ આવા સાક્ષીઓને જોડવા માટે કરવામાં આવેલા પ્રયાસો અને આખરે તેમ કરવામાં અસમર્થતા યોગ્ય રીતે રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવશે.

૨. તપાસ અધિકારી, સંજોગો અનુસાર, સંબંધિત પોલીસ સ્ટેશન અથવા સંબંધિત હોસ્પિટલમાં ડી.એન.એ. પુરાવાના પરિવહન માટે જવાબદાર રહેશે.

તેઓ એ સુનિશ્ચિત કરવા માટે પણ જવાબદાર રહેશે કે આ રીતે લેવામાં આવેલા નમૂનાઓ સંબંધિત ફોરેન્સિક સાયન્સ લેબોરેટરીમાં ઝડપથી પહોંચે અને કોઈપણ સંજોગોમાં તે એકત્રિત કરવાના સમયથી ૪૮-કલાક પછી નહીં. જો કોઈ બાહ્ય પરિસ્થિતિ ઉપસ્થિત થાય અને ૪૮-કલાકની સમયમર્યાદાનું પાલન ન થઈ શકે, તો વિલંબનું કારણ યોગ્ય રીતે કેસ ડાયરીમાં નોંધવામાં આવશે. સમગ્ર સમય દરમિયાન, લેવામાં આવેલા નમૂનાના સ્વરૂપને અનુરૂપ જરૂરિયાત મુજબ નમૂનાઓને સાચવવા માટે જરૂરી પ્રયાસો કરવામાં આવશે.

૩. ટ્રાયલ, અપીલ વગેરે પેઝિંગ હોય તે દરમિયાન ડી.એન.એ. નમૂનાઓ સંગ્રહિત કરવામાં આવે તે સમયગાળામાં, યોગ્ય લાયકાત ધરાવતા અને અનુભવી તબીબી વ્યવસાયિકના એવા આશયના નિવેદન પર કે તેનાથી પુરાવાની પવિત્રતા પર કોઈ નકારાત્મક અસર પડશે નહીં અને કોર્ટને એવી ખાતરી થાય કે તપાસ/ટ્રાયલના યોગ્ય અને ન્યાયી પરિણામ માટે આવું પગલું જરૂરી છે તેવા આધાર પર ટ્રાયલ કોર્ટની સ્પષ્ટ અધિકૃતતા વિના કોઈપણ પેકેજ ખોલવામાં, તેમાં ફેરફાર કરવામાં કે ફરીથી સીલ કરવામાં આવશે નહીં.

૪. એકત્રિત કરવાના સ્થળેથી માંડીને તેના તાર્કિક અંત સુધી, એટલે કે, આરોપીની દોષસિદ્ધિ અથવા નિર્દોષ છુટકારા સુધી, ચેઇન ઓફ કસ્ટડી રજિસ્ટર

નિભાવવામાં આવશે જેમાં પુરાવાની પ્રત્યેક હિલચાલ તેના દરેક છેડે પ્રતિ-સહી સાથે અને તે માટેનું કારણ પણ દર્શાવીને નોંધવામાં આવશે. આ ચેઇન ઓફ કસ્ટડી રજિસ્ટર આવશ્યકપણે ટ્રાયલ કોર્ટના રેકર્ડના ભાગ તરીકે જોડવામાં

આવશે. તે નિભાવવામાં નિષ્ફળતા બદલ તપાસ અધિકારી આવી ક્ષતિનું સ્પષ્ટીકરણ કરવા માટે જવાબદાર રહેશે.”

ઉપરોક્ત બાબતો અને રેકર્ડ પરના પુરાવાને ધ્યાને લેતાં, ડી.એન.એ. પ્રોફાઇલિંગ અહેવાલ (આંક ૮૬) જણાવે છે કે, ગુજરનારની સાડી અને ચણિયા પરના લોહીના ડાઘના નિશાનો ગોપી ઉર્ફે ભાલાભાઈ દેવીપૂજકના ઓટોસોમલ ડી.એન.એ. પ્રોફાઇલ સાથે સુસંગતતા દર્શાવતા હતા. જ્યાં સુધી આરોપી નં. ૩ – લાલાભાઈનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી, તેમના ટી-શર્ટ પરથી મળેલા લોહીના ડાઘ અને ગુજરનારનું લોહી એકબીજા સાથે સુસંગતતા દર્શાવે છે. આરોપી નં. ૨ – જયંતીભાઈ વાદી વિરુદ્ધ કોઈ ગુનાહિત તારણો નથી. આ પૃષ્ઠભૂમિની હકીકતોમાં, ડી.એન.એ. અહેવાલનું પુરાવાકીય મૂલ્ય સાબિત કરવા માટે, ફરિયાદપક્ષ તેને વાજબી સમય (૪૮ કલાક) ની અંદર મોકલવામાં નિષ્ફળ રહ્યું અને નમૂનાઓની પવિત્રતા તેમજ ચેઇન ઓફ કસ્ટડી અંગેના કોઈપણ ખુલાસાના અભાવે, આરોપીઓને ગુના સાથે જોડવા માટે આ અહેવાલ પર કોઈ આધાર રાખી શકાય નહીં. ફરિયાદપક્ષે એ સાબિત કરવાનું હોય છે કે, નમૂનાઓ લીધા પછી, ત્યારબાદ આશરે ૧૪ દિવસ સુધી, તેને કઈ રીતે સંગ્રહિત કરવામાં આવ્યા, તેનું પરિવહન કરવામાં આવ્યું અને એફ.એસ.એલ. દ્વારા સ્વીકારવામાં આવ્યા. ફરિયાદપક્ષે જે પોલીસ અધિકારીના કબજામાં નમૂનાઓ હતા તેમને અને જે વ્યક્તિએ એફ.એસ.એલ. માં નમૂનાઓ જમા કરાવ્યા હતા તેમને તપાસવા જોઈતા હતા. આવા સંજોગોમાં, કથિત ગુનામાં તેમની સંડોવણીનું અનુમાન કરવા

માટે આરોપીઓ એ૧ અને એ૩ વિરુદ્ધ ડી.એન.એ. પ્રોફાઈલિંગ અહેવાલ વાંચી શકાય નહીં.

૨૭. ફરિયાદપક્ષ દ્વારા આધાર રાખવામાં આવેલ અન્ય સંજોગ એ આરોપી એ૧ – ગોપી દેવીપૂજકની કબૂલાત છે કારણ કે તપાસ દરમિયાન, તેમણે ગુનાની જગ્યા દર્શાવતી વખતે ખુલાસાત્મક નિવેદન કર્યું હતું. એ નોંધવું પ્રસ્તુત છે કે, પંચો કે તપાસ અધિકારી પૈકી કોઈએ પણ જગ્યા બતાવવા અંગેની પોતાની ઈચ્છા વિશે આરોપી દ્વારા ઉચ્ચારવામાં આવેલા ચોક્કસ શબ્દો જણાવ્યા નથી. તાજેતરમાં, સુપ્રીમ કોર્ટે રામાનંદ ઉર્ફે નંદલાલ ભારતી વિ. ઉત્તર પ્રદેશ રાજ્ય (૨૦૨૨ એસ.સી.સી. ઓનલાઈન ૧૩૯૬) ના કેસમાં, આરોપી દ્વારા ઉચ્ચારવામાં આવેલા ચોક્કસ શબ્દો સાબિત કરવાની અને શોધ પંચનામાની વિગતો સાબિત કરવાની આવશ્યકતા પર ભાર મૂક્યો છે. પેરા-૫૪ થી ૫૬ માં, સુપ્રીમ કોર્ટે ઠરાવ્યું હતું કે, તપાસ અધિકારી પોતાની જુબાનીમાં પંચનામાની વિગતો સાબિત કરવા માટે કાયદા મુજબ બંધાયેલા છે અને માત્ર જો તપાસ અધિકારીએ કાયદા અનુસાર શોધ પંચનામાની વિગતો સફળતાપૂર્વક સાબિત કરી હોય, તો જ, તેવા કિસ્સામાં, ફરિયાદપક્ષ આવા પુરાવા પર આધાર રાખવામાં વાજબી ઠરી શકે છે.

હાલના કેસમાં, ફરિયાદપક્ષ દ્વારા જે પંચનામા પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે તે ગુનાનું પુનઃનિર્માણ છે અને પંચનામામાં આરોપીઓનો સંયુક્ત રીતે ઉદ્દેખ કરવામાં આવ્યો છે તથા તેને ધ એવિડન્સ એક્ટની કલમ ૨૭ હેઠળનું શોધ પંચનામું કહી શકાય નહીં કારણ કે તારીખ ૨૯.૧૦.૨૦૧૮ ના રોજ, પોલીસે

પંચોની હાજરીમાં ગુનાની જગ્યાનું પંચનામું કર્યું હતું અને ત્યારબાદ આરોપીઓની ધરપકડ પછી, જગ્યા દર્શાવવાનું અન્ય પંચનામું કરવામાં આવ્યું હતું. આમ, જે કંઈ માહિતી જાહેર કરવામાં આવી હતી તે શોધાયેલી હકીકત સાથે સ્પષ્ટપણે સંબંધિત હોઈ શકે નહીં કારણ કે પુનઃનિર્માણના કથિત પંચનામા પહેલાં જ સદર હકીકત શોધી કાઢવામાં આવી હતી. આવા સંજોગોમાં, આરોપી ગોપી – એ૧ ની કહેવાતી કબૂલાત કે જે પોલીસ અધિકારીઓ સમક્ષ કરવામાં આવી હતી તે એવિડન્સ એક્ટની કલમો ૨૫ અને ૨૬ થી બાધિત છે અને પંચનામાના સ્વરૂપને ધ્યાને લેતાં, જે એવિડન્સ એક્ટની કલમ ૨૭ હેઠળ આવતું નથી અને આ સંજોગ પર, ગુનામાં તેમની સંડોવણી બાબતે આરોપીઓ વિરુદ્ધ અનુમાન કરી શકાય નહીં.

૨૮. અમે ગુનાની ગંભીરતા બાબતે સભાન છીએ કારણ કે ગુજરનાર પર ફૂર રીતે બળાત્કાર ગુજારવામાં આવ્યો હતો અને તેની હત્યા કરવામાં આવી હતી. જોકે, ફોજદારી ન્યાયશાસ્ત્રનો આ એક મૂળભૂત સિદ્ધાંત છે કે જ્યાં સુધી આરોપી દોષિત સાબિત ન થાય ત્યાં સુધી તે નિર્દોષ હોવાનું માનવામાં આવે છે. તે પણ એટલું જ સુસ્થાપિત છે કે, શંકા ભલે ગમે તેટલી પ્રબળ હોય, તે ક્યારેય પુરાવાનું સ્થાન લઈ શકતી નથી. ખરેખર તો ‘આરોપીએ ગુનો કર્યો હોઈ શકે’ અને ‘આરોપીએ ગુનો કર્યો જ હોવો જોઈએ’ વચ્ચે ઘણું લાંબુ અંતર છે, જેને ફરિયાદપક્ષે વિશ્વસનીય અને સચોટ પુરાવા રજૂ કરીને પાર કરવું જ જોઈએ. સર્વોચ્ચ અદાલતે જહરલાલદાસ વિ. ઓરિસ્સા રાજ્ય (૧૯૯૧ ૩ એસ.સી.સી.

૨૭) ના કેસમાં ઠરાવ્યું છે કે, ગુનો આંચકાજનક હોય તો પણ, જ્યાં સુધી કાયદેસરના પુરાવાનો સવાલ છે ત્યાં સુધી ગુનાની ગંભીરતા પોતે વધુ વજનદાર બની શકતી નથી. તાજેતરમાં, સર્વોચ્ચ અદાલતે સુરેન્દ્ર કોલી વિ. ઉત્તર પ્રદેશ રાજ્ય (૨૦૨૫ લોસ્યુટ એસ.સી. ૧૪૭૯) ના કેસમાં, “નિઠારીકાંડ” તરીકે જાણીતા કેસમાં આરોપીને નિર્દોષ છોડી મૂકતી વખતે ઠરાવ્યું હતું કે, નિઠારી ખાતે થયેલા ગુનાઓ ઘૂણાસ્પદ હતા અને પરિવારની વેદના અપરંપાર છે. તે અત્યંત ખેદની બાબત છે કે લાંબી તપાસ છતાં, કાયદાકીય ધોરણોને પૂર્ણ કરે તે રીતે આરોપી ગુનેગારની ઓળખ સ્થાપિત થઈ શકી નથી. ફોજદારી કાયદો અટકળો કે પૂર્વધારણાના આધારે દોષસિદ્ધિની મંજૂરી આપતો નથી. શંકા ભલે ગમે તેટલી ગંભીર હોય, તે વાજબી શંકાથી પર સાબિતી બની શકતી નથી. અદાલતો કાયદેસરતા કરતાં વ્યવહારિકતાને પ્રાધાન્ય આપી શકે નહિ. ગ્રાહ્ય અને વિશ્વસનીય પુરાવા દ્વારા દોષ સાબિત ન થાય ત્યાં સુધી નિર્દોષતાનું અનુમાન કાયમ રહે છે અને જ્યારે પુરાવો નિષ્ફળ જાય છે, ત્યારે ભયાનક ગુનાઓ સંકળાયેલા હોય તેવા કેસમાં પણ એકમાત્ર કાયદેસર પરિણામ દોષસિદ્ધિને રદ કરવાનું જ છે.

૨૮. ઉપરોક્ત કારણોસર, અમારો સુવિચારિત અભિપ્રાય છે કે, ફરિયાદપક્ષ વિશ્વસનીય અને નિર્ણાયક પુરાવા દ્વારા તમામ આવશ્યક સંજોગો સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યું છે કે જે કોઈપણ તૂટક વિના એક એવી સંપૂર્ણ કડી બનાવે કે જે આરોપીઓના દોષ સિવાય અન્ય કોઈ મૂંઝવણને અવકાશ ન રહેવા દે.

પરિણામે, ફરિયાદપક્ષ આરોપીઓ સામેનો પોતાનો કેસ વાજબી શંકાથી પર સાબિત કરવામાં સમર્થ રહ્યું નથી કારણ કે આરોપીઓના દોષ તરફ નિર્દેશ કરતી ગુનાહિત સંજોગોની સંપૂર્ણ કડી સ્થાપિત અને સાબિત થઈ શકી નથી. આરોપી નં. ૧ થી ૩ ને તમામ આરોપોમાંથી નિર્દોષ મુક્ત કરવામાં આવે છે.

૩૦. તે મુજબ, ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૧૩૯/૨૦૨૨ અને ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૮૧૩/૨૦૨૨ મંજૂર કરવામાં આવે છે. એડિશનલ સેશન્સ જજ, કપડવંજ મુકામે ખેડા દ્વારા સેશન્સ કેસ નં. ૧૨/૨૦૨૧ (જૂનો કેસ નં. ૪૩/૨૦૧૯) માં પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૨૯.૦૪.૨૦૨૨ નો દોષસિદ્ધિનો ચુકાદો અને મૃત્યુદંડની સજાનો હુકમ રદ કરવામાં આવે છે. ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૧૩૯/૨૦૨૨ ના નિકાલને ધ્યાને લેતાં, ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૧૩૯/૨૦૨૨ માંની ક્રિમિનલ મિસ. એપ્લિકેશન (ફોર ડિરેક્શન) નં. ૧/૨૦૨૨ નો તે મુજબ નિકાલ કરવામાં આવે છે. અપીલકર્તાઓ-આરોપીઓ જેલમાં છે. જો અન્ય કોઈ કેસમાં તેમની કસ્ટડી જરૂરી ન હોય તો તેઓને તુરંત જ મુક્ત કરવામાં આવે. દોષસિદ્ધિનો ચુકાદો રદ કરવામાં આવ્યો હોઈ, ક્રિમિનલ કન્ફર્મેશન કેસ નં. ૬/૨૦૨૨ નો તે મુજબ નિકાલ કરવામાં આવે છે. રજિસ્ટ્રીએ હવેથી સંબંધિત અદાલતને આર. એન્ડ પી. મોકલી આપવા.

સહી/-

(ઇલેશ જે. વોરા, ન્યાયમૂર્તિ)

સહી/-

(આર. ટી. વાછાણી, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====